

Glasnik

Hrvatskoga uljudbenog pokreta

Online tjednik za javna pitanja

Broj 41

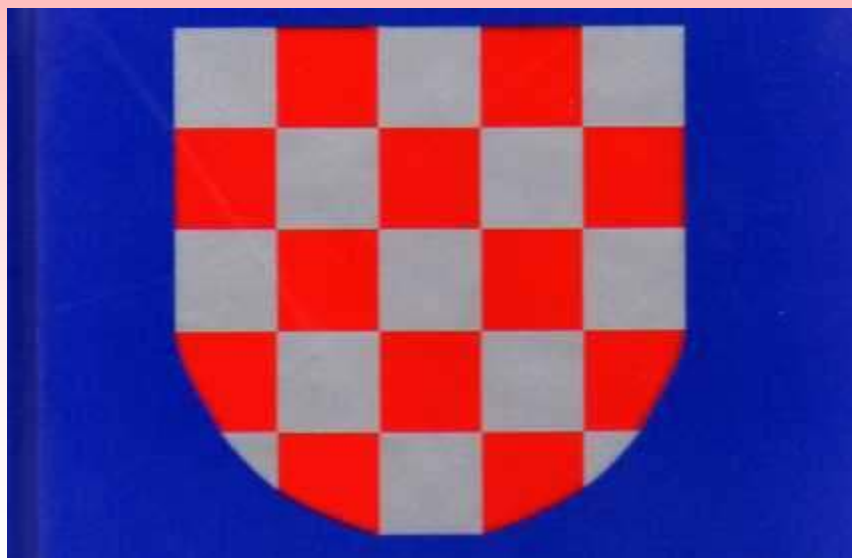
Izlazi subotom

Zagreb, 17. siječnja 2009.

Sadržaj

Za Dom	2
Život	3
Ur ednikovo slovo	5
Neka se čuje	6
Komunizam	11
Jugoslaveni	14
Listina	15
Biti prorok	21
Zdr avodr ugovori	23
Hr vatska knjižara	24
Vijesti	25
Zgodopis	27
Protiv korupcije	32
Bosno moja	34
Za jednu kunu	41
Osvrti	42
Hr vatski jezik	46
Hrvatske pravice	48
Podlistak	50
Roman	52
Bog nas je stvorio	54
Ustaški hitr ozov	60
Kolači	62
Čitatelji	63

Naklada:
27.000 primjeraka

„U drugom polju je grb Hrvatske srebrno i crveno 25 puta kockani štit tako da je prva kocka srebrna, druga crvena itd.“

(Zakonski članak XVIII. Hrvatskog sabora iz 1883. godine)

DAN GOSPODNJI OTVORENO PISMO ZVONKU BUŠIĆU

Ivan Šegedin:
KAD ZABOLI TAKUJIN

**JE LI SE POKAJAO
MIRKO NORAC?**

**NE TIČU NAS SE KOMUNISTIČKO-
FASISTIČKI SPOROVI
RASIZAM KARLA MARXA
FRIEDRICH A ENGELSA - UZORA
MARŠALA TITA I TITOISTA**

Tomislav Vuković:

**IVAN OTT, NOVINAR I PUBLICIST, O
JUGOSLAVENSKIM LOGORIMA ZA DJECU**

KAD ZABOLI TAKUJIN

Tekst i glazba: Ivan Šegedin, korčula

NAROD STVORI DRŽAVU
I ŠOLDI K'O KIŠE.
A DANAS OD STEZANJA,
NE MORE SE VIŠE.

E' MOJ DRUŽE STARI
KAD BI SE I TI NAPREZA,
NIMAN O ŠTA, VIRUJ MI
I JA BI SE STEZA.

KAD ZABOLI TAKUJIN
I SRCE JAUKNJE.
BEZ NADE ČOVIK OSTANE.
SVAKA JUBAV PUKNE.

KAD ZABOLI TAKUJIN.
OPET ĆEMO BRATSKI.
NE DAJ SE, MOJ NARODE
NARODE HRVATSKI.

NIMA VIŠE JUBAVI!
NIMA VIŠE SRIĆE!
NARODE MOJ SLAVNI!
KAKO BUDE, BIT ĆE?

E' MOJ DRUŽE STARI,
KAD BI I TI SPAJA KRAJE.
BILO BI NAN SVIMA
SVE BOJE I SLAJE.

KAD ZABOLI TAKUJIN
I SRCE JAUKNJE.
BEZ NADE ČOVIK OSTANE.
SVAKA JUBAV PUKNE.

KAD ZABOLI TAKUJIN.
OPET ĆEMO BRATSKI.
NE DAJ SE, MOJ NARODE
NARODE HRVATSKI.

DAN GOSPODNJI

Nije li trn u oku već više od desetljeća rasprava o radu nedjeljom, u Dan Gospodnji, pa ipak mi kršćani zapostavljamo, što svjesno, što nesvjesno, Božje zapovijedi. Kao da nam nedostaje vjere i pouzdanja u Gospodina, pa olako i kršimo njegove zapovijedi.

Zapovijed koja se krši radom u nedjelju je Treća Božja zapovijed koja glasi:

Treća Božja zapovijed (Pnz 12,12-15)

Dan subotnji obdržavaj i svetkuj, kako ti je naredio Jahve, Bog tvoj. Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Gospodinu, Bogu tvome. Tada nikakva posla nemoj raditi: ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni vol tvoj, ni magarac tvoj, niti ikakvo živinče tvoje, niti došljak koji je unutar tvojih vrata; tako da mogne otpočiniti i sluga tvoj, i sluškinja tvoja kao i ti. Sjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj i da te odande izbavio Gospodin, Bog tvoj, rukom jakom i ispruženom mišicom. Zato ti je zapovjedio Jahve, Bog tvoj, da držiš dan subotnji.

"Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo!"

Pravi kršćanin je onaj kome je Bog na prvom mjestu u životu. A Bog ne ostavlja takva vjernika. Poslušajmo što Gospodin veli i nama u Knjizi ponovljenog zakona:

Blagoslovi (Pnz 28,1-14)

Ako zbilja poslušas glas Gospodina, Boga svoga, držeći i vršeći sve njegove zapovijedi što ti ih danas naređujem, Gospodin, Bog tvoj, uzvisit će te nad sve narode na zemlji. Svi ovi blagoslovi sići će na te i stići će te ako budeš slušao glas Gospodina, Boga svoga.

Blagoslovljen ćeš biti u gradu, blagoslovljen u polju.

Blagoslovljen će biti plod utrobe tvoje, rod zemlje tvoje, plod blaga tvoga: mlad krava tvojih i prirast stada tvoga.

Blagoslovljen će biti tvoj koš i naćve tvoje.

Blagoslovljen ćeš biti kad ulaziš, blagoslovljen kad izlaziš.

Neprijatelje tvoje koji se dignu protiv tebe Gospodin će položiti preda te potučene; jednim će putem izaći na te, a na sedam putova razbježat će se ispred tebe.

Gospodin će narediti da blagoslov bude s tobom u žitnicama tvojim i u svakom pothvatu ruke tvoje i blagoslivljat će te u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje. Gospodin će od tebe učiniti narod sebi posvećen, kako ti se zakleo, ako budeš držao zapovijedi Gospodina, Boga svoga, i hodio njegovim putovima. Svi narodi zemlje vidjet će da je nada te zvano ime Gospodnje te će strahovati od tebe. Gospodin će te obasuti obilnim dobrima: porodom utrobe tvoje, priraštajem blaga tvoga i rodnom s tla tvoga u zemlji za koju se Gospodin zakleo ocima tvojim da će ti je dati. Gospodin će ti otvoriti svoju bogatu riznicu - nebo - da daje kišu tvojoj zemlji u pravo vrijeme i blagoslovi svaki pothvat ruku tvojih. Mnogim ćeš narodima u zjam davati, a sam nećeš uzimati u zjam. Gospodin će te držati na pročelju, a ne u začelju; uvijek ćeš biti na vrhu, nikad na dnu, ako budeš slušao zapovijedi Gospodina, Boga svoga, što ti ih danas naređujem da ih držiš i vršiš. Ni od jedne riječi što vam je danas nalažem nemoj odstupati ni desno ni lijevo idući za drugim bogovima i iskazujući im štovanje.

Zar nam ljudi mogu dati više i bolje?

A da se osvrnemo i na prava koje nam daje svjetska zajednica, pogledajmo što o tome govori UN-ova **Deklaracija o ljudskim pravima:**

U 30 članaka Opće deklaracije o ljudskim pravima jasnim i jednostavnim riječima iznose se prava koja jednako pripadaju svakoj osobi na ovom svijetu. Ta su prava i tvoja prava. Upoznaj ih, te ih pomogni promovirati i braniti za sebe kao i za druge ljude.

Tvoja prava mogu se ograničiti samo u određenim okolnostima, kao što je obrana prava drugih ljudi. Nijedna osoba ili država ne može koristiti niti jedan članak Opće deklaracije o ljudskim pravima kako bi opravdali kršenja tih prava, na koja svi mi imamo pravo.

U članku 18. lijepo stoji koliko svaki vjernik ima pravo ispovijedati i prakticirati svoju vjeru. Donosim tj tekst:

Članak 18.

„Svatko ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere.“

Imaš pravo na svoje mišljenje o bilo kojem pitanju bez straha od kazne ili cenzure. Imaš i pravo na bilo koju vjeru, ili ni na jednu. Imaš pravo promijeniti svoju vjeru ako to želiš te prakticirati i podučavati svoju vjeru i vjerovanja.

I što kaže 30. članak ove deklaracije:

Članak 30.

„Ništa se u ovoj Deklaraciji ne može tumačiti kao sudjelovanje u bilo kojoj djelatnosti ili obavljanje bilo kakve djelatnosti usmjerene na uništenje bilo kojih ovdje izloženih prava i sloboda.“

Nema ništa u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima što opravdava bilo koju osobu ili državu da napravi išta što ograničava prava, na koja svi imamo pravo.

Zašto ne poznajemo svoje dostojanstvo i svoja ljudska prava?

Molim sve Vas s kojima razgovaram preko e-maila da nastojimo ovim ili sličnim riječima upoznati sve kršćane o njihovim pravima. Našim današnjim političarima to nije toliko važno, a možemo reći i čak da im ne odgovara. Mnogi su protiv nedjelje - Dana Gospodnjega pa predlažu druge dane. Mnogi se brinu samo za jedan - socijalni aspekt rada: platiti odrađeno. A svima smeta nedjelja. Lijepo smo čuli što kaže Knjiga ponovljenog zakona. A i naše iskustvo nam govori koliko je sam čovjek, njegova obitelj, njegovo zdravlje, njegovo prijateljstvo s ljudima, njegov integritet i njegovo dostojanstvo ovime ugroženo.

Dan Gospodnji

Hoćemo li i dalje razmišljati kao "praktični ateisti", kao da Boga nema, kao da se nemamo na koga osloniti, kao da ne znamo što je Gospodin za nas učinio i čini, kao da smo sami pod suncem. Mislim da nam je jasno što prihvaćamo kada prihvaćamo Započevje Božje, a što kad ih ne pri-

hvaćamo: ŽIVOT ili PROKLETSTVO.

Želim svima puno snage i mudrosti Božje, strpljivosti i vjernosti svome Bogu!

Mir i dobro!

Vaš fra Petar Filić

NE TIČU NAS SE KOMUNISTIČKO- FAŠISTIČKI SPOROVI

Dobar dan.

Dobar dan.

Radimo anketu. Vaš svjetonazor? Jeste li antifašist?

Ne, nisam.

Znači, Vi ste fašist. Mogu li to upisati u anketni listić?

Ne!

Kako ne? Zar niste rekli da niste antifašist? Što ste onda?

Dragi mladi prijatelju, na svijetu, osim fašista i antifašista, pod čim se često kriju komunisti, postaje i drugi ljudi. Ja sam upravo jedan od njih. Kršćanin, rimokatolik, demokrat - po užem određenju.

Možda nešto slabije stojite s poviješću, pa ću Vam razložiti pojavu antifašista u našoj domovini Hrvatskoj.

Najprije je postojao pakt Ribbentrop-Molotov o kojemu hr.wikipedia.org navodi sljedeće:

„Pakt Ribentrop-Molotov ili kako se službeno zvao Pakt o nenapadanju između Njemačke i Saveza Sovjetskih socijalističkih Republika je u stvari bio sporazum o nenapadanju između Njemačkog Trećeg Reicha i Sovjetskog Saveza. Potpisan je 23. kolovoza 1939. god. u Moskvi od strane sovjetskog ministra vanjskih poslova Vjačeslava Molotova i njemačkog ministra vanjskih poslova Joachima von Ribbentropa. Međusobni pakt o nenapadanju bio je na snazi do početka Operacije Barbarossa 22. lipnja 1941. god. kada je Njemačka napala SSSR.

Iako je službeno bio označen kao 'pakt o nenapadanju', ovaj sporazum obuhvaćao je i tajni protokol kojim je izvršena podjela interesnih sfera u nezavisnim zemljama Finskoj, Estoniji, Latviji, Litvi, Poljskoj i Rumunjskoj. Tajni protokol je eksplicitno predviđao "političke i teritorijalne promjene" u oblastima navedenih zemalja što je ovaj sporazum pretvorilo u agresivni vojni savez usprkos njegovom službenom nazivu. Kao posljedica ovog sporazuma sve navedene zemlje su napadnute i okupirane, bilo od strane Njemačke, bilo od strane SSSR-a. Jedino je Finska, koja je dva puta vodila rat sa Sovjetskim Savezom tijekom Drugog svjetskog rata, uspjela sačuvati svoju nezavisnost, ali je bila prinuđena ustupiti određene teritorije.“

Odjednom veliki saveznici postadoše neprijatelji, a komunisti kao profašisti prometnuše se u antifašiste. Naglo i grlato. Dne 22. lipnja 1941. godine Komunistička partija Jugoslavije izdala je proglas kojim su komunisti i simpatizeri komunističke partije pozvani da osude njemački napad na SSSR i da oružanim ustanom napadnu njemačke snage na tlu bivše Kraljevine Jugoslavije, dakle i Nezavisne Države Hrvatske. Uslijedila je pobuna antifašista koju je organiziralo nekakvo „Operativno rukovodstvo KPH“ kojega su činili: Rade Končar, sekretar, Srbin po nacionalnosti, zatim, Vlado Popović, „instruktor CK KPJ pri CK KPH“ i Andrija Hebrang, također sekretar, Hrvat po nacionalnosti. Komunističko-antifašistička pobuna u Hrvatskoj predstavljala je objavu rata Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Što bih ja onda, dragi mladiću, mogao imati zajedničkog s tim antifašistima, iako, kao što vidite, uvelike postojim?

T. Drogan

OTVORENO PISMO ZVONKU BUŠIĆU

Mladen Schwartz, Zagreb

Plemeniti viteže, veleštovani i dragi suborče Zvonko Bušiću!

ZVONKO

Sjećam se još živo onoga rujanskog dana 1976. kada sam, objeđujući u jednoj freiburškoj gostionici, slučajno na krugovalnim vijestima čuo za junački pothvat Tvoje petorke. Odmah sam okupljenim šokiranim glupanima morao protumačiti pozadinu toga djela, kako sam i inače, kroz duge godine, zatucanim, nacional-mazohističkim Nijemcima morao objašnjavati temeljne motive hrvatskoga nacionalizma. Ništa nije pomagalo, mi smo za njih ostajali „jugosi“, Tito njihov heroj, a tek kada je, nakratko, 1990. obnovljena nacionalna država Hrvata, stvar im se prekonoc nametnula sama od sebe. Tada su pak naivni Hrvati počeli u zvijezde kovati jednoga Hansdietricha Genschera, koji je dojučer bio šurovao s beogradskim ministarskim kolegama, ubojicama hrvatskih emigranata.

Pratio sam Tvoj usud kroz dugo vrijeme Tvojega tamnovanja, i kada sam čuo da si, s toliko zakašnjenja, ipak konačno oslobođen (upravo na dan kada je ispuštio dušu drugi hrvatski borac povratnik, Dinko), obuzela me je radost, ali i stanovita zebnja: što dalje?!... Nisam se pojavio na Tvojemu dočeku (na koji su žandari Žarka Puhovskoga, uostalom, pripustili tek dio sabranoga puka), jer nisam znao hoću li biti dobrodošao. Čekao sam i s ovim pismom, ne želeći Te uznemiravati. Poštivao sam Tvoju želju za mirom i potrebu za prilagodbom staroj, a novoj sredini, novom

vremenu koje si ovdje zatekao, novomu životu nakon 32 godine intermezza. Zato Te nisam tražio, nisam Ti se javljao ovih mjeseci nakon Tvojega povratka u Domovinu.

Odlučio sam napisati Ti pismo (otvoreno, jer mnijem da mu sadržinu smije i treba znati bolji dio hrvatskoga naroda) čitajući u ove Božićne dane ganutljiva i dojmljiva pisma Tvoje žene, što ih Ti je ona bila upućivala u tamnicu, a sada ih je sabrala u svoju novu knjigu „Tvoja krv i moja“, kao i Tvoj razgovor sa zadarskim tjednikom milozvučnoga imena „Hrvatski list“.

dobar stil, koji dijeliš s Julie.

Osjećajući dakle tako za vas dvoje, i znajući od početka da smo, unatoč stanovitim razlikama, bez kojih ljudi kakvi jesu ne mogu biti, na istoj, dobroj, ispravnoj strani koja se zove Hrvatska, - rado sam se svojedobno bio odazvao pozivu Tvojega daljnjeg rođaka Brune Bušića (koji me je, uostalom, bio stavio pred svršen čin, stvorivši u moje ime „Židovski odbor za slobodnu Hrvatsku“), te otišao u New York kada vam se sudilo zbog otmice zrakoplova i smrti redarstvenika Briana. Što mislim o vama i vašemu djelu bilo Ti je, kao i Julie,

Zvonko Bušić

JULIE

Nadam se da Ti je otprije bilo poznato koliko cijenim Tvoju ženu Julienne, lijepu, dobru i pametnu – a to kod žene rijetko ide skupa. Visoko štujem njezinu vjernost i odanost Tebi, njezinu nesebičnu žrtvu, baš kao što štujem i Tvoje kreposti koje malo koga od nas rese: Tvoje domoljublje, poštenje i iskrenost, Tvoju hrabrost, odlučnost i čvrstinu, ustrajnost i borbenost, te, last not least, načitanost i pamet, a i

dobro poznato, a od Brune ste unaprijed znali i razloge mojega dolaska u NY te šestotjednog boravka u tom gradu.

Zbog svega toga, nemalo me je bila osupnula lektira onoga mjeseta u prvoj Julienninoj knjizi, „Ljubavnici i luđaci“, gdje ona opisuje moj posjet u kalifornijskom joj zatvoru. Moram Te, koliko god mi to bilo mučno, a vjerujem i Tebi, podsjetiti na dotično mjesto (str. 340 hrvatskog izdanja). Julie piše da ju je pos-

jetio „jedan hrvatski Židov“, ne navodeći mi niti imena, te me uvrjedljivo svrstavajući u pasminu koje sam se, zbog Hrvatske, potpuno i nepovratno odrekao. Opisuje me kao „čudnu, pomalo sumnjivu“ osobu „divlje kose, neprekidnog smiješka i blijedog lica“, kao da joj se u tamnici pojavio neki nepoznati ekscentrik, možda štoviše ubačeni agent. Zar je zaboravila da sam bio uređio dvobroj „Hrvatskoga lista“ posvećen ubijenom Brunu, te u to izdanje uvrstio i njezine uspomene na mrtvog heroja?! Osim toga, ona je dobro znala da sam prije toga boravio u NY eda bih, na Bruninu zamolbu, pokušao za vas nešto polučiti. Vrhunac je pak ove pripovijesti njezina tvrdnja da sam ja tražio s njome se fotografirati, na što je, veli, jedva pristala, jer da si joj Ti savjetovao ne slikati se s „neznancima“ (sic!), kako se to ne bi koristilo protiv nje.

Dragi suborče Zvonko, prvi sam put u životu bio gostom nekoga kalifornijskog zatvora, i ne bi mi niti na pamet pala pomisao da se tamo uopće može slobodno fotografirati, da na tu ideju nije došao moj vodič, Tebi poznati Mile Boban, koji je zaželio zajedničku snimku, a ja nisam opazio niti najmanji znak Juliena protivljenja tom njegovom (ne mojem) prijedlogu. Ja k njoj, naravno, nisam došao kao anonimni posjetitelj, jer su posjet, po običaju, unaprijed bili dogovorili naši ljudi.

Uostalom sam se s Julie nakon susreta u tamnici dopisivao, što svakako znadeš, i što ona sama u knjizi spominje; njezina su pisma bila vrlo prijateljska, te ničim nisu davala naslutiti da je moju pojavu doživjela onako kako to poslije opisuje u knjizi.

Nisam odveć osjetljiv, jer dostat-

no držim do sebe a da bih imao preveliku potrebu očekivati još i od drugih da do mene drže. Niti želim cjepidlačiti; od ljudi sam odavna već svemu naučen, i ništa me osobito ne može začuditi. Ali me je takvo njezino pisanje ipak nemalo pogodilo, jer je ona spadala među malobrojne ljude koje sam istinski i s dobrim razlozima mogao poštivati. Žao mi je da sam takvo što morao pročitati, šteta je da se je to dogodilo i posve mi je nerazumljivo zašto me je Julie, nakon svojega dolaska u Hrvatsku, tako napadno i neumorno izbjegavala. Ne mogu vjerovati da je to ponašanje potaknuto njezinom, nedvojbeno plemenitom osobom; ako ju je tko nahuškao, takav stoji karakterno duboko ispod nje, i doista je žalosno da mu je intriga i podvala uspjela.

Zvonko i Julienne Bušić

NEW YORK

Može biti da se nekome nije sviđelo što u New Yorku nisam zatajio svoja politička uvjerenja: to mi, ipak, do sada nitko nije otvoreno spočitao ili uopće spomenuo (osim, neizravno, neodređeno i usputno, Boris Maruna, ali ne za mojega boravka u NY, nego skoro dva desetljeća poslije, u svojoj knjizi o vašemu pothvatu „Otmičari ispunjena sna“). Budi, međutim, siguran: da sam se tamo lažno prikazivao komunistom ili liberal-demokratom, ništa bolje ne biste prošli. Vas su osu-

dile Juga i Amerika, i nema toga čovjeka židovskog ili kakvog mu drago podrijetla, koji bi za vas kod newyorških Židova mogao dokazati olakotne okolnosti ili iznuditi blagost. Ja Ti nikada nisam pripovijedao niti pisao kako sam sâm prošao u Jewish Congressu, gdje sam „lobirao“ za Tebe, a njihov me je čelnik već s vrata počeo napadati da zagovaram „hrvatskog terorista“. Kada sam ga podsjetio da je i njihova, židovska „osloboditeljska“ borba uključila terorističke čine (primjerice: stotinjak mrtvih britanskih civila u jeruzalemskomu hotelu „King David“, djelo cionističkog zločinca Menahema Begina, koji je u vrijeme mojega boravka u NY obnašao ulogu predsjednika židovske vlade na tlu okupirane arapske Palestine), skočio je dotičnik, da kako ja vas dvojicu smijem uspoređivati.

ŽIDOVİ

Razgovor je time, naravno, bio završen, ali sam ja za cijeli život ostao obogaćen poukom da sa Židovima nema o Hrvatskoj razgovora, jer oni za sebe uzurpiraju posebna prava, te da se židoljublje i hrvatski nacionalizam isključuju kao vatra i voda. A netko me se naivno bio sjetio da bih ja u Americi mogao Židove predobiti za hrvatsku borbu, ukazujući na naše sličnosti. Ne priznaju oni nikakve sličnosti, oni su „izabrani narod“ koji je, svojom neizmjernom arogancijom, proigrao izabranost u Bogu, pa se je sada sâm izabrao za najveću žrtvu u svojem mitološkom „holokaustu“, žrtvu koju se ne smije „relativizirati“, te ju se, dakle, mora apsolutizirati, i tako „holo“ postaje Bog Jahve - jer apsolutan, Apsolut, samo je Bog in excelsis.

I zato Te je pred dvije – tri godine nemalo kompromitirao brat

zloglasnoga hrvatoždera Slavka Goldsteina, Daniel Ivin, negdašnji zaposlenik na Tuđmanovu institutu, koji je obmanuo hrvatsku javnost da se uime neakvih „ljudskih prava“ zalaže (valjda kod svojih moćnih židovskih pajdaša u USA) za Tvoje konačno oslobađanje, hineći tako hrvatskog domoljuba u vrijeme kada se je, zbog otkrivene pronevjere, upravo spremao na bijeg u London. (Suvišno je i spominjati kako je, nakon prvotne galame, slučaj pao u zaborav, te se je pripadnik zaštićene pasmine ubrzo vratio u Hrvatsku kao da ničega nije ni bilo!)

Neugodno je pratiti kako, sa svojim nesretnim robskim mentalitetom, naši suvremenici i sunarodnjaci, u toliku broju, još uvijek pjevaju nježne hvalospjeve genocidnim cionističkim imperijalistima, onima koji hoće i svjetsku državu, i državu na tuđem tlu, i državu u (tuđoj) državi, ali s činjenicom Države Hrvatske nisu se pomirili, niti to ikada kane.

DESNICA I LJEVICA

Možda je newyorška židodružba očekivala da se pred njima ritualno odreknem poglavnika Ante Pavelića. Isto tako sam se mogao odmah i Tebe odreći (jer na istom ste poslu bili, i iste ste povijesti dijelom!), pa nije ni trebalo da uopće letim preko oceana. I danas vidimo ovdje: tko se odrekne Poglavnika, vrlo se brzo odrekne i Franje Tuđmana, jer, budi nam jasno, riječ je o odricanju od Hrvatske.

Mene nije smetala Tvoja ljevoća, kao ni Brunina. Nije se ni meni netko žalio na moje desnilo – osim jedne protuhe, koja u Hrvatskoj već poldrug desetljeća igra kobnu ulogu. Ipak, koliko god da smo vjerovali u sporednost ideoloških predznaka, vrije-

dilo je to vani, doma ne vrijedi. Vrijedilo je u osloboditeljskoj borbi, ne vrijedi u onomu što smo isprva prepoznali kao oslobođenu državu. Hrvatsvo se u današnjoj Hrvatskoj zastupa pod desnim znakom, kako je to, uostalom, manje-više bilo i Četrdesetih. Ljevica je isto što i Antihrvatska, koja danas nesmiljeno vlada našom zemljom uime i po nalogu inozemnih gospodara, a Ti se još uvijek, ako hoćeš, možeš smatrati ljevičarem (ta svi smo mi ljevičari kao revolucionari, kao zagovornici socijalne politike...), ali si za neprijatelja fašist, ustaša i desničar baš kao i ja, svidjelo Ti se ili ne.

Zvonko i Bruno Bušić

Sada Te ovdje blate oni isti kojima je ekskomunist Nelson Mandela (pravomoćno osuđen zbog terora malo žešćeg negoli si ga Ti provodio!) nedodirljivi moralni autoritet i politički idol. To su dakle oni kojima je uvijek u srcu ili na jeziku sloboda za Zulue i Xhose (što dalje to bolje), ali za Hrvate nikada i nikako!

Samo pogledaj što su o Tebi natrabunjali ljevičari, lijevi liberajci poput Kuljiša (kojemu je slučajna smrt onoga redarstvenika važnija od herojske geste za hrvatski narod), Ferića (za kojega je Zvonko terorist, a njegovi pristaše glupani i svinje), ili Puhovskoga (po kojemu terorist Bušić kompromitira Hrvatsku - baš

kao da dotični do nje uopće drži!). I tako se naša (Luburićeva i Holjevčeva, Mikulićeva i Brunina, Tuđmanova, Tvoja i moja) „općehrvatska pomirba“ nacionalne ljevice i desnice pokazala iluzijom; namjesto nje, dobili smo naime tek lažnu i pogubnu pomirbu Hrvata i „jugoslavena“.

NEMAMO HRVATSKU!

U duhu te i takve pomirbe odvija se današnji naš nacionalni život. Koliko god mi to teško pada, volio bih da i Ti uvidiš kako ova Hrvatska u koju si se vratio nije naša Hrvatska, nije Hrvatska za koju smo se borili, da uopće i nije Hrvatska. „Imamo Hrvatsku“ - znao je devedesetih uzvikivati negdašnji predsjednički kandidat nas radikalnih emigranata bušićanaca, Franjo Tuđman. Ja takvu danas nemam, niti je uz najbolju volju vidim.

I Ti si, nošen najčišćim osjećajima, dramatično i dojmljivo pozdravio rodnu grudu u zagrebačkoj zračnoj luci, doživio si je kao onu Hrvatsku koju smo sanjali i za koju smo bili pripravnici živjeti i mrijeti. I Dinko Sakić je vjerovao da je u Hrvatskoj, u kojoj će (valjda kao na Haaškom sudistu!) „dokazati“ svoju nevinost, da bi, osuđen po židovskoj komandi zbog ničega na 20 godina, nakon polovice odrobijane kazne, umro u tamnici usred svoje Hrvatske, a Hrvati su mu se mrtvom izrugivali. Ni Tebe newyorški sudac Bartels nije nazvao teroristom, nego borcem za slobodu. Teroristom si konačno postao tek u navodno oslobođenoj Domovini!

Naravno, svi oni s kojima si se u ovih pola godine družio, s kojima si razgovarao, vole Te i cijene, drže Te velikim junakom hrvatske osloboditeljske borbe. Ali oni nisu Hrvatska. Oni su danas tek

skupina, u najboljem slučaju, kako-tako toleriranih uzgrednika - outsidersa, pod režimom restaurirane jugovine na smanjenom prostoru. Odigrasmo, do daljnjega, igru „hrvatska država“, odsanjali smo san hrvatski. Lijepo je bilo, ali prohujalo. Nema više naše nacional-revolucionarne romantike iz emigrantskih dana. Ishlapio je zanos ranih devedesetih, s obnovom nacionalističkih svetinja i muževnih ratničkih kreposti. Ponovno nam vladaju povampireni titokomunisti, opet nam svjetonazor nameću šumski antifašisti, sada sa svojim novokomponiranim pomladkom. Još jedanput nađosmo se kao roblje u rukama stranih gospodara, tuđinskih poslušnika, domaćih veleizdajnika. Tek jedan primjer: sadašnji predsjednik vlade izbjegao je lani, uz neuvjerljive izlike, obaviti već najavljeni posjet Sinjskoj alki, samo da ne bi slučajno morao susresti Tebe: ta što bi rekao svijet, što bi rekli gazde?!

Naši negdašnji suborci, kao i junaci Domovinskoga rata, poniženi gore nego srpski neprijatelj, ne sanjaju više o dostojanstvu i slobodi, nego o mirovinama i invalidninama, natežući se u očaju s tiranskom, od naroda otuđenom birokracijom, izrođenim aparatčicima i politikantima te stručnjacima za bolest „pitiespi“. Heroji su umorni, nemaju više snage za borbu, a lažnom se utjehom zavaravaju da „imamo Hrvatsku“. Hrvatsku vojsku nije porazio Beograd, nego Zagreb. On je dotukao hrvatsku državu.

Danas nam ne valjaju financije ni gospodarstvo, zdravlje, školstvo i pravosuđe su u kolapsu, mladi su naraštaji obuzeti ispraznošću i beznađem, suočeni smo s neviđenim procvatom zločina, etos je zakržljao, ukus se iskvarilo, zavladao su ćudoređe bordeli-

zacije i abortusa, kultura šunda, kiča i smrti. A ponajmanje su ozbiljeni naši uzvišeni nacionalni ciljevi: teritorij nam je „avnojski“, dočim se Brunino rodno selo našlo u inozemstvu, kroz spavaću mu sobu ide granica dviju hrvatskih država. (Uostalom bi, u Hrvatskoj kakva nam je dana i zadana, Bruno, takav kakvog ga znamo, bio pauperiziran ili ostraciran; u zatvoru, novoj emigraciji ili pod zemljom.) Srpski nam se dušmani, po zapovjedi fantomske „međunarodne zajednice“, vraćaju na mjesto zločina i na vlast. Predstoje nam prisilno dovođenje stotina tisuća egzota te potpuna demografska smrt. Sve oznake nacionalnoga bića, povijest, jezik, uljudba, temeljito su proskribirane, o njima odlučuju tuđin i neprijatelj. Ono za što smo ginuli mi vani, za što su ginuli naši ovdje – nacionalna sloboda, državni suverenitet, preselelo se u carstvo fikcija, a njihovo ponovno osvajanje bit će kudikamo teže negoli ikada u hrvatskoj povijesti, jer jugovina bijaše razmjerno malim zlom spram superjugoslavije kakvu za nas predstavlja naša neizbježiva sudba EU.

Dobro jutro Hrvatska!

Ovom zemljom vlada ljigava, pripuznička, samodopadna rulja nesposobnih, manjevrijednih mediokriteta, koji se recikliraju i kloniraju prigodom izbornih rituala,

zatvorenih za sve što je plemenito, domoljubno, nacionalističko, državotvorno, što bi nas moglo izvući iz ove sumorne kaljuže časti i pameti.

BORBA SE NASTAVLJA!

Treba nam, opstaje li nam se još uopće, dragi Zvonko, treba nam novih ideja i starih ideala, velikih vizija, svježih strasti, neustrašivih junaka, treba nam zdravog, muževnog duha pobune i otpora. Treba nam vjere, i nade, volje i borbe. Valja nam temeljito i nesmiljeno, čeličnom metlom pomesti ovo nagomilano smeće, početi ispočetka, stvarati Sve Novo! Tko li će ovoga puta napisati, a tko ostvariti Poziv na dostojanstvo i slobodu? Znam da je nezahvalno povratnicima iz emigracije, negdašnjim emigrantskim borcima i uznicima, baš kao i domovinskim ratnicima, iznositi mučnu istinu: „Nemamo Hrvatsku!“. Za što smo se onda borili, zar doista naši naponi nisu urodili plodom, zar su patnje i žrtve bile za ništa, je li uludo proigran naš život, je li sve bilo suvišno i besmisleno?

Nije, nije, ali samo ako budemo svjesni da se borba nastavlja! Vjerujem da si se odmorio, sabrao dojmove, snašao se u novoj sredini i novom životu. Vjerujem i da u toj nastavljenoj borbi mjesto, jedno od ključnih mjesta, pripada tebi – s Tvojim krepostima i sposobnostima, zaslugama i iskustvom. Zato me je, usput govoreći, pomalo začudila Tvoja nedavna izjava da bismo trebali odbaciti tradicionalni pozdrav „Za Dom Spremni!“ u ime civilizacije. Takvo razmišljanje ostaje na pozicijama prihvaćanja kriterija naših neprijatelja. Ali oni nikada ne će biti zadovoljni s nama, osim ako im se dokraja ne priklonimo. U emigraciji kao i u Domovini, bili mi lijevi ili desni,

sinovi Ustaša ili partizana, liberali ili konzervativci, što god mu drago, ako smo riječju i djelom, srcem i dušom, stajali uz Hrvatsku, zvali su nas, kako rekoh, ustašama i fašistima, ili desničarima, ili možda ognjištarima - koliko god se neki od nas pokušavali braniti od tih kvalifikacija.

Hrvatskoj ne šteti pozdrav „Za Dom Spremni!“, kako nam sugerira neprijatelj, koji nas hoće razoružati. Hrvatskoj naprotiv šteti ako se, u neprijateljevu duhu, odričemo junaka iz pretprošloga rata, njihovih vođa i Države, pa bili oni u ponekoj pojedinosti i manjkavi. Mi ćemo im sami odrediti mane, s našega, hrvatskog stajališta, s obzirom na hrvatske potrebe i probitke - umjesto da prihvatimo dušmansku logiku koja nam radi o glavi. Jest, treba biti civiliziran, ali ne će nam biti ni civilizacije, niti kulture, pa niti gologa opstanka, ako za Hrvatsku, za naš jedini Dom, ne bude-mo li spremni: neprestalno, i danju i noću, na svakom mjestu,

Mladen Schwartz

na svaki način, i snagom ideje i snagom mača. Naše, ah, ultracivilizirane stranke, stvorene po kalupu svojih gospodara, ne viču „Za Dom Spremni!“. Jer za Dom i nisu spremne, nego su spremne tek za vlastite probitke, za veleizdaju i za vođenje Hrvatske najkraćim putom u propast. Zato i jesmo tu gdje jesmo.

Čista srca, i s dubokim poštovanjem spram Tvoje osobe i djela, sročih ove redke. Nadolazi vrijeme velikih kušnji, vrijeme odlu-

ke, vrijeme prevrata. Kako reče netko kojega su ozloglasili pa mu ne smijem ime izreći, - svijet nije stvoren za kukavičke narode. Život, nacionalni život, nacionalizam, jesu borba, a u borbi pobjeđuje jači. Prava se, pa ni nacionalna, ne serviraju na pladnju, ona se - tko to bolje znade od Tebe! – uzimaju, ona se uzurpiraju. Ništa još nije gotovo, ništa riješeno, ništa ostvareno. Tek nam predstoji grandiozna borba za čast i opstanak Hrvatske Nacije. Već se čuju ratnički bubnjevi, odjekuje zvuk trubača. Pozivaju nas tamo gdje nam je mjesto, Tebe, mene i sve nas!

Zdravi Te, štuj, te blagoslov Svevišnjega na Tebe, Julie, i na naš napačeni hrvatski narod završljive Tvoj suborac

Mladen Schwartz

U Zagrebu, na Božić 2008 – Novu Godinu 2009

JE LI SE POKAJAO MIRKO NORAC?

Marija Slišковиć, marijas-li@net.hr

Pozdravljam slobodno novinstvo i želju da u Hrvatskoj postoji osim slobodnog pisanja i slobodno sudstvo.

Novinar Slobodne Dalmacije potudio se zdušno pozabaviti vojnikom Mirkom Norcem, generalom Mirkom Norcem, osuđenikom Mirkom Norcem, zatvorenikom Mirkom Norcem, mladoženjom Mirkom Norcem, suđenjem, svjedocima, žrtvama, sudstvom, braniteljima, splitskom rivom...

Ovaj oblik pisanja mislim da zovu istraživačko novinarstvo. Novinar

je sigurno i slobodan i nepristran, kao i novine za koje radi.

Prilačem za istraživanje dva svjedočanstva, istina radi se o Hrvatima, od preko 6.000 koliko je pohranjeno u Udruzi logoraša srpskih koncentracijskih logora kao poticaj slobodnim novinarima, istraživačima, zagovornicima pravne države da istraže što je s počiniteljima ovih zločina. Svjedoci također mogu zainteresiranom novinaru navesti imena zločinaca i imena ubijenih zatočenika s kojima su dijelili pakao. Ne lažu, ima ih na tisuće danas bolesnih, nemoćnih, nesretnih. Podnijeli su zlostavljanje, danas podnose podsmijeh svojih zlostavljača.

Mnogi njihovi krvnici su tu, slobodni, neosuđivani, šeću se, kupuju, žene se. Nitko ne pita za njihova zlodjela a ni što rade, s kim se družu, s kim piju.

Nije moguće da to nije tema za slobodnog novinara u slobodnim novinama zainteresiranog za funkcioniranje pravne države. Sudstvo bez politike.

Naravno da je to jedini motiv zašto šaljem i ova dva svjedočanstva. Nesretnici moraju doživjeti pravdu.

Vjerujem u novinare naklonjene istini i pravdi.

RASIZAM KARLA MARXA I FRIEDRICHA ENGELSA - UZORA MARŠALA TITA I TITOISTA (1)

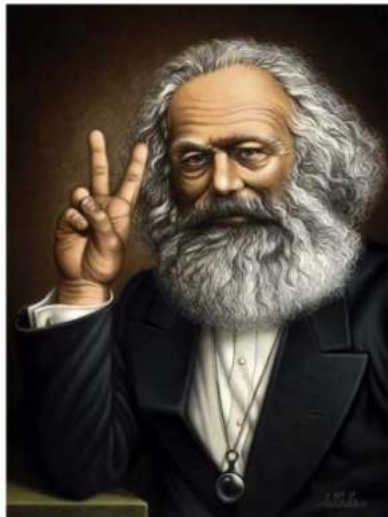
prof. Goran Jurišić, voditelj Hrvatskog centra za istraživanje zločina komunizma, Zagreb

„(...) U Beču su Hrvati, Panduri, Česi, Serecani i slično smeće ugušili germansku slobodu (...)”Karl Marx, 1849.

U vrijeme kada glasnogovornici liberalne demokracije u Republici Hrvatskoj, kolumnist i urednik vladi bliskoga glasila Jutarnji list, g. Davor Butković, i nekadašnja članica Centralnog komiteta SKH, gospođa Jelena Lovrić, također kolumnistica Jutarnjeg lista, utemeljenog po zvijezdi nekadašnjeg socijalističkog novinarstva bivše Jugoslavije, Ninoslava Pavića, tvrde da je neosporno kako je maršal Tito, dakle, bivši šef jugoslavenske komunističke partije i jugoslavenske komunističke države, neosporno zločinac, naredbovac i počinitelj masovnih zločina, ali da se totalitarni kult ličnosti maršala Tita mora u demokraciji Republike Hrvatske i dalje održati i održavati, shodno tome i Trg maršala Tita, u Zagrebu, i to zato što je Josip Broz – Tito navodno antifašistička iskaznica Republike Hrvatske!? Tvrdnja da je maršal Tito navodno antifašistička legitimacija Hrvatske, predstavlja dogmu koja svoje izvorište ima u ideološki obojenoj politici po nesreći predsjednika Republike Hrvatske, Stjepana Mesića "Stipe", ali nema uporište u povijesnoj znanosti, u činjenicama, jer Josip Broz "Fridrih Fridrihovič Valter Tito" nije bio antifašist nego boljševik.

Kao nekadašnji "španac" i doušnik sovjetske zločinačke tajne

policije NKVD, i agent Kominterne, suodgovoran je i počinitelj mnogobrojnih boljševičkih zločina nad antifašistima i vodećim ljevičarima u španjolskom građanskom ratu, kao i nad vodećim jugoslavenskim komunistima koje je u svojem izvješću Staljinovoj tajnoj policiji i Kominterni oklevetao, lažno optuživao, i u konačnici izdao streljačkim vodovima sovjetske tajne policije u Moskvi. Josip Broz, mračni tip mnogostrukog identiteta i tajnoga kominternovskog trostrukog imena Fridrih, Valter i Tito, je nečasna osoba, i jedna povijesna ličnost koja spada u red nabeskrupuloznijih manipulatora, lažljivaca i okrutnih diktatora, zločinaca i tirana, ne samo u 20. stoljeću.

Karl Marx

U borbi za vlast je Josip Broz – Tito primijenio cijeli arsenal boljševičke agitacijske propagande, lažno se predstavljajući kao antifašist i zaštitnik radničkih prava, a malo tko kao taj hohštapler je pobio toliko antifašista. Jedino su Staljin i Hitler pobili više antifa-

šista od Josipa Broza – Tita! Najpoznatija antifašistička žrtva maršala Tita je zagrebački nadbiskup, dr. Alojzije kardinal Stepinac, blaženik Rimokatoličke crkve, koji kao humanist, borac protiv antisemitizma i antikomunist spada u red istinskih hrvatskih velikana, i on, a ne njegov ubojica maršal Tito, predstavlja antifašistički stup Republike Hrvatske!

Tu ocjenu ne može promijeniti ni od drugog predsjednika Republike odlikovani boljševik Josip Manolić, nekadašnji enkavedeovac i oznaš zločinačke Titove tajne policije (i šef Tuđmanove tajne policije SZUP i UNS) koji je prošle godine u Glasu Slavonije tvrdio da Tito nije ubio Stepinca odnosno da Stepinac nije ubijen, i da shodno tome nije žrtva komunizma. Međutim, Josip Manolić laže isto kao što je njegov uzor, zločinac Josip Broz – Tito, ideološki manijak, lagao u velikom stilu, počevši od toga da je krivotvorio svoju biografiju kako bi prikrivio svoj doušnički rad za staljinistički boljševički režim, pa sve do toga da je on tobože antifašist dok su svi ostali navodno fašisti. Naravno, "Tita" nije bilo sram na tajnoj tzv. "V. zemaljskoj konferenciji CK KPJ" u Zagrebu, 1940. prešutjeti Hitlerovu i Staljinovu agresiju na Poljsku, nacistički progon poljskih Židova i sovjetski boljševički ratni zločin masovnog ubojstva zarobljenih poljskih časnika u Katynu!

Ovom prilikom ćemo na osnovi povijesnih činjenica rasvijetliti politički svjetonazor vođa marksisti-

stičke ideologije komunizma i socijalizma, Karla Marxa i Friedricha Engelsa, koji su maršalu Titu bili uzor, i dokazat ćemo rasistički karakter marksizma, između ostaloga i zato što domaći i vladajući titoisti u Republici Hrvatskoj, predvođeni nekadašnjim boljševikom Stjepanom Mesićem, aktualnim šefom hrvatske države, škrgućući zubima priznaju komunističke zločine titoističkoga režima i maršala Tita, doduše, u velikoj mjeri opravdavajući te zločine, unatoč tome što je moralno zločin smatrati zločinom, bez obzira tko ga počinio, ali tvrde da je komunistička ideologija u teoriji ipak bolja od fašističke jer ne zagovara rasizam nego nudi med i mlijeko, i raj na zemlji. Da se, međutim, kod marksizma ne radi o Robin Hood – ideologiji nego o prevari u velikom stilu, i da se u biti Hitlerov nacistički rasizam temelji na marksizmu dokazat ćemo elaboratom političke filozofije osnivača komunizma Karla Marxa i njegova druga Friedricha Engelsa:

Nekadašnji jugoslavenski komunisti ili boljševici iz Hrvatske (titoisti) vole, dakle, naglašavati prednosti marksizma u odnosu na hitlerizam navođenjem nacističke anti-humanističke rasne teorije i fašistički rasizam (rasni zakoni i antisemitizam) dok marksizam u teoriji propagira navodnu klasnu ravnopravnost i humanizam. Je li to, međutim, istina?

Kad su boljševici silom, nasiljem i kroz državni udar došli u Oktobarskoj revoluciji na vlast, fašizam još nije postojao, tako da u Oktobarskoj revoluciji nije bilo antifašizma. Znak prepoznavanja boljševizma, koji je uveden kao simbol Crvene garde, i poslije Crvene armije, je crvena zvijezda petokraka koja je u komunističkim zemljama postala ujedno i znak prepoznavanja antifašizma, dok zapadni anti-

fašistički Saveznici iz anti-hitlerovske koalicije, Velika Britanija, SAD i dr. zapadne zemlje nisu u borbi protiv fašizma koristile u Drugom svjetskom ratu crvenu zvijezdu petokraku nego vlastite nacionalne simbole.

Ideologija marksizma je od kritičara kapitalizma Karla Marxa i Friedricha Engelsa stvorena kao reakcija na ideologiju liberalizma i krupnoga kapitalizma bez socijalne zaštite, i temporalno prije fašizma, ali **Karl Marx i Friedrich Engels oslanjali su se u tumačenju svoje nove ideologije na iste filozofe na koje se oslanjao i Adolf Hitler. Njemački nacionalsocijalizam je u stvarnosti preslik boljševizma, samo što je Hitler pretočio ruski panslavenski boljševizam u germanski nacional-socijalizam.** Iako nacistička propaganda kao glavnoga neprijatelja Njemačke navodi židovstvo i boljševizam, ili judeo-boljševizam, nacistička nacionalsocijalistička ideologija temelji se na marksizmu !!!

Lenjin

Iako su Karl Marx i Friedrich Engels u Goebbelsovoj propagandi glavni ideološki neprijatelji, nacionalsocijalizam svoje rasne teorije crpi od njemačkih filozofa Karla Marxa, Friedricha Engelsa, Georga Wilhelma Friedricha Hegela i Friedricha Nietzschea.

Marksističko gledište prema slavenskim narodima i Južnim Slavenima u Jugo-Istočnoj Europi temelji se na Hegelovoj političkoj filozofiji u njegovu djelu „Enzyelopädie der philosophischen Wissenschaften“ (1817) ili Enciklopedija filozofske znanosti. Identično rasističko gledište prema Slavenima imala je i nacistička ideologija i Hitlerova politička stranka i pokret Nationalsozialistische deutsche Arbeiterpartei (NSDAP).

U borbenom manifestu i političkom programu „Mein Kampf“ njegov autor i zagovornik Adolf Hitler zahtijeva i nagovještava istrebljenje ne samo židovstva i kršćanstva nego i nužno brisanje s lica zemlje boljševizma kao planetarne opasnosti. Međutim, da je kojim slučajem njemačka vojska i osvojila Moskvu i srušila boljševizam u Sovjetskom Savezu i u Rusiji, ostao bi boljševizam i dalje na životu kroz njemački nacionalsocijalizam. Njemačka nacistička revolucija iz tridesetih godina je drugi dio i nastavak boljševičke revolucije kao njemački odgovor na parlamentarizam zapadnih zemalja liberalne demokracije koja je Njemačku nakon Prvog svjetskog rata okovala u lance i uništila njemački srednji sloj, kao i ponos njemačke nacije raznoraznim diktatima i poniženjima.

Hegelova politička filozofija vrijednih i nevrijednih naroda:

Iako protivnici demokratskog parlamentarizma koji su na pakt s demokratima u borbi protiv buržoazije ili vladajuće građanske klase u kapitalizmu koja je vlasnik sredstava za proizvodnju (po K. Marxu) gledali kao taktiku, Karl Marx i Friedrich Engels u svojim sastavcima o „Orijentalnom pitanju“, a koji se odnose na budućnost Jugo-Istočne Europe, slažu se sa argumentima građanskih političara ustavnoga parlamentari-

zma. Tako Marx i Engels dijele mišljenje preziruće im buržoazije o kuturnoj i povijesnoj nadmoći Nijemaca nasuprot Slavena.

(Izvor: Bleek, Wilhem, Die Paulskirche in der politischen Ideengeschichte Deutschlands, in: Aus Politik und Zeitgeschichte. Beilage zur Wochenzeitung das Parlament, B3-4/98, 16.1.1998, str. 35 /politički pokret Frankfurtske skupštine Pavlove crkve).

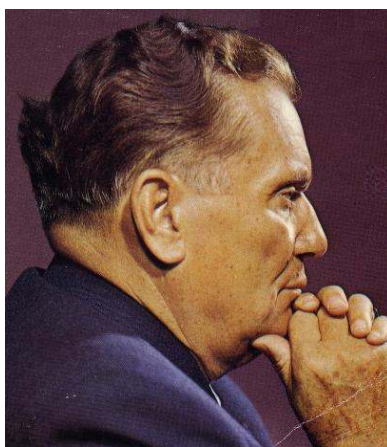
Pogled osnivača marksizma na germansko-slavenske odnose bio je pod jakim utjecajem Hegelovih spisa o Filozofiji povijesti svijeta (Philosophie der Weltgeschichte).

Za Hegela se u njegovu djelu „Enciklopedija filozofske znanosti“ povijest svijeta sastojala od „dijalektike posebnog duha naroda.

(Dijalektika je filozofska radna metoda koja svoje polazište stavlja pod znak pitanja suprotstavljanjem suprotnih tvrdnji (teze i anti-teze), i koja u sintezi oba stajališta pokušava dobiti spoznaju višega stupnja; dijalektika je i razvoj povijesti, gospodarstva i društva kroz antagonistička (suprotnosti) proturječja.)

Po Hegelu, dakle, duhom posebno nadareni narodi „penju se na jedan viši stupanj i ispunjavaju po jedno djelo (to znači „realizacija pameti“) kako bi zatim ustupili svoje mjesto jednom drugom svjetsko-povijesnom narodnom duhu. Međutim, Hegel nije svim narodima svijeta dodijelio ulogu naprednih snaga nego samo odabranim narodima, i to onim nacijama u kojima je na osnovi njihovih prirodnih i duhovnih svojstava vidio da su u položaju ostvarenja jake državne strukture uz pomoću koje mogu svoju volju provesti kako prema unutra tako i prema vani. Samo

takvi „narodi“ bili su za Hegela nositelji povijesnoga napretka. Međutim, one „narodi“ koji nisu stvorili vlastite (nacionalne) države, ili koji su svoju državnost bili u povijesnom razdoblju izgubili na dulje vrijeme, imenovao je „nepovijesnim narodima“ koji su imali samo jedno određenje, da, naime, budu od drugih, „povijesnih“ naroda podjarmljeni, i na koncu usisani. (Komparativni izvor: Friedrich Engels i pitanje „nepovijesnih naroda“.)

Tito

„Nepovijesni narodi“ su po Hegelu oni narodi koji nemaju svoje vlastite nacionalne države, i koji slijedom toga bivaju od „povijesnih naroda“ osvojeni, podjarmljeni i asimilirani, ili drugim riječima, uništeni, ili drugim riječima, „nepovijesni narodi“ su manje vrijedni narodi, osuđeni na propast i nestanak. **No, zar nije i Hitler propagirao nestanak slavenskih naroda kao manje vrijednih naroda u odnosu na germansku rasu?** Hegel je „nepovijesnim narodima“ izričito negirao sposobnost stvaranja vlastite nacionalne državne organizacije. **U „nepovijesne narode“ je Hegel ubrojio sve narode Jugo-Istočne Europe koji su se u njegovo vrijeme nalazili pod gospodstvom Osmanskog Carstva i Habsburške Monarhije.** Bugare, Srbe i Albance je izričito nazvao „slomljenim

ostatcima barbara“ koji predstavljaju „posredničko biće između azijskog i europskog duha“, te da navodno nemaju značaj u „postupnom duhovnom napretku“. Slavenske je narode okarakterizirao ratarima i da nisu državotvorno svjesni.

Hitlerov pogled na Slavena i njegov rasizam u odnosu na Slavena potječe iz 19. st. u Njemačkoj gdje je bio naširoko rasprostranjen uz pomoću filozofa kao što su Hegel i Karl Marx. Zar nije Hitler najavljuvao da će ruske Slavene učiniti kmetovima dok će Nijemci biti nova feudalna gospoda u Rusiji pod njemačkom okupacijom? Za Hegela je „germanski svijet“ predstavljao posljednji i najviši stupanj u razvoju čovječanstva“. U pruskoj državi je vidio utjelovljenje apsolutnoga duha.

Sve Hegelove poglede o „nepovijesnim narodima“, i uvjerenje o navodnoj (duhovnoj) zaostalosti Jugo-Istočne Europe (Balkana) dijelili su, i preuzeli su, Karl Marx i Friedrich Engels za svoja stajališta o ocjeni političkih događaja u Habsburškoj Monarhiji za vrijeme „građanske revolucije“ 1848./1849.

Za Karla Marxa su politički odnosi u Jugo-Istočnoj Europi, kako je sam rekao, bili „španska sela“, dakle, nije se u njih razumio, te je najveći broj svojih članaka na tu temu dao pisati od Friedricha Engelsa, dakle, ti članci su pisani pod Marxovim imenom. To na pr. vrijedi za seriju članaka pod naslovom „Revolucija i kontra-revolucija u Njemačkoj“ koja je objavljena godine 1851. i 1852. u američkoj novini „New York Daily Tribune“, dakle, na Marxovu molbu pisana od Engelsa ali objavljena s Marxovim potpisom.

JUGOSLAVENSTVO DANAS

Predrag Matvejević „Jugoslavenstvo danas“, Beogradski izdavačko-grafički zavod, Beograd, 1984. – izvadci

Zašto ste se odlučili da pišete o „Jugoslavenstvu danas“?

POJMOVI I POJAVE

U svakoj jugoslavenskoj sredini postoje odgovarajući oblici jugoslavenstva, s određenim karakteristikama, posebnostima i razlikama. Jugoslavenstvo se razlikuje od jednog razdoblja do drugog: ono što je u jednom vremenu bilo pozitivno ili napredno, u drugom može biti konzervativno ili zaostalo. To su uglavnom poznate stvari.

Navodim ih samo zato jer se, vrlo često, pojmovi i pojave iz jedne situacije prenose u drugu bez ikakve kritičke provjere, zanemarujući smisao koji je davao historijski kontekst ili namjena. Ta operacija je također poznata. Pokušavam dovesti u pitanje njezine posljedice, metode, postupke.

NESPORAZUMI

Ima ih mnogo. Recimo, pripisivati svakom jugoslavenskom opredjeljenju a priori težnju da bude nadnacionalno ili želju da se nametne kao neki povlašteni status; sumnjiviti ga za unitarizam ili za negiranje posebnih jugoslavenskih nacija i kad su mu takve nakane posve strane.

FETIŠIZACIJE

Nacionalno opredjeljenje ima neospornu važnost u današnjem svijetu kao, uostalom, i jučerašnjem. Zato ga, međutim, ne treba fetišizirati. Čim ga počnemo

fetišizirati, pridajemo jednom običnom i prirodnom stanju značenja koja ne proizlaze iz njega samoga nego iz njegove fetišizacije: apsolutiziranje samobitnosti, vlastitosti, državnosti, zatim zatvaranje u takve apsolutizirane kategorije ...

Dvojne pripadnosti ili opredjeljenosti – hrvatstvo-jugoslavenstvo, srpstvo-jugoslavenstvo, muslimanstvo-jugoslavenstvo itd. – ne mogu se mehanički steći ni uskladiti u individualnom i socijalnom pogledu, kao što to sebi predočavaju provincijalni političari. Za to je potrebna odgovarajuća građanska (hoću reći: civilna) kultura. Ljudi bez takve kulture postižu u većini slučajeva samo jedno, tj. ono jednostavnije opredjeljenje, nacionalno, na štetu drugog, jugoslavenskog. Izražena partikularnost (lokalna, regionalna, plemenska) teško uspijeva steći, zbog primitivne ili arhaične mentalne strukture, čak i običnu nacionalnu svijest u boljem smislu te riječi, a pogotovo vlastitu partikularnu svijest otvoriti i proširiti do jugoslavenske. To se najbolje vidi u svakodnevnim ponašanjima.

Čime to svakodnevno rezultira?

AUTARHIČNOST

Stalno čitamo i slušamo o privrednom zastvaranju i lokalizmu regija, sredina ili republika, o njihovoj autarhičnosti koja je, kako se konstatira, nespojiva sa zahtjevima svjetske privredne razmjene i potrebama razvoja. Naše zakonodavstvo ponekad pogoduje takvim stavovima i pokazuje u određenim područjima vidne neusklađenosti.

Kritička analiza činjenica otkriva posebne zloupotrebe decentralizacije, autonomnosti, republičke državnosti pa i samoupravljanja. Javne službe ne djeluju kao tehnološke cjeline, u okvirima čitave zemlje: željeznice, transport, pošte, energetika, električna, itd., ne uspijevaju se integrirati i funkcionirati kao homogeni i zajednički sistemi.

A u kulturi?

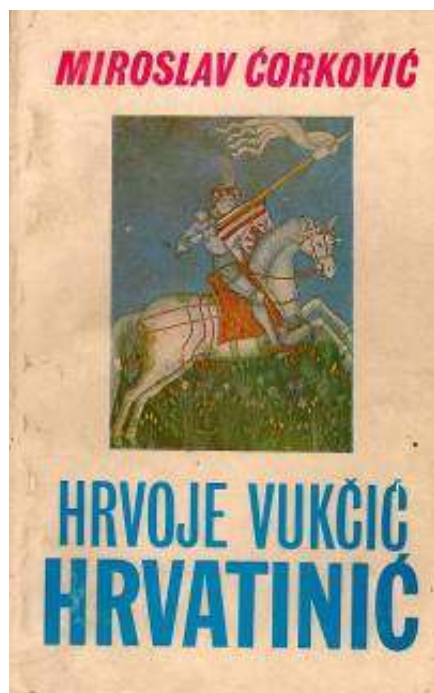
NESPORAZUMI I SPORENJA

Na žalost, ni u kulturi stvari ne stoje bolje. Školski sistem se razlomio do te mjere da se može očekivati, ako se taj proces nastavi, nostrifikacija diploma prilikom prelaza iz jedne sredine u drugu (možda čak u jednoj te istoj republici). Javnost je upoznata sa tragikomničnim sporovima oko minimuma zajedničke nastave književnosti u programima srednjih škola. Umjesto da se prema nekom vrijednosnom kriteriju ustanovi koje će – najbolje – pisce čitati đaci na vlastitom jeziku, raspravlja se o tome tko pripada kome i koliko je tko čiji: vrednovanje je zamijenjeno atribucijom.

NE RECI LAŽNA SVJEDOČANSTVA

Akademik **Mirko Vidović**, Pariz

Ništa nas tako dobro ne definira koliko riječi koje uputimo na račun drugoga - i kad se s njime slažemo i kad se ne slažemo. U oba slučaja, kad se radi o kršćaninu koji svjedoči za istinu, treba se držati one svetog Pavla: „Zašto bi savjest nekog drugoga ograničavala moju slobodu?“ (Kor. I.X.29). Osobno vjerujem da se s tom Pavlovom savršenom definicijom slobode savjesti može usporediti i ona iz časnog Kur'ana: "Nema prinude u stvarima vjere" (K. II.257). To je shvatljivo jer istinska živa vjera je dar Božiji koji dobivamo po svojoj probuđenoj savjesti. Malo je i pobožnih ljudi koji imaju probuđenu savjest a ona se očituje u svemu što mislimo, govorimo i sobom i međusobno činimo.

Čim se pojave oni koji sebe smatraju skoro vlasnicima gospodina Boga, možemo biti sigurni da oni nemaju probuđenu savjest odno-

sno da takvi jednostavno nemaju vjere, nego li uvjerenje. Za razliku od vjere u kojoj se nađemo po probuđenoj i djelatnoj savjesti, uvjerenje se nauči iz knjiga, iz naukovanja, iz školskih udžbenika. Naučena vjera nas osposobljuje da se ponašamo kao i osobe i kao ljudi koji razlikuju istinu od laži i dobro od zla.

U načelu, svećenikom bi trebao postati onaj tko ima živu vjeru po probuđenoj savjesti. Uloga svećenika je da u duši ljudi od rođenja pa do smrti bude savjest, da osposobljuju ljude s probuđenom savješću da po svojoj savjesti žive, a uloga vjerske zajednice je u tome da svugdje i u svim prilikama brani slobodu ljudske savjesti po kojoj smo svi na putu istine čija svrha je - savršena sloboda ili, kako se to inače kaže, u Kraljevstvo nebesko.

No, u životu ima malo savjesnih ljudi i oni u upornosti da žive po svojoj savjesti doživljavaju velika iskušenja i svakojake probleme s ostrašćenim ljudima, pogotovu u političkoj svakodnevnici kad i neki vjerski poglavari postanu u prvom redu autoriteti koji traže od svih da ih, kako to sveti Pavao zapisa, časte kao bogove.

"Glasnik HUP"-a je ušao u stanovit rizik objavljivanjem predavanja o "bogumilima", koje je Dr Ivo Pilar održao davne 1927. godine i tu sve shvatio i protumačio na način na koji je o tom problemu pisao prije njega Dr Franjo Rački. I jedan i drugi su, to je dokazano, docirali o stvarima koje oni nisu poznavali pa ni razumjeli. I jedino pitanje koje iskrsne u svijesti onog tko taj problem temeljito pozna, nakon čitanja ovog Pilarevog pisanja balvana kožnim remenom, je: Kome

je to uopće potrebno danas, ovdje? I zašto potvrđivati znanstveno pobijene neistine?

Prvi koji je temeljito obrisao Franju Račkog bio je hrvatski povjesničar prvog reda, prof. dr. Ćiro Truhelka u velebnom skupnom djelu "Povijest hrvatskih zemalja BiH" koju su tiskali bosanski fratri u izdanju „Napretka“, u Sarajevu, god. 1942. U svom prilogu „Bosanska narodna (patarenska) crkva“, prof. Truhelka tvrdi: "Jedno od najzmršenijih pitanja u bosanskoj povijesti je pitanje o bosanskim patarenima i njihovoj nauci... U to upravo beznažno stanje doveo je to pitanje Franjo Rački koji je poistovijetio patarene s bugarskim bogumilima, koji da su bili začetnici bosanskog patarenstva i ovima imputirao krive vjerske zasade, za koje prije Račkoga u Bosni nitko nije ni sanjao" (v. n..d., s 177).

U nizu raznih priloga, studija, rasprava i knjiga koje su tu i tamo objavljivane o problemu Crkve bosanskih krstjana (tako su sebe nazivali bosanski krstjani), spomenimo monografiju "Bogomilska crkva bosanskih krstjana", koju je napisao i dao tiskati o. fra Dominik Dr. Mandić (Chicago, 1962), gdje i sam Dr. Mandić dokazuje da bosanski krstjani nisu imali veze s bugarskim bogumilima, ali da se je od Račkog na ovamo naziv „bogumili“ toliko udomaćio da ga treba zadržati samo da bi se znalo o čemu se radi, kad se o bosanskim krstjanima govori. Vele havle...

No, da se ne bismo gubili u maglama pseudodogmatskih svađa i traženja bar nekog razloga da se opravdaju ratovi koju su u Kotromanića Bosni vođeni protiv neza-

visnosti bosanske države pod isprikom 'hereze', navedimo jedino ozbiljno, profesionalno napisano i po Katoličkoj crkvi definitivno prihvatljivo djelo. Radi se o doktorskoj tezi koju je god. 1947. na Pontifikalnom Orijentalnom institutu obranila Dr. Maja Miletić, (pod naslovom: "I Krstjani di Bosna", *Orientalia Christiana Analecta*, vol. 149, Romae, 1947.).

Vareš

U tom svom djelu, ustvari obranjenoj doktorskoj tezi (s ocjenom "summa cum lauda") pred glasovitim profesorom orientalistike, Dr-om Cechelli, Dr. Maja Miletić je dokazala da bosanski krstjani nisu bili ni shizmatici ni heretici, da su imali teologiju u kojoj nisu uzimali u obzir neke teološke tvrdnje ni u Rimu ni u Carigradu, ali da u onome što su oni naučavali nema ništa što bi bilo protivno duhu 'Evandjelja' i temeljnim zasadama kršćanskog nauka, a da su se problemi pojavili najviše zbog toga što su bosanski krstjani propovijedali i služili misne obrede samo na domaćem jeziku, što je iritiralo latinaše po našim primorskim gradovima, a i krug oko Carigradskog patrijarha jer nisu htjeli da ih se naziva pravoslavnima. Ukratko, Crkva bosanskih krstjana je u bitnim stvarima usporediva s Koptskom, Kaldejskom i Armenskom crkvom, koje i danas postoje kao sastavni dio kršćanskog svijeta - još iz antičkog doba.

No, ovdje se podsjetimo na dvije

stvari od prvorazredne važnosti za shvaćanje kontinuiteta Crkve bosanskih krstjana: Sabor na Bilinom polju kod današnje Zenice (od 08.04.1203), i velebni "Misal" vojvode i bana Hrvoja Vukčića Hrvatinića iz petnaestog stoljeća.

Raški Veliki župan, Stefan Nemanja živio je u doba Velikog Bana Kulina. Da bi se domogao položaja Velikog župana Raške, on je ubio svog starijeg brata Tihomira, a da se domogne još i časti Velikog Bana, Nemanja je tužio Papi Bana Kulina da je - heretik i tražio da mu papa pomogne u vojnom pohodu na Bosnu, i tako u nju vrati - katoličko pravovjere.

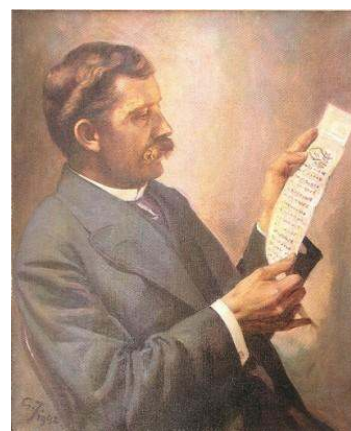
Inocent III je bio oprezan u tim stvarima i poslao je svoje legatske Ivanai arcidakona Marina da na Saboru uz rijeku Bosnu, s Banom Kulinom i predstavnicima Crkve bosanskih krstjana: Dragišom, Ljubinom, Dragotom, Pribišom, Ljubenom, Radošom i Vladošom pretresu pitanja vjere i pravovjertva te dođose do zaključka te "priznaše rimsku crkvu za svoju majku, glavu svega kršćanskog jedinstva".

Djed Crkve bosanskih krstjana je i dalje ostao banskim, a kasnije i kraljevskim tajnikom i arhivarom, a dolaskom franjevaca u Bosnu bosanski vladari su ih jednako tolerirali. Sama vjerska titula Djed je točan prijevod na domaći jezik grčke riječi 'patriarhos'. Od same zasade kršćanstva u Dalmaciji i Iliriku, gdje su boravili apostolski misionari, zbog čega se je naša Crkva i nazivala 'Crkvom apostolskom'. Sve do pada Bosne pod Turke, Crkva bosanskih krstjana je sve opsluživala na domaćem jeziku i na dva pisma - na glagoljici i na bosančici. Djedovi su živjeli na dvo-

rima i Trpimirovića i Kotromanića!

A najbolji sintetički pregled povijesti srednjovjekovnih vjerskih doktrina, sekta i hereza u Europi, napisao je Dr Charles Schmidtz, profesor bogoslovije na Sveučilištu u Strasbourgu u svom djelu 'Les Cathares', iz 2003. god). On je Crkvi bosanskih krstjana posvetio cijelo jedno poglavlje. Izričito je ustvrdio da su bosanski krstjani bitno utjecali na patarane u Italiji i na jugu današnje Francuske, među Katarima, a također izričito tvrdi da oni nemaju nikakve veze s bugarskim bogumilima, a ni pogotovu s germanskim satanistima.

No, svaki stručnjak i ne samo u Bosni i Hrvatskoj, može naći u bibliotekama preslikano izdanje "Misala vojvode Hrvoja" pisano lijepom glagoljicom i bogato ilustrirano prekrasnim slikama u bojama. Kad sam kopiju tog velebnog misala pregledavao s jednim našim poznatim franjevcem u Bosni, on mi reče - kad čovjek ovo vidi, pročita i usporedi s katoličkim misalima onog vremena, ne će naći ikakve osobite zamjerke, a kamo li dokaza o krivovjerstvu.

Ćiro Truhelka

No, na tom 'krivovjerstvu' danas insistiraju i dalje samo i jedino - nepopravljivi neprijatelji Bosne -

od kojih ni jedan ne samo ne vjeruje u Boga, nego nije ni upoznao povijest Crkve bosanskih krstjana i njezinu vjersku teoriju i praksu. Kad borbeni ateisti posiju mržnju među vjernicima oni samo u svađi i sukobima mogu dokazati da su jači od onih koje su oni zavadili. Pokojni fra Ivon Ćuk zapisa (u svojoj monografiji o svetom Maksimilijanu Kolbeu): „Gdje je mržnja, tu vlada đavao!”

Uostalom, sačuvana je "Ploča Bana Kulina" na kojoj se vidi šest križeva u šest savršenih kružnica. Sačuvana je, i to u dva primjerka, i "Listina Bana Kulina" (i na bosanskom i na latinskom jeziku). Ta Listina počinje riječima "U ime Oca i Sina i Svetoga Duha + ja bos'nski ban Kulin..."

I danas se po mnogim katoličkim obiteljima u Bosni moli 'Isusova krunica' - velika molitva bosanskih krstjana. Od njih potječe i ona prekrasna crkvena pjesma: "Zdravo tilo Isusovo" u kojoj imamo definiciju biti vjere naših starih: "Zdravo Trojstvo u jedinstvu, zdrav Isuse u Božanstvu..."

- Bar to nije prevedeno ni s aramejskog, ni s grčkog a ni s latinskog jezika. To je izvorni i autentični atest naše i danas žive vjere.

Franjo Rački

NOTA: Prilikom svečane Kanonizacije svetog Nikole Tavelića (na Alojzijevo 1970), u Bazilici svetog Petra u Vaticanu, bilo je predviđeno da se pjeva i "Zdravo tilo Isusovo", pa je i u samom programu obreda kanonizacije bila navedena. No, netko je učinio da se ta naša prekrasna pobožna ispovijed vjere nije čula pod svodovima posvećujućeg svetišta.

Sam fra Dominik, koji je poimen-

ce pozvao nekoliko nas intelektualaca iz Dijaspore na svečani ručak u 'Domus Pacis', rekao je da su hrvatski svećenici bili ogorčeni zbog te cenzure...

No, II. Vatikanski koncil je već ukorijenjen u svim narodima gdje postoje katoličke vjerske zajednice: svatko slobodno moli Boga i štuje svoje vjerske obrede na svom jeziku. Mi smo bili prvi među prvima koji su Boga štovali oduvijek na svom domaćem jeziku. Niti smo se dali istjerati iz Crkve niti smo htjeli iz nje izići.

Budući da su k nama kršćanstvo donijeli učenici svetog Pavla, očito je da je od samog početka vjera širena u narodu na njegovom jeziku.

Uostalom, i to je bilo po nauku Pavla apostola, koji zapisa: "Onaj koji govori nekim nepoznatim jezikom, ne obraća se ljudima, nego li Bogu..." (I. Kor. XIV,2). A Bog razumije sve jezike.

Istina je u Bogu - Bog je u istini.

KAZNENA PRIJAVA ZA RATNI ZLOČIN (3)

Croatia Libertas, Mostar

ZLOČINI NAD HRVATIMA U OPĆINI MOSTAR

Dana 9. rujna 1993. godine, prigodom prikupljanja snaga tzv. A RBiH za izvođenje napadne operacije "Neretva 93", koja je odobrena od najvišeg političkog i vojnog vrha muslimanskog naroda, u selu Grabovica bile su privremeno smještene postrojbe tzv. A RBiH: postrojba za specijalne namjene GŠ Armije BiH

"Zulfikar", dio 44. brigade Jablanica, dio 9. motorizirane brigade Sarajevo - oko 120 pripadnika koji su podčinjeni postrojbi "Zulfikar", dio bojne VP 4. korpusa tzv. A RBiH, pripadnici MUP-a iz policijske postaje Jablanica, čiji su pripadnici pobili 32 civilne osobe, od čega jedno dijete od 4 godine starosti, 13 osoba starijih od 70 godina i 10 žena. U to vrijeme selo Grabovica je bilo pod potpunim nadzorom tzv. A RBiH već nekoliko mjeseci.

Crta bojišnice je bila daleko na jugu, a u selu nije bilo nikakvih

oružanih snaga hrvatskog naroda niti su pripadnici tzv. A RBiH bili bilo čim isprovocirani prije počinjavanja masakra. Dana 19. rujna 1993. godine, nakon predaje 7 pripadnika HVO-a pripadnicima tzv. A RBiH, pretučen je Pero Kosir koji je sutradan preminuo od zadobivenih batina, a nakon iznošenja mrtvog tijela iz objekta u kojem su bili zatočeni, u njega je iz vatrenog oružja pucao jedan pripadnik tzv. A RBiH govoreći "ne vjeruj ustaši ni kad se pravi mrtav". Pripadniku HVO-a Juri Kosiru je, uz stravično mu-

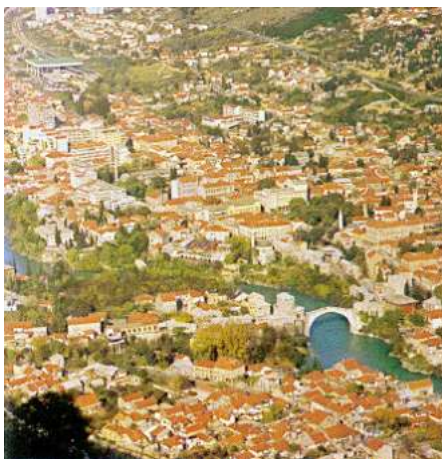
čenje, odsječeno uho, a dan kasnije, 20. rujna 1993. godine, Draganu Lasiću, zarobljenom pripadniku HVO-a, najprije je nožem na čelu urezano "MAX" (kao asocijacija na Maksa Luburića, ustaškog časnika), a zatim je izveden ispred prostoriju u kojoj su bili zatočeni, gdje su ga strijeljali pripadnici tzv. A RBiH Zikrija Ljevo i osoba s nadimkom "Kordić".

Dana 20. rujna 1993. godine, nakon što su pripadnici tzv. A RBiH privremeno zauzeli naselje "Kolonija" u Rodoču, ubili su 6 civilnih osoba, dok su 4 civilne osobe nestale. U sukobima između Muslimana i Hrvata, na teritoriju općine Mostar, ukupno su ubijene 72 civilne osobe hrvatske nacionalnosti, te 219 pripadnika HVO, od kojih 5 neposredno nakon zarobljavanja, te još 24 u zatočeništvu, a kao nestale se vode 23 osobe. Muslimanske vlasti su na teritoriju općine Mostar oformile i četiri zatvora/ mučilišta kroz koja je prošlo više od 120 civilnih osoba, među kojima je bilo i 15 malodobnih osoba, 26 starih osoba s preko 70 godina starosti i 42 žene, te 105 pripadnika HVO-a. Ubijena su 24 zatočenika, a preko 50 ih je teže ili lakše ranjeno. Svi zatočeni su prošli najteže oblike fizičkog i psihičkog zlostavljanja. Tijekom sukoba ukupno je prognano oko 10 000 Hrvata, iz 19 naselja (uglavnom s lijeve obale Neretve), dok je u svih 19 naselja učinjena potpuna ili djelomična devastacija objekata u vlasništvu Hrvata (oko 1 200 objekata).

PROTUZAKONITO ZATVARANJE I NEČOVJEČNO POSTUPANJE

Tijekom sukoba između Muslimana i Hrvata na teritoriju općine Mostar, muslimanske vlasti su

oformile četiri zatvora kroz koja je prošlo više od 120 civilnih osoba, među kojima je bilo i 15 malodobnih osoba, 26 starih osoba s preko 70 godina starosti i 42 žene, te 105 pripadnika HVO-a. Tijekom zatočeništva ubijena su 24 zatočenika, a više od 50 ih je teže ili lakše ranjeno. Skoro svi zatočeni su prošli najteže oblike fizičkog i psihičkog zlostavljanja.

Mostar

ZATVOR U ZASELKU MEKE U SELU POTOCI

Zatvor za civilne osobe u zaseoku "Meke" u Potocima oformljen je 1. srpnja 1993. godine, a zatvoren 8. srpnja 1993. godine. U zatvoru je bilo zatočeno 88 civilnih osoba s područja Bijelog Polja, uhićenih u njihovim kućama tijekom napada pripadnika tzv. A RBiH na Bijelo Polje, dana 30. lipnja 1993. godine. Iste osobe su dana 9. srpnja 1993. godine premještene u zgradu IV. osnovne škole Mostar, gdje su bile zatočene do jutra 22. srpnja 1993. godine, kada su premještene u zgradu Osnovne škole u selu Potoci, gdje su provele najveći dio zatočeništva.

ZATVOR U OSNOVNOJ ŠKOLI U SELU POTOCI

Zatvor za civilne osobe u Osnovnoj školi u selu Potoci oformljen je 22. srpnja 1993. godine, kada su u njega premješteni zatočeni iz IV. osnovne škole Mostar, a zatvoren 2. prosinca 1993. godine, kada je obavljena razmjena zatočenika. Zatočenicima iz IV. osnovne škole Mostar, u zatvoru u Osnovnoj školi u selu Potoci pridodat je još jedan broj novih, tako da je ukupan broj zatočenika, koji su bili zatočeni u selu Potoci iznosio 110, od čega 15 maloljetnih osoba (osmero djece do 10 godina starosti), 26 starih osoba (preko 70 godina starosti) i 38 žena.

Tijekom boravka zatočenika u ova dva zatvora, čuvari u zatvorima i pripadnici tzv. A RBiH su prema zatočenicima primjenjivali različite metode fizičkog i psihičkog mučenja, protuzakonito osnivali i koristili radne vodove na prvoj crti bojišnice, zatočenicima uskraćivali medicinsku pomoć, a uvjeti smještaja su bili vrlo teški. Zatočeni su posebno mučeni glađu pa je većina tijekom zatočeništva izgubila 20 do 30 kg tjelesne težine. Zabilježen je i slučaj silovanja, o kojem, zbog patrijarhalnog odnosa koji vlada u lokalnoj sredini, žrtva odbija svjedočiti. U nastavku navodimo samo najdrastičniji primjeri psihičkog i fizičkog zlostavljanja. Formiranjem radnog voda od 20-ak zatočenika za obavljanje raznih fizičkih poslova (utvrđivanje prve crte bojišnice, izvlačenje ranjenih i poginulih, itd.), zatočeni su proživljavali najraznovrsnije torture fizičkog i psihičkog zlostavljanja. Prigodom obavljanja ovakvih zadaća, u razdoblju od 2. kolovoza do 3. studenog 1993. godine, smrtno je stradalo 7 zatočenika, od kojih je 5 namjerno ustrijeljeno iz neposredne blizine, dok su dva zatočenika

poginula u unakrsnoj vatri kopajući isturene rovove na prvoj crti bojišnice.

Zatočenika Stanka Zovku, zvanog Đatko, ubio je iz neposredne blizine, 2. kolovoza 1993. godine, pri kopanju rovova na prvoj crti u selu Potoci (kod gostionice "Borik"), pripadnik tzv. A R BiH, Mehtet Kaminić. Dana 28. kolovoza 1993. godine pri obavljanju radova na prvoj crti u selu Potoci (preko puta samostana časnih sestara) ubijen je Marko Sesar, a na isti način u selu Potoci, dana 31. kolovoza 1993. godine i Marko Bilić. Posebno je brutalan način ubijanja trojice zatočenika, dana 26. rujna 1993. godine, na brdu Āeurak iznad sela Livač, prigodom iznošenja protuzrakoplovne strojnice tzv. A R BiH. Tada je vojnik tzv. A R BiH, Mirsad Omanović, zvani Alaga, pratio skupinu od 12 zatočenih Hrvata, od kojih su trojica bili maloljetne osobe, i iz neposredne blizine ubio Stjepana Bilića, Tomu Brajkovića i Žarka Drinovca i to na način postupnog ranjavanja (pucao u noge, ruke, dijelove tijela, te pustio da zatočenici iskrvare) dok nisu podlegli, a zatim je ostale natjerao da ih doslovce svuku niz brdo u zaselak Skenderove mlinice, gdje su ih morali zatrpati kamenjem, iako je, u tom trenutku, Stjepan Bilić još davao znake života. Dana 3. studenog 1993. godine pri kopanju rovova na prvoj crti u selu Potoci (na putu M-17) ubijen je Ljubo Škobić.

Također, u istom razdoblju zabilježena su četiri slučaja teškog ranjavanja i nanošenja teških tjelesnih ozljeda prigodom obavljanja poslova na prvoj crti bojišnice ili uslijed batinanja koje su činili pripadnici Armije R BiH. Da-

na 24. kolovoza 1993. godine, Ibrahim Demirović, zvan Hećim (zapovjednik brigade) i Hebib Čopelj, izabrali su 37 zatočenika, uglavnom (starijih i nemoćnih osoba, te jedno dijete (da ne bi mogli bježati), s namjerom da ih uporabe kao "živi štit" pri izvođenju borbenih djelovanja postrojbe Ibrahima Demirovića na području sela Raštani i u blizini objek-

Mostar

ta HE Mostar. Među zatočenicima je bio i starac Mile Karlušić, invalid koji nije mogao hodati, pa su ga ispred "živog zida" vozili u ručnim kolicima.

Izabrani civili su u skupini zadržani do 28. kolovoza 1993. godine, a tom prigodom su po jednu noć proboravili u privatnoj kući u selu Vrapčići, zaselak Marići i u prostorijama zgrade u krugu PI "Đuro Salaj" u Vrapčićima, pri čemu su bili izloženi brutalnoj fizičkoj i psihičkoj torturi, batinanju i izgladnjivanju, te unakrsnoj pješačkoj i topničkoj vatri na prvoj crti bojišnice dok su vođeni prema objektu HE Mostar. Pri zlostavljanju zatočenika (čak i trudnica i starijih osoba, od kojih su neki podlegli pri izlasku iz zatočeništva) posebno su se isticali: Šemso Čagalj, zvan Sultan, Mujo Karadža, zvan Hodža, Zikrija Ljevo, Edin Omanović, zvan Beća, Vernes Zahirović, Lutvija Duraković, Sead Macić, Esad Ma-

čić, Rifat Skorupan, Mirsad Vrce, Mumin Nazdrajić i drugi, zatočenicima nepoznati počinitelji.

ZATVOR U IV. OSNOVNOJ ŠKOLI U MOSTARU

Vojni zatvor u IV. osnovnoj školi u Mostaru, oformljen je 30. lipnja 1993. godine a zatvoren 19. ožujka 1994. godine, kada je obavljena razmjena zatočenika. U ovom zatvoru bilo je zatočeno između 115 i 130 zatočenika, od kojih 4 žene i 6 civilnih osoba. Zatvorski prostor se sastojao od dvije podrumске prostorije, jedna dimenzija 7,5x6m, a druga 2x3m, obje visoke po 2,2 metara i s po jednim otvorom od 80x80 cm, ranije predviđenim za ubacivanjem ugljena. Prostorije su bile međusobno povezane vratima. Oba otvora za vani su bila daskama zatvorena tako da je u prostorijama stalno vladao mrak ili je prostor bio osvjetljen malom neonskom sijalicom.

Higijenski uvjeti u zatvoru su bili katastrofalni. Zatočenici su ležali na drvenim paletama koje su bile poredane po podu ili na određenom broju spužvi, a pod je uslijed kiša redovito bio poplavljen. Fiziološke potrebe bilo je dopušteno obavljati samo dva puta dnevno, ujutro i uvečer, a tijekom dana zatočenici su fiziološke potrebe obavljali u otvorenoj posudi bez poklopca, koja je bila smještena u većoj zatvorskoj prostoriji i iz nje se širio nepodnošljiv smrad. Zatočenicima nije bilo dopušteno umivanje niti kupanje, tako da su se pojedini od njih okupali tek nakon 6 mjeseci zatočeništva, iako su mnogi radili na vađenju i zakopavanju leševa, čišćenju grada i sličnim poslovima.

Medicinsku pomoć pružala su im dvojica zatočenika liječnika, uglavnom savjetima i previjanjima, jer lijekova nije bilo, ili ih je bilo vrlo rijetko pri posjetima međunarodnih humanitarnih organizacija zatvoru. Iz ovog zatvora velika većina zatočenika prihvaćana je ili je kasnije odvođena na razna ispitivanja, mučenja, batinanja u privremenom zatvoru u zgradi bivšeg "SDK" i u podrumu zgrade robne kuće "Razvitak" u Mostaru, a prigodom obavljanja zadaća na prvoj crti bojišnice ili poljoprivrednih radova privremeno su smješteni u prilagođenim prostorijama za zatvor u selu Blagaj.

Prema zatočenicima u zatvoru u IV. osnovnoj školi u Mostaru i u svim privremenim zatvorima u kojima su povremeno odvođeni, primjenjivane su s protuzakonite i nečovječne metode fizičkog i psihičkog mučenja.

O mučenjima govore i iskazi svih zatočenika. Iz izjave jednog zatočenika:

"...Navečer, kada bi upalili njihovu muziku, znali smo da dolaze po nas. Ušli bi u ćeliju i prstom pokazivali na par ljudi da iziđu. Iz ćelije smo čuli kako ljude tuku i vrište. Ljudi su se vraćali nakon sat, dva, tri i bili su krvavi i izudarani..." "... Svaki dan je bio posao od jutra do mraka. Kad bi navečer završili posao slijedilo je batinanje. Jedne večeri su nas počeli tući u 21,00, a završili oko 5,00 sati. Mome kolegi Mirku Skoki popucala su rebra. Bez obzira na to gonili su ga na rad..."

Uvjeti smještaja u svim ovim zatvorima bili su vrlo slični, a zatočenici su mučeni glađu pri čemu je većina izgubila od 20 do 40 kg tjelesne težine.

Izjava jednog zatočenika: "...Kad

sam ušao u zatvor imao sam oko 98 kilograma, a u 10. mjesecu, 58 kilograma. Hrana u zatvoru se nije mijenjala. Zadnji dan su nam dali isto što i prvi..." ili izjava drugog zatočenika: "...u zatvor sam ušao sa 102 kg, a izašao sa 56 kg..." . Zatočenici su svakodnevno odvođeni obavljati razne vrste fizičkih poslova na uređenju prve crte bojišnice pri čemu su proživljavali najraznovrsnija fizička i psihička zlostavljanja.

U Blagaju su zatočenike premlaćivali uglavnom mještani Muslimani, a zatočenici su u nekoliko navrata morali proći kroz špalir koji su napravili mještani pri čemu su zatvorenici teško premlaćivani tvrdim drvenim ili metalnim predmetima. Prigodom obavljanja ovakvih zadaća, u razdoblju od 5. srpnja do 7. listopada 1993. godine, smrtno je stradalo 17 zatočenika, a više od 50 ih je teže ili lakše ranjeno. Većina zatočenika je bila namjerno izložena pogibiji tako što je izvođena ispred zaklona u vrijeme jačih granatiranja ili pješćkih djelovanja, posebno u Šantićevoj ulici u Mostaru, a pojedince su s leđa ubijali pripadnici tzv. A RBiH.

Mostar

Tako su ubijeni sljedeći zatočenici u Šantićevoj ulici: Marko Mikulić - 5. srpnja, Slavko Kolobara - 6. kolovoza, Stojan Škobić - 13. kolovoza, Tomo Karlušić i Branko Grgić - 18. kolovoza, Zoran Bošnjak i Ante Lovrić - 20. kolovoza, Branko Kožul - 23. kolovoza, Filip

Raić - 4. rujna, Ante Mikulić - 18. rujna, Stanko Zovko 21. rujna, Anđelko Vrljić - 1. listopada, te Antonio Buntić - 7. listopada 1993. godine. Pored njih, na prvoj crti bojišnice, dok su izvodili radove, ubijeni su: Zdenko Jovanović i Ivan Ravlić - 18. rujna, ispred zgrade "SDK" u Mostaru, te Goran Tomić - 18. rujna u "sjevernom logoru". Nakon dolaska u zatvor kod svakog zatočenika je evidentirana krvna grupa i u više navrata uzimana krv u "Higijenskom zavodu" u Mostaru. Kod nekih zatočenika krv je uzimana čak i pet puta u pet mjeseci zatočeništva. Organizatori uzimanja krvi bili su dr. Dragana Milavić, djelatnik ratne bolnice u Mostaru i Slobodan Marić zamjenik upravnika zatvora u IV. osnovnoj školi u Mostaru.

Zatočenici su neljudski, psihički i fizički mučeni, a teško premlaćivanje je kod zatočenika Marija Lasića, dana 21. rujna 1993. godine, prouzročilo smrt. Pri premlaćivanju, koje je dovelo do pogibije Marija Lasića posebno se isticao zatvorski kuhar Predrag Ajkić, zvani Pajke, koji je Lasića tukao velikom drvenom kutlačom. Veliki broj zatočenika zadobio je teške tjelesne ozljede - većinom s trajnim posljedicama. Pored batinanja i pucanja iz vatrenog naoružanja pored glave zatočenika, kao oblika psihičkog maltretiranja, zatočenici su tjera ni piti vlastiti urin, sudjelovati u organiziranim boksačkim mečevima gdje su se međusobno prebijali do iznemoglosti - što je bila posebno omiljena metoda zatvorskih čuvara, itd. O posljedicama teških premlaćivanja vidi se i iz izjave jednog zatočenika poslije izlaska iz zatočeništva.

dr. sc. Tomislav Dragun

Pete poljanice 7
10000 ZAGREB

tomislav.dragun@gmail.com
www.hrvatskauljudba.hr
www.svakovamdobro.hr (internet TV)
091-33-88.431

Zagreb, dne 15. siječnja 2009.

**APOSTOLSKA NUNCIJATURA
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA
Uzoriti Kardinal Josip Bozanić
10000 ZAGREB**

Uvažena gospodo,

Moji progoni neprekidno traju od 1945. godine, operativno od 1956. godine, a intenzivno od 1993. godine kad su javno pokrenuti i obznanjeni u „Nacionalu“ Ive Pukanića. Bez milosti. Do danas. Bez prestanka. Razlozi su, dakako, u mojoj nedvojbeno antikomunističkoj prošlosti i sadašnjosti, pri čemu sam laka meta povampirenim hrvatsko-jugo neokomunistima.

Da, izvedba se izravno veže uz poznatu odluku Vijeća za nacionalnu sigurnost (VONS), a prema kojoj u svakoj hrvatskoj županiji treba pronaći po nekoliko „krivaca“ za pretvorbenu-privatizacijske promašaje i pljačke. Dakako, jedan sam od tih. Postao sam, unatoč činjenici da nikada nisam obnašao nikakvu državnu funkciju, tobože glavnom osobom hrvatske privatizacije. Za posljedice – zna se.

Prihvatio sam igru. Na svaki njihov potez odgovorio sam onako i onoliko koliko sam mogao. „Tajni politbiro“ (Dr. Franjo Tuđman, Ivica Račan, Josip Manolić, Dr. Dušan Bilandžić i Josip Boljkovac) i „Skupina Hennesy s Franjom Gregurićem, Antom Todorićem i Mladenom Vedrišem na čelu, pretvorbena procjena vrijednosti društvenih poduzeća po statičnoj metodi, lopovski usmjereni stečajevi, menadžerski krediti za podobne komunističke direktore tipa Milana Artukovića, Dragutina Drka i njima sličnih, kuponska privatizacija s milijardama kuna otetih od 230.000 branitelja i povratnika, sustav „Croatia bus“- „Auto trans“-

Predsjednik Sabora Luka Bebić primio u nastupni posjet apostolskog nuncija Marija Roberta Cassarija

Mons. Marin Srakić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i dr. sc. Ivo Sanader, predsjednik Vlade RH

„Zagrepčanka“, kojega karcinozirane sveze preko Varaždina sežu sve do u susjednu nam BiH, „za jednu kunu“, interna dokapitalizacija, bankarski skrbnički (tajni) tekući računi, posebno u Zagrebačkoj banci, Tvornica duhana Rovinj izrasla na Markovićeveim samoupravnim temeljima, „Konstruktor“, IGH i Jure Radić. I tako dalje.

Samac protiv uhodanog neprijateljskog stroja. Teško, ali uz Božju pomoć, protiv nemilih neokomunističkih zvijeri.

Obraćao sam Vam se u više navrata, ali bez ikakva učinka. Vaša šutnja je zastrašujuća.

Odlučio sam, evo, još jednom pokušati. Ovaj put, zadnji put. Ubuduće ću sva svoja pisma i zamolbe, umjesto Vama, izravno slati Svetom Ocu u Rim.

Želim prije toga s Vama bez posrednika razgovarati. Htio bih, zapravo, provjeriti postoji li zaista ono što se u narodu prihvaća kao

„što je tu je“, da naša Crkva na prethodno kritički opisane pojave ne gleda očima Sv. Ivana Krstitelja, osobito u Zagrebu. Mislim pritom prvenstveno na hrvatski kriminalni politički vrh na čelu s dr. sc. Ivom Sanaderom, Damirom Polančecom i Milanom Bandićem, svakako i na poduzetnike tipa Tome Jožića, ali ne zaobilazim nacionalne izdajnike poput one osobe koja je četnicima predala Bosansku Posavinu (prema – kako čujem - sačuvanim tonskim zapisima). Cijenim da točno znate na što mislim.

S vjerom u Krista, ostajem

Sa štovanjem

dr. sc. Tomislav Dragun

P.S.

Ovo pismo bit će objavljeno u „Glasniku“ Hrvatskoga uljudbenog pokreta koji se šalje na oko 30.000 e-mail adresa širom cijeloga svijeta

Prilozi:

Pismo Policijskoj Upravi Zagrebačkoj, 29. prosinca 2008.

Pismo Zagrebačkoj burzi d.d., 14. siječnja 2009.

Kaznena prijava Marije Dragun, 14. siječnja 2009.

Stegovna prijava Marije Dragun, 14. siječnja 2009.

Kardinal Josip Bozanić prvi zagrebački nadbiskup u Gradskom poglavarstvu kod Milana Bandića

DESETOGODIŠNJICA BOZANIĆEVE KRITIKE „GRIJEHA STRUKTURA“

Damir Grubiša, „Glas Istre“, Pula, 7. travnja 2007. - ulomci

Sada je krajnje vrijeme da, gotovo pola godine prije izbora, politički akteri izađu s porukom u duhu Bozanićeve sugestije: glasujte za one koji nude obračun s korupcijom.

Nije bilo lako kardinalu Bozaniću ove godine izreći svoju uskrсну poruku: previše su blizu izbori, a svaka bi se oštrina u stavovima mogla lako instrumentalizirati u predizborne svrhe. I tako se naš kardinal odlučio za politiku „srednjeg puta“: konzervativni sadržaj poruke izrečen je u pozivu vjernicima da se suprotstave onima koji govore o potrebi za promjenama u svakom segmentu društva, od političkog do obiteljskog i osobnog. Političari koji se pozivaju na kršćanske vrijednosti spremno će dočekati ovaj dio njegove poruke koji poziva na suprotstavljanje promjenama, među kojima su i političke. Dakle, poruka vjernicima je jasna: suprotstavite se i promjena-

ma koje mogu donijeti izbori. S druge strane, kardinal Bozanić se otvorio i drugoj strani, velikom dijelu hrvatske javnosti koja je zgrožena posljednjim aferama korupcije u nabavci oružja za obranu Hrvatske i privatiziranjem golemih sredstava utpanih u džepove novopečenih tajkuna, i stoga je kritizirao i „privatizaciju“ uopće. A da poruka ne bi bila previše direktna, kardinal se ogradio: privatizacija nije zahvatila samo područje gospodarstva, nego i kulturološko biće u kojem se izražava vjera.

Poruka je metaforična, kao i uvijek. Kardinal je izuzetno umješšan u balansiraju između narodnog nezadovoljstva pljačkom i korupcijom, privatizacijom društvene i državne imovine, i zagovaranja klasičnog repertoara kršćanskih vrijednosti osobe, obitelji i vjere u Boga. A istovremeno, pažljiv je u tome da se slučajno njegova poruka ne shvati kao poziv na promjenu.

Ovaj je kardinal mnogo otvorenije istupio u mnogo težim vremenima, kad je njegov istup bio i čin osobne hrabrosti. U božićnoj poruci 1997. godine, tadašnji je kardinal „in spe“, još uvijek nadbiskup, iznio svoju kritiku grijeha struktura što su ih, po njegovim riječima, omogućili zakoni i propisi, „kojima prvotni cilj nije bio opće dobro čovjeka i zajednice“.

Problem je u tome što se situacija u Hrvatskoj doduše promijenila na bolje, ali je istovremeno doživjela i bitnu regresiju. Ta se regresija ogleđa u izbijanju megaafere o zloporabi novca za obranu Hrvatske, ... onaj isti novac koji se onda slio u privatne džepove i na privatne računa tipa „pola pije, pola Šarcu daje“. A iste tijekom slijedio je i novac prikupljen ishitrenom i gotovo nasilnom privatizacijom. Razotkriti te tajne kanale, tih stotinu neprozirnih velova, značilo bi dobro zagrabit u „grijež struktura“ o kojima je onda govorio, daleke 1997., nadbiskup Bozanić.

SLAVENKA DRAKULIĆ: USTAŠE DRMAJU HRVATSKOM! (17)

Lasa Šukilo, Zagreb

„Lider“ navodi:

USTAŠA BROJ ŠESNAEST - JE LI TO ZDRAVKO PEVEC?

Ako je točno ono što Slavenka Drakulić kaže, onda je Zdravko Pevec, predsjednik uprave PEVEC GRUPE, ustaša br. 16. Jer on je pri samom vrhu skupine hrvatskih financijskih vladara. Onih koji zaišta drmaju Hrvatskom.

*To je nama naša borba dala,
Da imamo Titu za maršala!*

PEVEC GRUPA Zdravko Pevec

- Prihod: 2,77 milijardi kuna
- Broj članica: 10
- Najveća tvrtka: Pevec Zagreb (71%)

Priznajem, Prevarila sam se. Jeste, i Zdravko Pevec preko PEVEC GRUPE drma Hrvatskom, ali nije ustaša. Mnogo će još Savom pro-teći vode dok na čelo PEVEC GRUPE dođe pravi ustaša. Možda se to nikada i ne dogodi.

Naime, partizani vole lov. I čuvaju je kao oči u glavi.

NE ĆE MI VALJDA PEVEC GOVORITI: "KUPUJMO HRVATSKO!"

Komentar na www.slobodnadalmacija.hr – 8. listopada 2008.

Ja sam imao priliku "jajmiti" toliko da ti pamet stane, ali ja sam odgojen drugačije. Nisam ja do jučer brisao guzicu kamenom, a sad palim duvan sa 100 eura.

Ja sam urbano dite, i moji roditelji me nisu učili krast i ubijati. I normalna stvar da se nemogu uklopiti

u modernu Hrvatsku.

Nisam ja ni ljubomoran na bogate ljude (neke čak i privatno poznajem), ali prezirem bandite.

Pa taj tvoj Todorić je cmizdrio Račanu, kad je ovaj bio na vlasti, da tuče ljudima carinu na hranu kupljenu u Mađarskoj. Taj smrad je krivac šta slovinci

imaju 30% jeftiniju hranu nego mi.

Oće li mi onaj idiot Pevec govoriti - kupujmo hrvatsko, pa šta ima hrvatsko u njegovim dućanima osim izrabljivanih radnika., sve made in China.

Višnja Pevec

Kutlu nisan spominja jer je on kreten, a ovi su đubrad.

A kakvi ću bit nego depresivac, kad živim u Hrvatskoj. Mogu se napušt i pivati hare krišna, pa ću bit veseljak.

Zdravko i Višnja Pevec

HRVATSKA KNJIŽARA

knjizara.hrvatskauljudba.hr

preporučuje Vam upravo izašlu iz tiska knjigu

Saše Radovića:

TKO JE JAMIO, JAMIO!

Cijena 30,00 kuna + poštarina

Izdvajamo iz ponude antikvarijata (cijene treba uvećati za poštarinu):

<i>Saul Below: PLANET GOSPODINA SAMMLERA,</i> str. 268, 1990. godina	45,00 kuna
<i>Patrick White: OKO OLUJE,</i> str. 535, 1979. godina	45,00 kuna
<i>Alessandro Manzoni: ZARUČNICI,</i> str. 535, 1965. godina	45,00 kuna
<i>Olga Ivinska: TALAC VJEČNOSTI 1 i 2</i> str. 254+317, 1989. godina	60,00 kuna
<i>Dominique Lapierre i Larry Collins:</i> <i>JERUZALEME, JERUZALEME,</i> str. 463, 1977. godina	70,00 kuna

RAVNOGORSKA TRPEZA

Lasa Šukilo, Zagreb, poticajni izvor: „*Novi list*“, Rijeka, 10. siječnja 2008.

Ravnogorci ne daju mira hrvatskim junacima niti onda kad se nalaze u svom obiteljskom okružju. Ne mogu im oprostiti svoje teške poraze i potpuni slom velikosrpske politike.

Arlauče li arlauče Ivica Đikić, feralovac s pedigreom.

Zamislite što se dogodilo:

„Prema mišljenju Vrhovnog suda, kad je osoba istovremeno u zatvoreničkom i pritvoreničkom statusu, primjenjuje se pritvorenički režim koji je mnogo stroži od zatvoreničkog. Stroži u toliko što pritvorenik nema pravo na vikende i godišnje odmore na slobodnom zraku, a pritvoreni Norac na slobodi je bio i u ljeto 2008., i proteklih dana kad se pripremao za ženidbu i kad se spektakularno oženio u sinjskoj crkvi.“

Nedvojbeno je, hrvatski general Mirko Norac izdržava u Glini zatvorsku kaznu. On je, istodobno, kako doznajemo od Ivica Đikića i u pritvoru, samo se ne zna gdje. E, upravo taj drugi Mirko Norac, koji je tko bi ga znao kamo smješten u pritvoru, prema mišljenju Vrhovnog suda RH,

očito ne i prema zakonu, podvrgnut je strožem pritvoreničkom režimu, pa onaj prvi Mirko Norac, hrvatski general, ne smije koristiti uobičajena, zakonom propisana, zatvorenička prava.

Složeno, nema što. Donekle i za dičnog odvjetnika Krunoslava Olujića, bivšeg predsjednika Vrhovnog suda RH.

„Nema nikakve sumnje da je stav“, dakle opet ne i zakonska odredba, „Vrhovnog suda o prednosti pritvorskog nad zatvorskim režimom vrlo utemeljen i argumentiran, ali u to je pravno stajalište općenito upućeno malo ljudi, pa treba ostaviti mogućnost da neki referent ili upravitelj kaznionice u Glini uistinu nije znao da je Norac pritvorenik, a ne zatvorenik, te što u praksi znači ta razlika.“

Pitanje je onda, kako se uopće sad odjednom, iznenada, doznalo za to stajalište u koje je inače „općenito upućeno malo ljudi“?

Objašnjava nam to nezaobilazni Zoran Pusić, predsjednik poznatog jednočlanog Građanskog odbora za ljudska prava, poznati mrzitelj Trga hrvatskih velikana „kod džamije“ u

Zagrebu.

„Po prirodi sam optimist i čini mi se da se stvari, ipak, pomalo mijenjaju na bolje, jer sam ovih dana u medijima vidio dosta tekstova u kojima se problematizira Norčev ženidbeni spektakl i boravak na slobodi.“

Koje stvari?

Pa, „negdje ispod površine prisutno je razmišljanje koje kaže ovako: ako Norac i jest činio zločine, onda su žrtve tih zločina zaslužile da budu ubijene, a Norac ih je ubijao u ime države koja mu zbog toga mora biti zahvalna.“

I finale rečenog Zorana Pusića:

„Čini mi se da nije potreban isuviše jak poticaj da bi to što je potisnuto ispod površine, odjednom postalo vidljivo i opasno.“

Tu smo, dakle.

Ne reče li stari majstor s Moravu: „Niko, bre, ne sme da Vas bije!“

Kamo li to smije činiti tamo neki Mirko Norac, kako zaključuje Ivica Đikić, „konobar iz Otoka kod Sinja“, koji nije imao „nikakve preduvjete da zapovijeda formacijom većom od voda.“

TAKO SE TO RADI!

Lasa Šukilo, Zagreb, poticajni izvor: „*Novi list*“, 10. siječnja 2008.

Priča se naveliko, i odavno, o potrebnim, zapravo nužnim, svezama između hrvatskog iseljništva i Domovine, ali se općenito ništa u tom smislu ne radi. Posebno se sabotira povratak hrvatskih iseljenika u Republiku Hrvatsku. Zna se i zašto. I zbog koga. Ignoriraju se svi gospodarski programi kojima bi bio cilj napučiti, na primjer, Liku, Banovinu i Baranju Hrvatima koji sada žive i rade u inozemstvu.

Nu, ne rade tako sve nacije i države

u svijetu. Ne mislimo pritom samo na Židove, nego i na druge. Recimo na Poljake.

Hina izvješćuje:

„Poljska na različite načine pokušava nagovoriti Poljake u Velikoj Britaniji da se vrate kući, a poljskim gradovima koji su se reklamnom kampanjom uključili u tu akciju, uskoro će se pridružiti i vojska.“

Poljski gradovi pokrenuli su u suradnji s udrugom 'Poland Street' promičbenu kampanju kojom bi se Poljaci trebali nagovoriti da se vrate u domovinu. Uz pomoć te udruge,

dvanaest poljskih gradova poziva svoje sunarodnjake iz Velike Britanije, da se nasele na njihovom području. Iseljenici mogu u svako doba u udruzi dobiti informacije o tome kakvi ih životni uvjeti očekuju u tim gradovima i koja su zanimanja u njima najtraženija. ... Grad Szczecin u tu je svrhu za idući tjedan najavio je koncert jazz glazbe i banket u Velikoj Britaniji, a nazočan će biti i gradonačelnik.

I poljska vojska, koja će se od iduće godine sastojati samo od profesionalnih vojnika, najavila je potragu za budućim pripadnicima uz pomoć

'Poland Streeta'.

Prema različitim izvorima, između 900.000 i 1,2 milijuna Poljaka radi u Velikoj Britaniji i Irskoj. Stručnjaci se pribojavaju da bi trećina njih

mogla izgubiti posao zbog financijske i gospodarske krize. ... Istraživanje banke ING pokazalo je da petina njezinih poljskih klijenata koji rade u Velikoj Britaniji i Irskoj razmišlja o skorašnjem povratku u

domovinu."

Zaista, tako se to radi. Smiju li i Hrvati uopće i pomisliti na takvo što dok im Vlada zavisi o volji i raspoloženju Vojislava Stanimirovića?

ČIJE LI NOVCE RAZBACUJE SANADER? (1)

Lasa Šukilo, Zagreb, „Slobodna Dalmacija“, Split, 10. siječnja 2008.

Vreća bez dna i dalje je u rukama Vlade RH. Puni se i prazni na poznati način. Uporno. Mislimo, daka, na hrvatsku brodogradnju, gdje, kako reče Srđan Kovač, novi direktor „Brodosplita“, „kooperanti zarađuju, a škver propada“.

Kako to?

Nastavlja Srđan Štimac:

„Ne možemo podnijeti situaciju da hrvatsko gospodarstvo na putnički brod ne ugradi ništa drugo osim gologa rada.“

Što je s hrvatskom industrijom?

Tko su sve ti kooperanti, zbog kojih – izgleda – jedino i postoje hrvatska brodogradilišta?

Pravog odgovora zasad nema. Srđan Štimac se oko njega vrti kao mačak oko vrele kaše, iako mu je vjerojatno poznat.

„Ne želim o tome suditi, ali želim da se kooperanti okrupne, da postanu partneri brodogradilišta te da dijele sudbinu škvera. Ne može brodogradilištu biti loše, a kooperantima odlično.“

Znači, na vidiku su novi dugovi. Tko će ih pokriti?

Zna se!

„To su obveze koje prema bankama reprogramiramo u skladu s naptucima Vlade i Ministarstva financija. Dugove će vratiti vlasnik, odnosno država. Ili će kroz privatizaciju i restrukturiranje dio dugova preuzeti novi vlasnik, ako se postigne dogovor u tom smislu.“

Skoro rekoh: Iz šupljeg u prazno. Nu, onda se sjetih Drago Mačeka i družine.

Ne znam niti što Ivica Todorčić čeka. Na vidiku je, po svemu sudeći, kupoprodaja za popularnu cijenu od jedne kune. Bez PDV-a. Globalni igrač ne bi smio spavati.

ČIJE LI NOVCE RAZBACUJE SANADER? (2)

Lasa Šukilo, Zagreb, „Slobodna Dalmacija“, Split, 10. siječnja 2008.

Ide ga. Zaboravili smo već „Kamen-Ingrad“, ali nije on. Prsti se trljaju, usne se suše, srce drhti. Tko bi odolio?

„Splitski SDP: Hrvatski fond za privatizaciju se odriče 50 milijuna kuna, jer umanjuje svoj udjel u vlasništvu nad makarskim hotelima.“

Što? Čujemo li dobro?

Nažalost čujemo. Jako dobro. JAKO.

„Privatizacija hotelskih kuća koja ne daje dobre rezultate i tajnoviti ugovori koje Hrvatski fond za privatizaciju sklapa s kupcima bile su teme konferencije za novinare u splitskom SDP-u u petak.“

I što se konkretno tamo moglo čuti? Neki novi Milani Kovači, očito,

ne spavaju.

„Hrvatski fond za privatizaciju odriče se oko 50 milijuna kuna tako što umanjuje cijenu svog udjela u vlasništvu nad makarskim hotelima. ... HFP prodaje tri hotela s oko 1.400 kreveta i preko 50.000 četvornih metara zemljišta u paketu, dok bi se pojedinačnom prodajom hotela postigla veća cijena.“

Respektabilna hotelska kuća 'Jelsa' s tisuću postelja nakon privatizacije postala je loše sindikalno odmaralište. Prodana je mađarskoj tvrtki 'Dijamant'. ... HFP je sklopio i niz aneksa ugovora o kojima javnost ništa ne zna.“

Opet jedno pitanje: Zašto se upravo makarski hoteli nude kupcu ispod cijene? Ali odmah i odgovor:

„Jedini koji bi imao interesa kupiti 24 posto dionica 'Hotela Makarska' je Jako Andabak, vlasnik hotelske grupacije 'BlueSun'.“

Mi mislili, stari meštar iz kuponske privatizacije, odlučio posvetiti se Hajduku. Ne, ne, drugovi. Daleko je on još od mirovine.

Uz to, treba i Ciplu od Porta, kako ga nazva Vjekoslav Škreblić, nešto i za kavu.

SRETAN VAM, U SVEMU BLAGOSLOVLJEN 85. ROĐENDANI!

Franjo Tomašević, Zagreb

Vrlo poštovane/i prijateljice/i, suradnice/i, upućujem Vam svima najsrdačniji pozdrav!

Danas (14. siječnja 2009.) naš, svima nama iznimno dragi i kod vjerničkog puka posebno obljubljeni O. Bonaventura Duda, za kojeg već odavno mnogi od nas vole reći, da je već sada živući Svetac među nama (blažen onaj koji vjeruje!), slavi svoj 85. rođendan!

Stoga tim radosnim povodom, uputimo rođendansku čestitku dragom O. Bonaventuri, s pjesmom fra Bonaventure Ćuka, velikog filozofa i teologa, predavača na franjevačkoj gimnaziji u Varaždinu, na čijem grobu se O. Bonaventura Duda još kao petoškolac molio da kao franjevac dobije ime Bonaventura!

Za pjesmu fra Bonaventure Ćuka

„Hoću li i ja u raj?“, sam naš O. Bonaventura Duda kaže da: „Možda i nije baš hrvatski savršena, ali teološki – pa to je samo savršenstvo. Podsjeća na Ivanov redak: „Bog je veći od srca našega“ (1 Iv 3,20).

Ova je pjesma našem dragom O. Bonaventuri nadahnuće kroz cijeli život!

Pa predragi nam naš O. Bonaventura,

HOĆU LI I JA U RAJ?

fra Bonaventura Ćuk

Hoću li, *Gospode*, i ja u raj?
Želim, al' sve se bojim.

Jer tamo će biti slava i sjaj,
A ja na niskom stojim!

Već ako imaš gdje koji kutić,
I to je mnogo za me.

Stisnut ću tamo se,
suh k'o prutić,

Usko je moje rame.

Nikomu ne ću praviti sjene
Bez buke bi to bilo.
Gospode, ne zaboravi mene,
Ako to ti je milo.

Ako Ti nije milo prisuće
Takova odrpanca,
Pusti, da bar na vratima kuće
Čekam kog Tvog znanca.

Da ga zamolim,
da se za me moli.
Ako se ni to ne da,
Ja ću svejedno čekati doli,
Već i poradi reda!

Pa kad uđu, kojim je dato,
I mjesta biti ne će:
Nebo je malo, al' ništa zato...
Srce je tvoje veće...

BABA DANICA I DEVET JUGOVIĆA

Oskar Šarunić, Zagreb

Ne znam od kuda ona priča Damiru Petranoviću, ali me podsjeća na bezbroj lažnih srpskih svjedočenja. Uvijek se sjetim srpskog plača nad 60-ak ubijenih beba u Vukovaru koje je potvrdio srpski patolog, a kojem je oduzeta licenca od svjetske liječničke komore kad se saznalo za njegovu lažnu potvrdu. Sjetim se i babe Danice koja je s 85 godina s puškomitraljezom na prozoru čekala pobiti „Ustaše“. Sjetim se

i Štrpčevog Veritasa koji je pribrojio žrtvama i žive ljude. Sjetim se i krivotvorene kazete na suđenju Norcu i Oreškoviću u Rijeci.

Ako analiziram rečeno logika i zdrav razum se buni prihvatiti ovakvu priču.

„Prišao joj je Mirko Norac, uhvatio je i odveo dublje u šumu, odakle se iz mrkle noći začuo pucanj“. Gdje je u tekstu datum događaja. Ako ima točno vrijeme mora imati i datum. Zašto bi ju odveo dublje u šumu? Ako je bila nakana strijeljanja svih zaroblje-

nika, onda bi sve odveli dublje u šumu i strijeljali. Je li pronađeno tijelo te žene i identificirano? Ako je, je li metak ispaljen iz Norčevog oružja? Ako se ide u likvidaciju onda se ide s odabranim ljudima koji ne će čekati da im se Norac obrati sa: "Šta čekate? Pucajte!". Ne vjerujem ni da je Norac rekao „ŠTA“, on bi rekao „ŠTO ČEKATE?“.

Petranović nadalje piše: „U veselo blagdansko doba nitko se nije sjetio slijepe 84-godišnje starice Bosiljke Bjegović, koja je u rujnu

1993. godine stradala ispred vlastite kuće u selu Čitluk".

A sjeća li se Petranović Ovčare, Čelija Škabrnje, Voćina. Zna li Petranović za „MARKA LUKIĆA U VOĆINU KOJEG JE SRBIN RANKO LUKIĆ MASAKRIRAO I DAO SVOJOJ BRAĆI DA LIŽU KRVAVI NOŽ“ i „TOMU I KATICU MARTINOVIĆ IZ VOĆINA SVEZALI ZA DRVO ODRUBILI IM GLAVE SJEKIROM I NABIJALI NJIHOVE GLAVE NOGOM PO DVORIŠTU“.

Zna li Petranović da se srpska vojna doktrina zasniva na STAROM ZAVJETU i da im je cilj zvjerstvima potaknuti zvjerstva kako bi zametnuli istinu i izjednačili se agresori i žrtve?

Zna li da od 360.000 branitelja osveta povuče bar 2 % i ako se njima pribroji KOS-ovi i UDBINI

ubačeni plaćenici, postotak raste.

Ako uzmemo zdravo za gotovo da je i bilo tako, može li se to shvatiti drugačije nego puki zločin radi zločina.

Dne 19. listopada 1991. punih 10 sati bez prestanka tuklo po Gospiću. U tim napadima grad je gorio na dvadesetak mjesta. Samo toga dana na Gospić je palo više od 1.000 projektila. Peta kolona iz Gospića je dojavljivala neprijatelju korekcije koordinata i ne samo tog dana. Nisu li te žene možda dojavljivale te korekcije, kad se zna da su svi muškarci vojno sposobni prešli na srpsku stranu. Pa ako je taj čin zaplašio ostale u 5. koloni i spasio da Gospić ne pretrpi pet puta goru sudbinu od Srebernice, a nije zahvaljujući Norčevoj obrani, nije li onda opravdan

čin strijeljanja.

A što se tiče same osobe Petranovića tu nema dvojbe tko je, za kog piše ovakve tekstove. Useljenje u novi stan pa mogućnost kupnje raskošne Sunseeker jahte, jasno ukazuju na to. Ne vjerujem da si Milan Ivkošić, Tihomir Dujmović, Davor Ivanković, mogu priuštiti tako nešto. Nije mi ni čudno što nije priredio veselicu za „friško“ useljenje nego je priredio „tulum“. Prema dr. Bratoljubu Klaiću: tulum tur. 1. mijeh, mješina za vino; prenes. pijanka, lumperaj, 2. prenes. „prazna mješina“, tj. prazna glava, glupan. Ovo drugo preneseno značenje bolje karakterizira samog Petranovića i sazvano društvo i kakvu su stvarali nesnošljivu buku.

I MUSLIMANI SLAVE BOŽIĆ

Ivo Matanović, Zadar

Sve do 1941. g. u Hrvatskoj je bilo dosta Hrvata muslimanske vjeroispovijesti, a između 1941. i 1945. bilo ih je preko 85% koji su se, doslovce, svi izjašnjavali kao Hrvati na cijelom području tadašnje povijesne Hrvatske. Budući su ratovali skupa s Hrvatima na strani gubitnika u Drugom svjetskom ratu, poslije 1945. g. statistika o nacionalnom opredjeljenju muslimana se drastično mijenja. Ukidanjem prava Hrvatima na suverenitet nad cjelokupnom povijesnom Hrvatskom, kakva je bila sve do turskih osvajanja, srpsko-komunističko-jugoslavenske vlasti, ukidaju i pravo muslimanima da se izjašnjavaju, kako su se prije rata izjašnjavali, a dozvoljavaju, najdrastičniji oblik nasilja, nezapamćen u svijetu, da se mogu

Čazim Muratović

izjašnjavati samo: kao Jugoslaven, u prvom redu, Srbin, Hrvat ili nepredijeljen musliman. Poslije ovog asimilacijskog nasilja prema jednoj skupini genetski istog naroda, a koji je, najčešće i ne svojom voljom, promijenio vjeru – prešao iz kršćanstva u islam, stoljećima je bio prisiljavan da se i nacionalno izjašnjava kao Musliman.

Kod većine ljudi ta prisila je stva-

rala zabunu i kulturološki kaos u njihovim glavama. Preko noći su se, takoreći, morali ponašati kao obezglavljen narod iz nekog drugog svijeta. Dakle, učiti sjediti s prekrštenim nogama ispod stražnjice - na podu ili zemlji bez stolice, piti kavu iz fildžana, oblačiti se kako se taj neki, za njih nepoznat narod oblači. Uz to sve, još i hraniti se (ne jesti svinjetinu) kako se taj neki drugi nepoznat narod hranio u svojoj domovini.

Proces preobrazbe i privikavanja, sada već odmetnutog kršćanskog naroda i prelazak u islam, za ove ljude trajao je stoljećima. Točnije od 1463. pa sve do aneksije Bosne i Hercegovine od strane Austrougarske 1878 .g. Za sve to vrijeme bosansko-hercegovački muslimani, predvođeni Osmanlijama-Turcima, vodili su svojevrstne ratove sa svojom

dojučerašnjom braćom kršćanima pa, i ratovali sami između sebe.

Ćazim Muratović i Ivo Matanović

Ponovnu okupaciju od strane Austrougarske, bosanskohercegovački narod doživio je kao novo rađanje. Ovog puta narod BiH ponovno se politički ujedinjuje. S izuzetkom jednog manjeg broja pravoslavaca tzv. Srba, koji se priklanjaju Srbima iz Srbije, muslimani i katolici, skoro pa se i nacionalno ujedinise. Dijelila ih je samo vjera, koja im nije nikada bila smetnja. Dapače, brzo su se sljublivali kao da nikada i nisu bili podijeljeni. Nažalost ne za dugo. Dolazi, najprije, Prvi svjetski rat, pa nedugo zatim i Drugi, koji ih, nakratko još više sjedinjuje, pa opet, nažalost, ne za dugo – opet se 1945. g. sotona (šejtan) vraća u ove krajeve koji sve do današnjih dana harači ovim prostorima.

Sudeći po ovom primjeru Muratovića, ponadajmo se, nekim boljim vremenima koji tek dolaze, i ne zaboravimo ih svaki puta posebno istaći, jer samo tako ćemo lakše zaliječiti ratne rane koje nas još uvijek razdvajaju i koje još uvijek svi osjećamo.

Vrijeme muslimanskog i katoličkog preporoda u vrijeme vladavi-

ne ili ti okupacije Austrougarske monarhije, ma kako da to vrijeme zovemo, ono je ujedinilo bosanskohercegovačke, neću reći naroda, već sve tri vjerske zajednice - sve do Sarajevskog atentata 28. srpnja 1914. na prijestolonasljednika princa Ferdinanda.

Ukratko sam gore naveo samo nekoliko natuknica o minulom zajedništvu muslimana i Hrvata u BiH, jer mi nije bila namjera opširnije opisivati, već sasvim druga pripovijetka o zajedništvu muslimana i Hrvata danas. Ovog puta uzeo sam jedan zoran primjer iz Zadra. Dakako da sam to i kamerom ovjekovječio. Snimio sam to u jednoj kući Hrvata muslimanske vjeroispovijesti, čija je supruga katolkinja, koji u svojoj kući slave oba vjerska blagdanska običaja. Recimo to odmah, radi se o gospođi Mandi Školnik-Muratović i gospodinu Ćazimu Muratović koji zajedno u bračnoj zajednici žive punih 40 godina. Oboje se slažu u tome da ih vjera i običaji ne udaljuju, već naprotiv spajaju. Gospođa Manda k tomu dodaje, da se u njihovoj kući malo više slave katolički običaji od recimo muslimanskih, iz jednostavnog razloga što u njihovoj blizini nema muslimana, s kojima bi to slavlje mogli podijeliti i na muslimanski način. Dodaje još, da nije zbog toga sretna, al' što ćete, prilike su takve, da im se moramo pokoravati, završila je svoju priču gospođa Mandica. Ništa zato, ubacuje se u priču suprug Ćazim. Kad pronađemo nekog drugog Juru Francetića otići ćemo u moj Zvornik na Drinu i proslaviti oba bajrama i Božić zajedno. I to sve u jednom „điru“, šali se Ćazim. Dakako trebamo se moliti Bogu da istjera šejtenu (vraga) između nas Hrvata obiju vjera, a sve ostalo drugo učinit ćemo to mi sami, snagom naših mišića - kako smo to mogli i

1941. g. kada smo granicu NDH imali na Drini, završava optimistično svoju priču gospodin Muratović.

Bez obzira što gospodin Muratović ovim optimističnim završetkom završava svoje izlaganje, ja moram reći da priča o obitelji Muratović još nije gotova. Naime nepotpuna je. Zbog svoje urođene skromnosti gospodin Muratović nije nam rekao da je njegova obitelj i veliki humanitarni darovatelj hrvatskog oslobodilačkog Domovinskog rata. Radeći u Njemačkoj, on i njegova supruga Manda bili su u prilici da nešto više i zarađuju i da sav taj višak šalje kao pomoć hrvatskim osloboditeljima. Konkretno za Zadarsko područje, gdje je zasnovao i svoj dom, a u više navrata slao je i po nekoliko kamiona humanitarne pomoći, zašto ima i brojna priznanja, a i naša udruga Hrvatskih političkih uznika sa svoje strane uručila mu je Zahvalnicu za svesrdnu moralnu i materijalnom potporu udruzi čiji je i sam član.

Manda Školnik-Muratović i Ćazim Muratović

Za sam kraj ove priče poželimo ovoj plemenitoj obitelji dobro zdravlje i dug život kao i to, da im se ispuni želja da još za života dođu u svoj Zvornik i da ih moja malenkost još jednom poslika pod hrvatskim stijegom na granici Francetićeve Drine.

DODJELA ODLIKOVANJA BIVŠIM KOMUNISTIČKIM VOĐAMA

Rado Pejić, Hrvatsko društvo političkih zatvorenika 'Goli otok', Karin Gornji

Hrvatsko društvo bivših političkih zatvorenika „Goli Otok“ najoštrije prosvjeduje protiv inicijative HAZU, koja predlaže da se bivšim perjanicama SKJ i CK SKH Celestinu Sardeću i Dragi Domitroviću dodijele hrvatska odličja.

Sama inicijativa je svojevrsna pojava još neviđena u svijetu, ali i svojevrsna „šaka u oko“ svim onim demokratima koje je komunistički, to-

talitarni režim SFRJ, a posebno SRH, proganjao, zatvarao i ubijao tijekom 45 godina. Ta inicijativa legitimira progone bivših političkih zatvorenika i poslije 1990. godine pa sve do danas. Mnogi naši članovi i danas svjedoče o progonima koje nad njima vrše članovi SKH, KOS-a i UDBA-e, bez obzira kojim organizacijama oni danas pripadaju.

Poznato je da je JAZU, sada HAZU, 45 godina davala legitimitet jugoslavenskoj komunističkoj i totalitarnoj vlasti i da je 1990. godine pukom

promjenom imena dala obrazac hrvatskoj tranziciji, po kojoj su komunisti postali demokrati, a privatizacija ordinarna pljačka.

Očigledno je da ova inicijativa ima zadaću relativizirati komunističke zločine u RH, u manjiti njegov značaj i težinu kao i odgovornost počinitelja. Također, izražavamo opravdanu zabrinutost da bi ovaj totalitarni projekt udaljio RH od europskih integracija, a time i blokirao i onako skroman razvoj demokracije u RH.

BLEIBURG I KRIŽNI PUT

Željko Tomašević, Zagreb

U srijedu, 14. siječnja 2009. u 19 sati
na Kaptolu 27

Održana je javna tribina na kojoj su govorili:

Martina Grahek Ravančić

Hrvatski institut za povijest

Bleiburg i križni put

Ulaz je bio slobodan.

Po želji mogla su se unaprijed dostaviti pitanja i u pismenom obliku elektroničkom poštom na adresu gornjigrad@post.t-com.hr

Marko Melčić, voditelj tribine

SAŽETAK

U drugoj polovici 1944. godine političke i ratne prilike obilježene su općim napredovanjem Savezničkih jedinica. Opće napredovanje pratile su i završne operacije na prostoru bivše Jugoslavije. Raspad njemačkog bojišta u Grčkoj primorao je Skupinu armija E na povlačenje, preko Balkana prema zapadu. S vojskom Trećeg Reicha, povlačile su se Oružane snage NDH, slovenski domobranci i razne četničke jedinice, te dio civila. Drugi svjetski rat službeno je završen 9. svibnja 1945., no pitanje geopolitičkih odnosa i dominacije na ovim prostorima (posebice onima koji su pripadali poraženoj strani), kao i pitanje pravednog odnosa prema pripadnicima poraženih snaga, ostali su otvoreno pitanje i velika obaveza ratnih pobjednika.

Pismeni dogovori, kojima se trebalo regulirati postojeće stanje, potpisani su na konferencijama, održanim i prije završetka ratnih operacija. U taj kontekst nužno je smjestiti događaje s kraja i neposredno nakon završetka Drugoga svjetskog rata, koji su danas poznati pod nazivom Bleiburg i križni put. Ovaj naziv obuhvaća: opkoljavanje i zarobljavanje postrojbi Trećeg Reicha, vojske NDH i dijela civila, na prostoru Celje – Slovenjgradec – Dravograd – Bleiburg, izručivanje zarobljenika iz savezničkih logora u Austriji, te događaje koji su uslijedili duž križnog puta. Za konačni cilj postavlja se približno utvrđivanje broja stradalnika i žrtava bleiburških i poslijebleiburških događaja, do kojih nije moguće doći na osnovi improvizacija, već isključivo uz pomoć stvarnih pokazatelja uvrštenih u interdisciplinarnu analizu.

Ovo vremenski kratko razdoblje, predstavlja jednu od

emotivnijih tema hrvatske, slovenske, bošnjačke, srpske i crnogorske historiografije. Spomenuti događaji dugi niz godina opisivani su tek "s pobjedničke strane", dok u osnovi vrijedni napori hrvatske, slovenske i srpske emigracije, donose uglavnom iskaze svjedoka, koji su često nabijeni emocijama i onemogućuju sveobuhvatno sagledavanje problematike. Krajem prošlog stoljeća, tema Bleiburga i križnog puta postaje sve prisutnija, no većina produkcije predstavlja memoarsku publicistiku i prigodničarsku literaturu. Radi toga prilično je teško rekonstruirati prošlu stvarnost, ostavljajući pritom prostora za različite manipulacije. Analiza dosadašnje

(dostupne) produkcije o Bleiburgu i križnom putu nudi osnovu za daljnja istraživanja, otvara neka nova pitanja i sugerira moguće odgovore.

O PREDAVAČICI

Martina Grahek Ravančić rođena je 1978. godine u Rijeci. Osnovnu i srednju školu završila je u Zagrebu. Studij povijesti upisala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je diplomirala 2001. godine. Od 1. travnja 2002. zaposlena je kao znanstveni novak u Hrvatskom institutu za povijest, na projektu *Žrtve Drugoga svjetskog rata i poraća*. Iste godine upisuje poslijediplomski studij Hrvatske povijesti na

Filozofskom fakultetu u Zagrebu, te 2006. brani magistarski rad pod naslovom *Bleiburg i "križni put"* u historiografiji, publicistici i memoarskoj literaturi.

Sudjelovala na nekoliko znanstvenih skupova i surađivala za Hrvatsku enciklopediju. Tema doktorske disertacije odnosit će se na Rad Zemaljske komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača (1944. – 1947.)

Martina Grahek Ravančić, Hrvatski institut za povijest, Opatička 10, Zagreb, tel. 098-884525, e-mail: martina@isp.hr

NAUČITE SE VI TAMO POŠTIVATI SLOBODU LJUDSKE SAVJESTI

Akademik **Mirko Vidović**, Pariz

U zagrebačkim knjižnicama naćete moje uspomene s robije "Sakrivena strana Mjeseca" i na str. 252. proćitat ćete izjavu koju je zadužen iz Beograda za to - iznio pred nama trojicom Hrvata, od kojih je jedan bio i franjevac, fra Kerubin Vlahović:

"Slušaj ti mene! Da ja tebi kažem jednu stvar. Pazi, ja nosim uniformu od 1943. Ako itko, onda ja znam šta je to život i smrt, sloboda i nesloboda, pravo i 'pravo'. Ti zaboravljaš da je zadnji partizanski metak ispaljen u to što ti nazivaš 'pravom'. Mi dobro znamo naše pravo i ničije nam lekcije nisu potrebne. Ti poznaš škole, ja život. To je moja škola. Uvijek je pravo bilo oruđe u rukama jaćega. Svak se služi pravom da očuva svoje interese".

Sad možete shvatiti zašto moja knjiga uspomena s robije ni danas ne može biti tiskana u Domovini.

Nadbiskup zagrebaćki Alojzije Stepinac bio je suđen po - revolucionarnom pravu. Iz tog 'prava' proi-

šao je galimatijas od - deset milijuna zakona i zakonskih propisa, kako je to utvrdio Dr. Josip Županov (u zagrebaćkom tjedniku 'Danas', od 29.12.1987., s. 18). Sva ta pseudoppravna hiperprodukcija koja danas može zanimati najviše psihijatre i stručnjake za marksistićku kibernetiku, prožeta je - marksistićkom ideologijom i to nikako ne može biti naša pravna baština. Mi smo pravaški narod, svjestan svog hrvatskog državnog prava!

I sam Krleža je, nakon Titove smrti, izjavio: "Nakon pedesete godine života svaki Hrvat postaje katolik i pravaš, jer ništa drugo u biti nije ni mogao biti".

Vi ste svi proizašli iz marksistićkih

ućilista. Vjerovali u Boga ili ne, vi svi djelujete jednako kao i ateisti. Ima trenutaka kad bi i za Vas osobno neupućen ćovjek posumnjao da ste agent provokator ili podbaciivać klipova pod noge integralnih i neospornih opoziconara i disidentata, koji se drže po strani tuđami-naćkog Mesićeva režima.

Naućite se poštivati slobodu ljudske savjesti.

To je jedini naćin da doživite obraćenje - svi koliko vas tamo ima, ukljućujući tu i naše teologe iz "Kršćanske sadašnjosti". Oni oćito ne vjeruju u Bioga, jer su pokomi tuđoj, a ne svojoj savjesti. S vama je jako teško, skoro nemoguće vođiti dijalog po zdravu razumu.

Odrasli ste i školovani u psihotićčnoj sredini u kojoj ako nisi komunist, onda samo možeš biti fašist. A sve norme i normalnosti se nalaze baš - između te dvije krajnosti. Opasno je poistovijetiti profesora matemaćtike i zapovjednika zatvorske straže, kako to vi svi redovito ćinite!...

TRI ŠESTICE I DVA POPA (13)

Vjekoslav Škreblin, Zagreb

REPUBLIKA SRBIJA rijedak je primjer "neposlušne" zemlje koju mafija kontrolirajući i vrh EU-a još nije stavila pod svoju totalnu kontrolu. Ovaj feljton dokumentirano pokazuje i potvrđuje ono na što nas zabrinuti promatrači već duže vremena upozoravaju.

A upozoravaju nas na "Različite putove, iste ciljeve" kojima su sumnjivci zagospodarili osim vrhom Europske unije, Kraljevinom Nizozemskom, Njemačkom, Austrijom, Mađarskom, Francuskom. Za vrijeme Billa Clintona mafija je kontrolirala i američkog predsjednika i Senat za što postoji izjava jednog od pripadnika zločinačke organizacije.

Pokušali su i terorizmom i borbom "na život i smrt" opetovano osvojiti pozicije kontrole SAD-a, ali im je i američki narod i američko pravosuđe i Bushova administracija bila prevelika prepreka. Razbijena i raskrinkana ideologija o kontroli ljudskog društva kao sustava, upravo putem svojih p o k l i s a r a p o k u š a v a "s sofisticiranim" načinom opetovano zauzeti pozicije koje su držali za vrijeme Billa Clintona.

Jesu li "smjene" trojice kriminalaca s čela Izraela bile kozmetičke ili se radi o odlučnoj borbi IZRAELA protiv organiziranih kriminalaca u vrhu te države, pokazat će vrijeme. Osnovni cilj međunarodne mafije čije protagoniste raskrinkava i ovaj feljton je stvaranje svjetske NADVLADE.

"POBORNICI TAKVE VLADE SU ZANIJETI VIZIJOM GLOBALNOG TIJELA DOVOLJNO MOĆNOG DA DOKRAJČI SVE RATOVE, KOJI SU KAO ŠTO JE POZNATO, BILI POŠAST ZA ČOVJEČANSTVO KROZ

CIJELU POZNATU POVIJEST. ALI STVARNA SVJETSKA VLADA DOVOLJNO MOĆNA DA DOKRAJČI SVE RATOVE, TAKOĐER BI BILA DOVOLJNO MOĆNA DA DOKRAJČI SVE SLOBODE."

Kakve nam poruke upućuje banda sumnjivaca i bitanga koja pokušava oformiti svjetsku nad vladu, dokazuje i "Slučaj Škreblin". Dovoljno jaka potvrda iznesenom tekstu je ponašanje i hrvatskih vladara.

Njihovo vladanje nadmašuje i stroge kriterije načina vladanja buduće svjetske nad vlade. Naši su se vladari - kriminalci sjatili u institucije RH, dograbili se poluga vlasti koje poluge zapravo nikada nisu niti ispuštali iz ruku. Danas očitije nego jučer funkcioniraju manirima zločinačke organizacije.

Primjerice, donose zakone za sve, ali kada shvate kada ih njihovi donoseni zakoni priječe u ostvarenju kakvog mračnog i prljavog zadanog si cilja, tada SUSTAVNO KRŠE I USTAV I ZAKONE I OBIČAJE. "Mesijanskim" načinom se tada kriminal pretvara na zakonu temeljena odluka.

Takvo djelovanje naših vladara dokazuje kako su spremni počinuti TERORISTIČKI ČIN LOMEĆI I VLASTITO DONESENI ZAKON, PRILAGOĐAVAJUĆI GA VLASTITIM TRENUTNIM MJERILIMA. Zanemarimo "moj" slučaj kao dokaz kako su i premijer i predsjednici Republike i Sabora do ramena zaronili ruke u kriminal.

Samo zbog toga slučaja će uskoro, kada će prestati kršenje i teroriziranje zakona, sva trojica završiti u zatvoru Remetinec. Za sada spomenuti sateliti međunarodne zločinačke organizacije ne mogu odgovarati niti zbog protu-

zakonito prodane INA-e, čiji Zakon o prodaji su i pisali i kršili sami.

Da bi razotkrivena i argumentima načeta banda bila što homogenija, nabrojani će sumnjivci dati AZIL-ZAŠTITU kriminalcu RADIMIRU ČAČIĆU, opetovano vršeći ATENTAT NA HRVATSKI ZAKON KOJI SU SAMI DONIJELI. Dozvolit će dotičnom sumnjivcu da tim načinom ponovo sjedne u saborsku klupu, čiji se Sabor odavno je svima razvidno, pretvorio u AZILANTSKI CENTAR ŽEŠĆIH HRVATSKIH KRIMINALACA.

Zamislite SPAVAČA RADIMIRA kada se probudi u sabornici i počne "kritizirati" VLAST, kako ništa nije postigla u borbi protiv organiziranog kriminala, mafije, terorizma, mita, korupcije...?! Stoga svaka čast i upućeno divljenje KATOLIČKOM SVEĆENIKU što je digao svoj glas protiv ovakvog najavljenog počinjenja kaznenog djela od strane ZAKONODAVCA.

I njemu svećeniku je valjda DUH SVETI DAO DAR SPOZNAJE kako se protiv hrvatskih štetočina treba dignuti i "luđak" i "smeće". Štoviše protiv sveopćeg štetočine treba se "dodati gas" i s DVA POPA te otvoreno udariti TRI ŠESTICE.

BLAGO ONIMA KOJI NE RAZUMIJU, PA IH SVE SKUPA NASMIJAVAJU.

HRVATSKA JE DUŽNA KAO TRI NEKADAŠNJE JUGOSLAVIJE!

Branko Stojković, Bjelovar

Ovo su za Hrvatsku najdramatičniji i najsudbonosniji dani. Hrvatski branitelji u „Domovinskom ratu“, borili su se za neovisnost i slobodu. Oni su htjeli (poslije) uživati plodove svoje borbe u tješku mira. Njihova se težnja preobratila i pretvorila u tjeskobu i muku. A gospoda na vlasti, što god ona krivo rekla ili napravila, njihov ugled nikada nije narušen, tj. ugrožen? Represivni režim uzeo je masku bezgrešnog sveca, te svi se tome moraju pokorno klanjati. Iako smo kao država dužni tri puta više nego bivša Jugoslavija.

To nikoga ne uzbuđuje. U Vjesniku sam pročitao od 14. siječnja 2009., na stranici 2, gdje je središnja banka HNB dala vjerodostojni podatak, da je Hrvatska dužna gotovo 37,7 milijardi eura. A tijekom 10 mjeseci prošle godine, dug je povećan za 4,4 milijarde eura ili bolje rečeno za 13,3 %. Iako je, na grubo to proračunato, Hrvatski je dug oko 70 milijardi dolara. Bivša Jugoslavija je bila dužna oko 25 milijardi dolara.

Inozemno zaduživanje je sve veće i ne prestaje. Tko nas i zašto toli-

ko zadužuje? I gdje je taj ogromni novac? Dok drugi mediji (danas) prenose da je – odluka donesena: Slovenija nas ne će pustiti u EU do 2015. godine. Pitam vas: Svi „ovi“ političari u vlasti, kome su oni u službi? Koje ponižavanje sad hrvatski narod doživljava. Stegnite remene – oni vam još poručuju. Vodeća politika gleda svoje interese, a kriju se iza društvenih interesa. Pozivam hrvatski narod da optuži ovu represivnu vlast, jer je veoma opasna i društveno štetna. Naša zemlja zapada u sve veće probleme, dok Hrvatskoj prijeti katastrofa i uništenje. Dolazak najmračnijih sila nabija vam u svijest kolektivnu krivnju, kao kolac, a vi i dalje, možete šutjeti.

Ali plodove zla ćete vi baštiniti i naslijeđem uživati, i vaši potomci. Što (sad) Hrvati mogu znati, što mogu činiti i čemu se mogu nadati? Činjenica je da vladari vode Hrvatsku iz problema u problem, i to bez ikakvih ideja, koje bi ljudima barem donekle olakšale život, odnosno življenje... S druge strane gledajući, svaki razumni čovjek vidi – da je to slom „žabokrečinske politike“, koju će

glavom platiti i narod. Mislim da svaki građanin u Hrvatskoj, treba dobro razmisliti, gdje se nalazi i u kojem vremenu živi?

Hrvatski narod je bezuman kad ne vidi i ne priznaje istinu.

Strahote i grozote zbivaju se u ovoj zemlji. Političari obmanjuju i krađu, te sve rade na svoju ruku. Izgleda da im nitko ništa ne može. No, i vi narode uzdate se u njihove laži i beskorisne riječi. Love vas kao muhe na lijepak. Znajte to, da pogrešan način života ne dolazi od ljudi iz bivših centralnih komiteta (KPJ), nego su vam opet to postali glavni vodeći ljudi i kadar iz Hrvatske. Samo ovaj put „kašu“ su vam drugačiju pripremili.

Tito je Jugoslaviji stavio dinamit, tj. fitilj u guzicu, i minirao je s 25 milijardi dolara, da se razleti na: šest, sedam, osam, ..., komada, a sad to isto rade poturice, ovi neki tobože Hrvati s Republikom Hrvatskom.

Kad pročitate ovaj tekst, možete ga prešutjeti, ignorirati, ili ga ubrzo zaboraviti. Novce ćete morati vratiti iako ih vi niste potrošili.

HRVATSKA JEST DUŽNA, ALI ...

Ivo Matanović, predsjednik Zdruga udruga hrvatskih političkih uznika RH i inozemstva

Hrvatska jest dužna, ali nije ništa manje dužna nego je Amerika ili ti Njemačka (dolara po stanovniku). Jugoslavija se ne može uspoređivati s Hrvatskom. Hrvatska je ugradila 20 puta više u dugoročnu investiciju (1.700 km auto-

cesta). Samo se bogate zemlje mogu zaduživati. Hrvatski dug (državni) je daleko manji nego bilo koje zemlje iz tranzicije. jer 70% duga otpada na privatni kapital, a upravo toliki je i postotak gospodarstva u privatnim rukama.

Ovo je udbaški i antihrvatski tekst kojeg naša udruga ne prih-

vaća i ne će ga objaviti na svom portalu.

Preporučamo i drugim portalima da ne nasjedaju na udbaške provokacije pojedinaca kojima je sve mrsko što se hrvatskom nazivlje.

I najzad, hrvatska sudbina bit će onakva kakvom ju hrvatski narod napravi, a ne kako to zamišljaju neki pojedinici.

PETICIJA ZA POVRAT REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

VIJEĆU MINISTARA EVROPSKE UNIJE ORGANIZACIJI UJEDINJENIH NACIJA

Autor: *Sven Rustempašić*, Sarajevo

TRAŽIMO

Mi potpisnici tražimo povratak iz protuzakonite suspenzije jedinog domaće i internacionalno zakonitog i priznatog ustava države Bosne i Hercegovine - Ustava Republike Bosne i Hercegovine.

Jedini zakoniti, sa stanovišta internacionalnog i domaće prava, i internacionalno priznati ustav države Bosne i Hercegovine je - Ustav Republike Bosne i Hercegovine (R BiH), priznat od strane Organizacije Ujedinjenih Nacija (OUN), Evropske Unije (EU) i preko 100 država širom svijeta, uključujući i tzv. velike sile, proljeća 1992. godine, priznanjem R BiH kao suverene, jedinstvene države, a na temelju nalaza i odluke opunomoćenih pravnih eksperata EU, Badinterove komisije, da su Ustav R BiH odn. država R BiH zasnovani na jednakopravnosti svih građana, državljana R BiH, punim vjerskim i narodnim slobodama, višestranačkoj parlamentarnoj demokraciji, te širokoj regionalnoj decentralizaciji u korist jedinica lokalne uprave, općina-županija, kao i na temelju građanskog Referenduma od 29. februara i 1. marta 1992. godine.

Građani R BiH su prema nalogu Badinterove komisije - sačinjene od opunomoćenih pravnih eksperata EU - izašli 29. februara i 1. marta, 1992. godine na građanski Referendum kojega je zatražila, na terenu nadgledala, verificirala i priznala Internacionalna zajednica, te su se sa 64% glasova opredijelili za suverenu, samostalnu, jedinstvenu R BiH. Na temelju zaključaka Badinterove komisije EU, odluke UN, Referenduma i Ustava R BiH, država je 22. maja, 1992. godine primljena kao punopravna 177. članica OUN.

Odmah nakon Referenduma, uslijedila je agresija na R BiH, čije su posljedice preko 100.000 ubijenih građana R BiH, nekoliko stotina hiljada invalida, oko dva miliona protjeranih iz svojih domova (mnogih izvan domovine), stotine hiljada djece bez jednog ili oba roditelja, više hiljada silovanih žena, ogromne materijalne štete. Cilj te agresije bio je i ostao uništenje R BiH, što će biti postignuto ukoliko ostane prema Dejtonskom oktroiranom, nezakonitom ustavu (Aneks 4 Dejtonskog mirovnog ugovora), dakle, ukoliko jedini zakoniti Ustav R BiH bude ukinut. Za sada je Ustav R BiH samo suspendiran. Stoga tražimo nje-

gov povratak iz suspenzije i ponovnu uspostavu državno-pravnog poretka kojeg on nalaže na cijelom teritoriju BiH u državnoj strukturi vlasti BiH. Tek se taj ustav, ukoliko postoji potreba, može amendirati prema željama građana i njihovih predstavnika.

OBRAZLOŽENJE

Sa gledišta Domaćeg i Internacionalnog prava, oktroirani Dejtonski ustav (Aneks 4) je nezakonit.

1. Član II Konvencije o Genocidu definira internacionalni zločin "genocid" na slijedeći način:

U trenutnoj Konvenciji, genocid znači akt počinjen sa namjerom da uništi, u cijelosti ili djelomično, određenu nacionalnu, etničku, rasnu ili vjersku grupu, na način:

- (a) Ubijanja članova te grupe;
- (b) Prouzrokovanja ozbiljnih tjelesnih ili mentalnih povreda članovima te grupe;
- (c) Namjerno prouzrokovanje uvjeta života za neku grupu, sračunato sa ciljem da se dovede do fizičkog uništenja cijele grupe ili njenog dijela;
- (d) Nametanje mjera sa namjerom da se spriječi rađanje djece u okviru te grupe;
- (e) Prevođenjem djece silom iz jedne u drugu grupu.

Početak 1993. godine, Republika Bosna i Hercegovina je pokrenula sudski postupak na Internacionalnom Sudu Pravde u Den Hagu, vrhovnom pravnom organu UN, optužujući bivšu Jugoslaviju (Srbiju i Crnu Goru) da je počinila akt genocida, definiranim pod (a), (b), (c) i (d) spomenutog Člana II konvencije o genocidu. Država je dobila svaku fazu ovog sudskog procesa i konačnu Presudu 26. februara, 2007., koja nije sasvim zadovoljavajuća po žrtvu i Internacionalno pravo, ali koja je donijela dovoljno pravnih punosnažnih i primjenljivih segmenata na osnovu kojih se može pristupiti povratku Ustava R BiH iz nelegalne suspenzije.

Građani R BiH i njihovi prijatelji širom svijeta koji se zalažu za pravdu i poštivanje internacionalnog pravnog poretka, a posebno Konvencije o genocidu, traže da se Republika Srpska, kreirana genocidom, proglašeni ilegalnom i da se Ustav R BiH ponovo stavi u funkciju, dakle, izvadi iz suspenzije koja traje od Dejtona.

2. R BiH je 177. punopravna članica UN. Prema Povelji UN, Ustav i institucije države članice UN, druge države ne mogu mijenjati, a pogotovo ne agresijom na članicu UN. Čak niti UN nema pravo miješanja u ustavni poredak svojih članica. Član 2, paragraf 7 Povelje UN kaže da ništa sadržano u toj Povelji ne može dati za pravo Ujedinjenim Nacijama da se miješaju u pitanja koja su stvar unutarnjeg pravnog poretka svoje članice.

Savjet Sigurnosti Ujedinjenih Nacija u svojoj Rezoluciji broj 752 iz 1992. godine, proglasio je SR Jugoslaviju (Srbiju i Crnu Goru) agresorom na R BiH, a Rezolucijom broj 757 iz 1992, počeo kažnjavati agresora uvodeći mu ekonomske sankcije.

UN nisu smjele dozvoliti niti da počnu pregovori o ustavnom preuređenju države članice, žrtve agresije, bez obzira na pristanak Predsjednika predsjedništva Republike BiH da se upusti u te pregovore. Rezultat takvih pregovora je nasilna promjena ustava države žrtve agresije.

3. U Dejtonskom ugovoru Bosna i Hercegovina se našla pod starateljstvom SR Jugoslavije i Republike Hrvatske, što je zabranjeno članom 2. Povelje UN. Internacionalno pravo, zaštita zemalja članica i obaveza UN da osigura tu zaštitu postoji - osim ako se zemlja članica UN, tog prava sama ne odrekne. Međutim, prema Bečkoj konvenciji o ugovorima, to odricanje ne smije biti rezultat nelegitimnog predstavljanja, reinterpetacije predmeta pregovora, obmana državnika prema vlastitim građanima i djelovanjem protiv ustava svoje države, kao i spoljne prinude, pogotovu one nastale agresijom, ratnim zločinima i zločinom genocida.

4. U Članu 2.1 Povelje UN se kaže: „Među članicama UN odnosi se moraju zasnivati na poštovanju načela suverene jednakosti“.

Kako je ustav jedne zemlje izraz suverene jednakosti zemalja članica UN, jasno je da je pregovaranje o ustavu od strane susjednih zemalja direktno kršenje Člana 2 Povelje UN, kao imperativne norme Internacionalnog prava. Činjenica da su SR Jugoslavija i Republika Hrvatska postali sudionici pregovora o ustavu Bosne i Hercegovine, pri čemu je ukidanje Ustava R BiH upravo jedan od ciljeva rata, u suprotnosti je sa Članom 2 Povelje UN.

5. Ljudi koji su još od Lisabona 1991-2, preko Ženeve 1993, do Dejtona 1995, davali agresoru viziju uspjeha, tako što su pristajali da diskutiraju vlastiti Ustav, danas to brane navodnim pritiskom svijeta, krijući navedene činjenice o neupitnosti, nedjeljivosti i neprenosivosti suvereniteta i ništavnosti ugovora

pod pritiskom, obmanom ili nelegitimnom voljom. Ali, sa aspekta unutarnjeg prava, pregovaranjem Ustava Republike BiH i prihvaćanjem „Dejtonskog ustava“, činjena je izdaja Republike BiH, što se može ponajbolje vidjeti iz članova 154. i 155. Ustava R BiH koji glase:

Član 154 - Neprikosnoveno je i neotuđivo pravo i dužnost građana, naroda Bosne i Hercegovine i pripadnika drugih naroda koji u njoj žive da štite i brane slobodu, nezavisnost, suverenitet, teritorijalni integritet i cjelokupnost i Ustavom utvrđeno uređenje Republike.

Član 155 - Niko nema pravo da prizna ili potpiše kapitulaciju, niti da prihvati ili prizna okupaciju Republike Bosne i Hercegovine ili pojedinog njenog dijela. Niko nema pravo da spriječi građane Republike Bosne i Hercegovine da se bore protiv neprijatelja koji je napao Republiku. Takvi akti su protuustavni i kažnjavaju se kao izdaja Republike. Izdaja Republike je najteži zločin prema narodu i kažnjava se kao teško krivično djelo.

Legitimni predstavnik hrvatskog naroda u BiH, g. Krešimir Zubak, nije pristao da potpiše ni preliminarni mirovni sporazum u Dejtonu. U ime Hrvata iz BiH, taj je sporazum potpisala susjedna država, Republika Hrvatska, putem svojih opunomoćenih predstavnika, što je nečuveno, krajnje protuzakonito u Internacionalnom pravnom poretku.

Aneks 4 finalne verzije mirovnog sporazuma, Pariški sporazum, koji se danas koristi kao ustav Bosne i Hercegovine nikada nije ratificirala Skupština R BiH, čime je dokazana nelegitima volja bosanskohercegovačkih pregovarača i potpisnika Dejtonskog/Pariškog sporazuma. To znači da Aneks 4 nikada nije prošao kroz legalnu proceduru promjene Ustava propisanu prethodnim, a tada važećim, Ustavom R BiH.

6. Sa aspekta konvencija o međudržavnim ugovorima, Bečka konvencija iz 1969. godine, pridružena Povelji UN, smatra ništavnim ugovore suprotne Internacionalnom pravu, dakle suprotne Povelji UN. Za BiH je bitno da član 53. spomenute konvencije smatra ništavnim čak i ugovore koji su dobrovoljno doneseni, ako su suprotni Internacionalnom pravu. Osim toga, kao ugovor, Dejtonski ustav je suprotan referentnoj konvenciji za međudržavne ugovore, po kojoj se ugovorom smatraju sporazumi između država, isključujući mogućnost da ti ugovori sadrže i ustav neke države.

Prema tome, Dejtonski ustav je akt ilegalne „ustavne kapitulacije“ koji su potpisale i garantirale dvije susjedne države, a koje su kao jedan od osnovnih rat-

nih ciljeva imali upravo izmjenu Ustava RBiH. Ovim je RBiH odvedena od primjene Povelje UN i Internacionalnog prava. Tražimo povrat RBiH u okrilje i pod zaštitu Povelje UN.

DODATAK

Ključni događaji u korist Republike Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske je Referendum od 1. marta, 1992. o neovisnosti Republike BiH i internacionalno priznanje Republike BiH, proljeća 1992.

Ova mapa pokazuje kakva je situacija bila februara 1992. godine - i kakva bi ostala (!) u korist velikosrpskog projekta, da se Predsjedništvo RBiH i odani građani RBiH, a među njima svi Muslimani (tadani naziv za pripadnike bošnjačkog naroda), nije odlučilo odbiti poziv Srbije za ostanak BiH u „trećoj Jugoslaviji“ sa Srbijom i Crnom Gorom; odn. da se nisu odlučili tražiti Referendum, da Referendum nije uspješno proveden, da Republika BiH nije priznata kao neovisna država!

Ova mapa pokazuje kako bi izgledao zapadni dio velike Srbije, da Republika BiH nije tražila i dobila

priznanje svojeg suvereniteta na svjetskom nivou i postala 177. članica OUN.

KALABIĆ I IZETBEGOVIĆ "KORAK PO KORAK" - U ISTU TIKVU PUŠU

Dr. **Muhamed Borogovac**, Sarajevo

Ko god je studirao ugovorno pravo morao je naučiti osnovni princip, a to je da je jedina garancija da će ugovor (dogovor) biti ispoštovan ako obje strane ISTOVREMENO ispunjavaju svoje obaveze. Svakom djetetu je to jasno, pa još iz djetinjstva pamtim da je najsigurnija razmjena dobara "iz ruke u ruku" i da "samo budale prave od gotovine veresiju" itd.

Međutim, često ovaj princip biva izigran. Najbolji primjeri za to je ovo što se dešava Bosni i Hercegovini otkako je Izetbegovićeva udbaška grupa došla na vlast. Od tada do danas, osnovni metodi uništavanja Bosne i Hercegovine su:

a) Pristanak da se pregovara o stvarima koje su po zakonu bile

povoljno riješene za Republiku BiH; i

b) potpisivanje ugovora kojima se odmah daje srpskoj strani sve što traži (npr. Aneks 4 u Daytonu), dok mi dobivamo samo veresiju (npr. Aneks 7).

Sada se iza "zatvorenih vrata" tj. na tajnim dogovorima između SDA, HDZ i SNSD (a vjerovatno i SBiH, SDP) dogovara još jedna takva izdaja Bosne i Hercegovine. To je procurilo u navedenoj Kalabićevoj izjavi. Interesantno, kada smo čitali intervju Bakira Izetbegovića u Avazu istoga dana doživjeli smo "deja vu" efekt kada smo čuli frazu "korak po korak" u izjavi koja slijedi:

"U SDA postoji jedinstvo u podršci politici pregovaranja, u pravljenju kompromisa, u napretku korak po korak. Prudski sporazum je izraz

takve politike, ali on je tek najvjestio fizionomiju mogućih rješenja, dakle pregovori i dogovori tek slijede.

Ja sam prije nekoliko sedmica izjavio da u ovom sporazumu postoji kolizija kada je u pitanju podrška povratku, jer s jedne strane traži izradu programa intenzivnog povratka, a s druge podržava stav Fiskalnog vijeća, odnosno državni budžet za 2009. godinu u kojem nema ni pare za povratnike."

Ukratko, iz Kalabićeve i Izetbegovićeve izjave da su dogovorene "korak po korak" promjene ustava je jasno da se oni stalno dogovaraju i da brižno formulišu usaglašene izjave. A što se tiče suštine tajnih dogovora, jasno je da "korak po korak" promjenama ustava RS dobiva odmah sve što joj treba, a da mi samo dobijamo

obećanja, tj. veresiju. Naime, čim se usvoji "prvi korak" promjene Ustava, tada CIJELI Daytonski ustav biva legalizovan i kao takav postaje trajan, što odmah daje RS-u pravo na samoopredjeljenje. Sve je to detaljno objašnjeno tokom diskusija o "Aprilskim amandmanima" pa nećemo detaljnije objašnjavati zašto se u Skupštini BiH ne smije ni "zarež promjeniti na daytonskom ustavu", kako jednom slikovito reče Prof. Dr. Nijaz Duraković.

Samo ćemo ovom prilikom napomenuti da nas je i Prof. Boyle, u njegovoj novogodišnjoj poruci narodu BiH, podsjetio na činjenicu da će svaka promjena Daytona u stvari značiti samo legalizaciju i zato i cementiranje sadašnjeg stanja. Prof. Boyle je nama na primjeru Litvanije objasnio da će država BiH biti kad tad spasena ako sada ne legalizujemo rezultate agresije i genocida. Prof. Boyle je naveo primjer Litvanije zato što ni 50 godina "faktičkog

stanja" nije moglo legalizovati okupaciju države. Mnogobrojni su primjeri gdje je okupator morao otići mnogo ranije, npr. Sinaj, jug Libana, Vukovar, Gaza itd.

U našim rukama je naša sudbina, tj. sada se odlučuje da li ćemo nekada u budućnosti završiti kao normalna država, kao npr. Litvanija, ili ćemo sada dati četnicima sve papire čime će biti ukinuta bosanska država, a mi završiti u rasulu i haosu novih ratova.

KALABIĆ: PROMJENA USTAVA KORAK PO KORAK

Srna

Poslanik SNSD-a u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Drago Kalabić rekao je da bi parlament BiH u januaru mogao da donese odluku o započinjanju procesa ustavne reforme, koji bi se odvijao, kako je naveo, korak po korak.

"Odluka parlamenta najvjerojatnije će biti u pravcu toga da se u ustavnim promjenama ide korak

po korak, a to znači da bude rješavana jedna po jedna stvar oko kojih postoji saglasnost", rekao je Kalabić

On je istakao da je važno da konačno u BiH bude "napušten metod ultimatumu i ucjena da se završi sve odjednom i to na način da što odsto odgovara jednoj strani".

"U prvi mah će ići one stvari oko kojih postoji saglasnost, a one

oko kojih nema saglasnosti neće ni biti otvarane. Mislim da imamo prostora da uradimo mnogo stvari tokom ove godine oko kojih smo saglasni", istakao je Kalabić.

On je dodao da je sjednica parlamenta zakazana za 21. januar i da nije sporno da se na dnevnom redu nađe pitanje ustavne reforme.

BOGUMILSTVO KAO RELIGIOZNI PROBLEM (4)

dr. Ivo Pilar, predavanje održano 10. veljače 1927.

Ako bi savršeni prekršio stroge propise, jeo meso, ubio životinju, općio sa ženom, tada bi izgubio svoju savršenost, prestao biti svršitelj, dobri krstjanin ili Bošnjani, i nakon pokore morao bi dobiti ponovno utješjenje.

Naspram ovom strogom životu, ugled je "svršitelja" u bogomilskoj općini bio vrlo velik. Oni su bili prava crkva bogomilska, oni su bili pravi nasljednici Krista i njegovi apostoli.

Iz njihovih redova izabirali su se bogomilski svećenici. Ali i bez obzira na izbor za svećenika, svaki savršeni je bio ovlašten da vrši sve bogomilske vjerske čine. Smatralo se da imaju Riječ Božju, i da od njih bježi nečastivi kano strelica sa luka. Oni su bili trajni ideal ostalih običnih vjernika bogomilskih.

Kad bi obični Bogomil sreo svršitelja, kleknuo bi pred njim i rekao: "oče blagoslovite", običaj koji se još i danas održao u Bosni, pred svećenicima katoličkim i pravoslavnim.

Iz redova ovih savršenih izabirali su se i bogomilski svećenici. Naravski, kako Bogomili nisu uopće priznavali sakramente, tako nisu imali ni posebnog sakramenta sv. reda. Svećenike je izabirao narod kod službe iz redova savršenih.

Bogomilska hijerarhija se sastojala iz Djeda (Dida), koji je bio glava crkve, zatim iz gostiju i staraca. Gost i starac zvali su se i strojnici, a svaki did, koji je bio kao patrijarh i glava crkve, imao je oko sebe 12 strojnika, što je spominjalo na 12 apostola, i na Manihejevih 12 pomoćnika.

Svoje bogoslužje, pošto nisu imali svećanih hramova, držali su gdje god: u prirodi, na vrh brijega, a po zimi i nevremenu u kućama. Za bogoslužje trebali su klupu ili stol prostrt ubrusom od bijeloga platna i nista više. Bogoslužje se je sastojalo od molitve, čitanja sv. pisma, propovijedi, primanja u red vjernika i izabiranja svećenika.

Kod bogoslužja obavljala se je i ispovijed. Ispovijed se nije obavljala tajno, nego javno pred čitavom općinom, izgovaranjem stanovite ispovijedne formule.

Glavna molitva bila je Bogomilima "Oče naš", ali koji nije bio sasvim identičan s našim očenašom. Bogomili npr. nisu mogli moliti "kruh nas svagdašnji", jer i kruh, kao tvar, bio je djelo vražje. Zato su molili za "kruh nas nadzemaljski", "panem nostrum supersubstantialem".

Bogomili nisu poznavali lakih grijeha, nego samo teških. Prema tome, njihova nauka nije ni poznavala čistilišta na drugom svijetu, nego samo nebo i pakao, more od rastaljenog sumpora.

Svaki koji nije bio Bogomil, bio je naravski osuđen na vječnu propast, osobito katolici i pravoslav-

ni. Ali se nisu svi Bogomili slagali u učenju, koja sudbina čeka i Bogomila iza smrti. Apsolutni dualisti učili su, da se ni jedna bogomilska duša ne može izgubiti, jer pojedinac nije kriv, da je Satanael stvorio njegovo tijelo grijешnim. Slagali su se više manje u tome da oni koji nisu tako čisti da bi mogli doći u nebo, moraju još biti zatvoreni u drugo grijешno tijelo, da se muče u zatvoru grijешne puti, dok konačno požive životom jednoga svršitelja, tako da mogu doći u nebo. Bogomili su dakle vjerovali u seobu duša, u metempsihozu, nauku indijskog porijekla.

Naravski, da je kraj temeljnoga shvaćanja Bogomila bila isključena vjera u uskrsnuće tijela. Tijelo, kao djelo vražje, nije moglo uskrsnuti; ono je naprotiv bilo osuđeno na konačnu i potpunu propast.

To je uglavnom bilo vjerovanje i organizacija naših Bogomila. Njihova vjera im je propisivala način života.

Glavna značajka im je bila prezir svijeta, ljudskoga života i ljudskoga tijela. Kako već rekosmo, nisu se smjeli družiti s katolicima i pravoslavcima, jer oni su po nauci Bogomila bili svjetski ljudi, koji su

služili svijetu, dakle vragu. Već općenje s njima bio je grijeh, koji se redovito navodio i ispovijedao u javnoj ispovjednoj formuli.

Odjeveni su bili jednostavno, obično u crno, savršeni su nosili i kukuljicu na glavi, kao fratri. Uslijed njihovih hranidbenih propisa bili su i vrlo mršavi. Piše u jednom protubogomilskom djelu: "Ako vidiš čovjeka mršava, u crno odjevena, koji mrmlja molitve, onda znaj da je Bogomil". Ideal je bio biti "asarkos kai asoma" - mršavost, tj. biti bez mesa i kostiju. Ova mršavost Bogomila postala je poslovična. U francuskom jeziku znaci "bougre", slab čovjek, armer Wicht njemački, a to dolazi od Boulgre - bugarski Bogomil, jer južnofrancusko patarenstvo došlo je iz Bugarske.

Zabranjeno je bilo sticanje bogatstva, a napose je bila zabranjena trgovina, da čovjek ne zapadne u "laž, prevaru i krivotorstvo". usprkos toga bili su Bogomili izvanredno marljivi kao težaci i rukotvorci. Ali od svoje zarade davali su znatan dio u svrhu svoje vjerske općine. Tako među njima nije bilo bogatih ljudi. Smatrali su nadalje, da nije zaslužno davati milostinju siromašnima. Prema tome nije kod njih bilo prosjačenja. Bila je jednaka sramota milostinju davati kao i primati.

SRPSKA AGRARNA REFORMA I KOLONIZACIJA 1918. GODINE (4)

Šemsudin Handžić, Sarajevo

SAŽETAK

Nakon Balkanskih ratova 1912. i 1913. počeo se primjenjivati načertanijski nacionalni program velikosrpskog hegemonizma, kolonizacijom srpskog stanovništva na osvojenim teritorijama Kosova,

dijela Sandžaka i tzv. jugoslovenske Makedonije. Taj proces kolonizacije srpskog stanovništva preko Drine intenziviran je poslije Prvog svjetskog rata, kada je stvorena Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, 1918. godine. Među prvim zakonskim aktima nove države bila je Agrarna reforma

1918. godine, radi kolonizacije i promjene demografske i vlasničke strukture stanovništva.

Ona je najdrastičnije provedena u Bosni i Hercegovini, nad zemljoposjednicima Bošnjacima muslimanima, od kojih je oduzeto 1,286.227 hektara poljoprivrednog i šumskog zemljišta kasnije

podijeljenog na 249.518 srpskih obitelji. Na isti način postupljeno je prema muslimanima zemljoposjednicima u ostalim dijelovima Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca pa i onima koji su živjeli u Makedoniji, Kosovu i Metohiji, te Sandzaku i Crnoj Gori.

Na pripadnike islamske vjeroispovijedi otpada 3/4 od ukupnog zemljišta, koje je oduzeto agrarnom reformom od 1918. i 1919. godine, što ih je dovelo u težak ekonomski položaj i prisililo na iseljavanje u Tursku. Iz prezentiranog razmatranja se vidi da je u Hrvatskoj (Dalmacija, Slavonija), Vojvodini i Sloveniji agrarna reforma primijenjena na krupne zemljoposjednike, pa im je oduzeto 406.981 hektar zemljišta, što je ispod 1/4 ukupnog zemljišta, te je podijeljeno na 316.762 srpske obitelji. Ukupno je agrarnom reformom oduzeto 1,924.307 hektara zemljišta i podijeljeno na 614.603, pretežito srpske, obitelji.

Na taj način, prema primijenjenoj metodologiji u analizi proizlazi da je blizu 2,450.000 članova obitelji dobilo u vlasništvo i posjed obradivo i šumsko zemljište, pa je time izvršena prva kolonizacija srpskog stanovništva, s čime je izmijenjena emografska i vlasnička struktura nad zemljištem u prvoj Jugoslaviji.

Pravni akti o agrarnoj reformi u Bosni i Hercegovini 1919. do 1933. godine. Proglas regenta Aleksandra o agrarnoj reformi od 5. januara 1919. godine Prethodne odredbe za primjenu agrarne reforme od 25. februara 1919. godine, Sl. novine KSHS broj 11./1919. Uredba o zabrani otuđivanja i opterećivanja zemljišta velikih posjeda od 4. jula 1919. godine. Sl. novine KSHS, broj 82. od 21. jula 1919. godine. Uredba o upisu vlasništva bivših kmetova kmetovskim selištima u zemljišnim knjigama u Bosni i Hercegovini od 21. jula 1919. godine. Sl.

novine KSHS 84./1919. godine. Uredba o pobiranju prihoda (žetvi) u 1919. godini s beglučkih ziratnih zemljišta u Bosni i Hercegovini. Sl. novine KSHS broj 81./1919. godine. Uredba o postupku s beglučkim zemljama u Bosni i Hercegovini. Sl. novine KSHS broj 40. od 22. februara 1920. godine. Izmjene u Uredbi o postupku s beglučkim zemljama u Bosni i Hercegovini od februara 1920. godine. Uredba o finansijskoj likvidaciji agrarnih odnosa u Bosni i Hercegovini. novine KSHS 111./1921. godine. Zakon o provedbi djelomične eksproprijacije zemljišta velikih posjeda za javne interese, kolonizaciju i izgradnju radničkih i činovničkih stanova. Sl. novine KSHS broj 10/1922. godine. Zakon o izmjenama i dopunama zakona koji se odnose na agrarnu reformu u Bosni i Hercegovini. Sl. novine KJ broj 21./1933. godine.

BRZOPOTEZNA HRVATSKO-BOŠNJAČKA ETNO ŠKOLA ŽELJKA MILIĆEVIĆA (3)

Željko Milićević, pouzdanik i izaslanik Alije Izetbegovića

EUROPI TREBA BOSNA

Bližimo se godišnjici koja označava najgori zločin koje je jedno ljudsko biće počinilo protiv drugog. Ta okrutnost, mržnja i ludilo

su neljudskih proporcija i suze, riječi i godine neće izbrisati tragove divljaštva za kojeg smo mislili da je ostalo, davnih vremena, u domeni pećinskog pračovjeka.

Mene su u školi lagali kad su mi htjeli utuviti u glavu da je Europa kolijevka civilizacije.

Bosnu je Europa gazila stoljećima, na valovima svojih križarskih-krstaških pohoda na Istok. Bosnu Europa nije branila od povratnih valova nasilja koja su dolazila sa Istoka kao odgovor na valove vitezova, koji su išli napadati ljude u dalekim zemljama zbog vjerskih razlika. Geni pećinskog pračovjeka su u kolijevki civilizacije još uvijek primarni i dominantni.

Ako se osvrnemo oko sebe, primjetit ćemo da je u nekoliko zadnjih desetljeća pećinski pračovjek Europe potpuno izgubio sposobnost razlučivanja. Međutim, time nije izgubio i sposobnost vladanja, i to je zabrinjavajuće. Europa je, negdje oko Helsinkija 1975., ako se ne varam, osnovala Organizaciju za Sigurnost i Suradnju u Europi: osce.org

To je trebala biti najveća utvrda za sigurnost, suradnju, ljudska prava, i takve slične velike rječetine. Pred njenim se očima ubijalo i silovalo u Bosni. Genocid protiv Bošnjaka, i pogotovo genocid Srebrenice, je počinjen skoro točno dvadeset godina nakon što je kolijevka civilizacije smjelo krenula

putem iskorijenjivanja degenerika i obuzdavanja gena pećinskog pračovjeka. Ne zaboravimo da su svi šehidi Bosne platili, iz svog džepa, putem poreza, za troškove osnivanja i održavanja rada organizacije koja je gledala njihovo usmrćenje.

Mišljenja sam da bi bio valjan i pravedan zadatak IABNA-i sakupiti podatke o tome koliko protjeranih Bošnjaka živi u Sjevernoj Americi - i Sjedinjene Države i Kanada su osnivači OSCE - i ocijeniti kolike su štete pretrpjeli, pa da se onda ispostavi jedan cjelotan esap OSCE-u i Europskoj Uniji. To je potrebnije nego komadnije KBSA.

Inače, Europa uporno ustrajava u protivljenju prisustvu Islama koji postaje primjetan i kao vjera i kao način života, i prema tome opasan jer podriva stoljeća tradicija

kolijevke civilizacije. Od Francuske, gdje su pred dvije godine zapalili žive ljude jer su bili izbjeglice, siromasi i Muslimani, preko Holandije koja je izglasala zabranu šamija i svih pokrivala glava ženskom stanovništvu, pa do današnje Švicarske, koje je vodeća politička stranka SVP (Švicarska narodna stranka), skupila nekih 115.000 potpisa da se zabrani gradnja minareta u Švicarskoj. Po zakonima Švicarske, ako se skupi najmanje 110.000 potpisa, to daje pravo zahtjeva za referendum. To je civilizirano. U toj kolijevci minaret nema mjesta, jer, citiram, „ne služi za vjerske obrede“. Europa nije kolijevka civilizacije nego leglo neznanja i mržnje, kojemu je korijen u pećini.

A sad se je kolijevka malo usmjerila i na Tursku. Zadnjih dana su previranja i hapšenja i optuživa-

nja jedni drugih, i debate o sekularizmu i Islamu u vijestima. Nema sumnje da je Europa umješala svoje prste. Ona će dozvoliti Turskoj pristup u Uniju samo na koljenima. Ja se nadam da Turci neće prihvatiti taj diktat.

A što se Bosne tiče, Europa ju treba jer će se primanjem zemlje žrtve genocida zatvoriti knjiga istine povijesti svih genocida koji su, kroz stoljeća, bili počinjavani, u kolijevki civilizacije, protiv ljudi koji su živjeli na vjetrometini svih povijesnih divljanja onih oko njih.

Nemojmo ići na koljenima u Europu. Europa treba Bosnu, e da bi oprala svoje okrvavljene ruke. Pripremimo jedan povijesni esap, pa tek kad ga Europa prihvati i plati, i financijski i moralno i pravno, onda se odlučimo da li Bosni treba Europa.

BANJA LUKA - USPOMENE I STVARNOST SA MEJDANA (4)

Mehmed Selman, Travnik

1. DIO MEJDAN (3)

U Stupničkoj grupi, i to Donja Stupnica, istaknutiji drugovi bili su braća Omerbašići, Hazim i Husnija, braća Mašići, Nikića i Braco, braća Šatni, Vlado i Željko, braća Selman, Mehmed - Medo, Sabahudin i Safet, Kučuković, Suljo, Bajazid i Hakija, Šašivarević Zijad, Islamović, Bojici, Trumići, Ahmetaševići, te mnogi drugi, koji su se družili sa gore pomenutim drugovima. Veoma je važno napomenuti to, da je našoj grupi povremeno se priključivao i Braco Potkonjak, braća Krešići, Blahovski Vjekoslav, Mile i Teo Šiva kao i Jovanović Božidar zvani "Srbin" i drugi koji su se navraćali u našu grupu, naročito srednjoškolci sa kojima su se družili drugovi iz Donje Stupnice. O grupi "Abacija" koja je bila

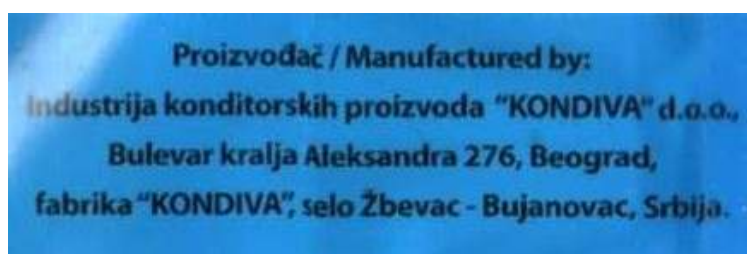
dosta brojna, zapaženi su braća Sašivarevići, Ibrišagići, Hadžidedići, Habibovići, Šanta, Hadžialići, Kovačevići, Bahtijarevići, Jusufovići, Šibici, Kulenovići, Sabitovići, Hadžiselimovići, Tetarići i drugi.

Ova grupa obično se sastajala u večernjim satima, istina, ne svi, nego samo istaknuti i stariji omladinci. U ljetne dane "Abacija" sa Hadži-Hivzinom sedrom prosto oživi, bude prepuna kupača različitog uzrasta i do kasno u noć čula se pjesma i svirka, te cika i vriska razdragane djece. U kasnim, ljetnim satima, djevojke iz komšiluka, dolazile su na "Abaciju" i u dimijama ili u dugim košuljama da se okupaju u Vrbašu. Nastala bi prava cika i vriska tih kupača. Ovu grupu, naročito u ljetnim danima, a i rane jeseni, posjećivala je grupa iz Stupnice.

U večernjim satima bi se našli stariji drugovi koji su svirali uz žičane instrumente, te bi uz gitaru, svirali razne melodije, a mi bismo ih pažljivo slušali do kasno u noć. To je i pokretalo na pjesmu, a bilo je i pjesama različitog sadržaja, pa čak u to vrijeme pjevale su se pjesme koje su bile zabranjene, pa su se krišom pjevale. Pred sam drugi svjetski rat počele su se pjevati revolucionarne pjesme koje su najavljivale dolazak drugog svjetskog rata. Kada bi "Abacija", to mjesto mladih, mogla da govori, ispričala bi mnoge priče, tajne i razgovore koji su vođeni među mladima, te razne dogodovštine koje su se dešavale na "Abaciji", od malih svađa do tuča, kao i mnogo lijepih druženja raznih uzrasta.

"KONZUM" ZAGREB (u vlasništvu Ivica Todorića):

KUPUJMO HRVATSKO!

Smilies

Finest chocolates filled with milk cream

Desert od najfinije mlečne čokolade punjen laganim mlečnim kremom

Proizvođač:
Industrija konditorskih proizvoda
"KONDIVA" d.o.o.
Bulevar kralja Aleksandra 276,
Beograd
Fabrika "KONDIVA",
selo Žbevac-Bujanovac, Srbija

Uvoznik za Hrvatsku:
"KONZUM" d.d., Marjana Čavića 1a,
10000 Zagreb

ZAMKA (KONTROLE) SVIJETA, ILUMINATI I NOVAC BEZ NOVCA

Đivo Bašić, Dubrovnik

Klaus-Rüdiger Mai, Moć iz tame, Tajna društva na djelu, IPD, Rijeka, 2006, str. 172-173, 175-178, 189-190, kaže:

"Rijetko je koje tajno društvo steklo toliku slavu kao Iluminati, koje se oduvijek smatralo misterioznim, a njegovi članovi svjetskim urotnicima koji love u mutnom. ... s njima počinje povijest modernih tajnih društava koja su metodom urote nastojala ostvariti dalekosežne društveno-političke ciljeve. Njihov utemeljitelj Adam Weishaupt stvorio je prvu strogo hijerarhiziranu kadrovsku organizaciju koja se služila taktikom dugoga marša kroz institucije. ... profesor Weishaupt u svibnju 1776. s četiri studenta u Ingolstadt potihom je osnovao tajno društvo koje su isprva skromno nazivali Društvo usavršenika. ... U međuvremenu su društvo htjeli nazvati i 'Red pčela' jer je svaki član trebao poput pčele skupljati mudrost umjesto meda. Rasprava oko imena potrajala je dvije godine, sve dok napokon nisu našli odgovarajuće: Red iluminata, prosvjetljenih. ... članovi su se osjećali prosvjetiteljskom elitom i svrha im je bila proširiti svjetlo prosvjetiteljstva ... sebe su smatrali sasvim posebnima i prosvjetljenima mudroču. ... Vrhovnici Reda, kasnije Vijeće vrhovnika Reda, 'Aeropag', ostali su u tajnosti. ... Društvo je neprestano moralo biti uhođeno. Taj je sustav svoje savršenstvo postigao podlim mehanizmom međusobnog špijuniranja članova. ... Red je također prisvojio važne institucije, poput Vrhovnog suda u Wetzlaru - to znači da ih je uspio

podrovati. Od 22 suca, devetorica su bili iluminati. ... Red iluminata nije preživio Francusku revoluciju, koliko god da su to priželjkivali i još uvijek žele romanopisci i teoretičari zavjera."

Massimo Introvigne, Iluminati i Sionski priorat, Verbum, Split, 2006, str. 74, 76, 85, 87, pak veli:

"Unatoč neprekidnu konstruiranju mitologije, Red iluminata posjeduje malo toga za pamćenje. Riječ je o tek jednoj među brojnim njemačkim paramasonskim skupinama unutar okultna okružja bogata daleko jačim strujanjima. ... Nakon što je 11. rujna 1926. u Berlinu zakonito utemeljio Svjetsku ligu Iluminata, godine 1929. [Leopold] Engel dopušta uspostavljanje švicarske lože Iluminata u Zürichu, posvećene, vrlo prikladno, Wilhelmu Tellu (1307.-?).

... Svjetska liga Iluminata ostaje pomalo pretenciozno ime, ali barem uključuje skupine u najmanje dvije zemlje: Njemačkoj i Švicarskoj, uz kakva dopisnog člana u Austriji i SAD-u. ... Kada je, pak, riječ o 'tajni' Iluminata, čini se kako je ona dvojaka. S jedne strane riječ je o ponovnom otkrivanju savršena masonskoga iskustva što ga navodno nude Bavarski iluminati koji ga - prema [Hermannu Josephu] Metzgeru - nisu izumili, već naslijedili od jedne daleko starije tradicije. ... S druge stra-

ne, ... dio tajnih nauka ipak [se] poziva na uporabu spolnosti u magijske svrhe, prema drevnim tantrickim idejama Carla Kellnera (što ih nikako ne valja pomiješati s organizacijom orgija). ... Iluminati, dakle, nisu niti izmišljotina romanopisaca niti moćan red koji potječe iz razdoblja renesanse te je u svojim redovima okupljao najveće genije znanosti i umjetnosti. Riječ je o tipičnu izrazu 'vruće struje' svijeta povezane s masonerijom, zainteresirane za magiju i okultizam".

Iz odlične knjige David Icke, Priče iz vremenske omče, TELEDisk, Zagreb, 2008, (koja se može naručiti na www.tele-disk.hr, tel. 01/6683-630 ili www.superknjizara.hr, tel. 01/4875-734), donosimo kratki citat (str. 64-67):

"Jedan od najvažnijih aspekata kontrole čovječanstva od strane iluminatskih krvnih loza predstavlja novčarski sustav. Iluminatska financijska žaoka krajnje je jednostavna, a proteže se od vremena Sume-

ra i Babilona sve do današnjih dana. Temelji se na stvaranju nepostojećeg novca koji se pozajmljuje ljudima i businessu u zamjenu za kamate. Posljedica toga je enormno zaduženje vlada, poslovnih subjekata i općenito stanovništva što vam pruža mogućnost da ih nadzirete. Pritom je od presudne važnosti činjenica da je bankarima dopuš-

teno da posuđuju novac koji ne posjeduju. Ukoliko vi ili ja imamo milijun funti možemo pozajmiti milijun funti. Međutim, kada banka ima milijun funti ona može dati u zajam deset puta toliko, pa i više, te na to zaračunati kamate. Ukoliko bi čak i vrlo malen broj ljudi koji teoretski imaju novac što su ga položili u banke danas otišli podići ga, banke bi unutar pola sata zalupile vratima zato što ga nemaju. Novac u banci je mit, još jedan trik povjerenja. Odeti li u banku i zatražite zajam, banka neće tiskati nijednu novu novčanicu niti će kovati novi kovani novac. Samo će utipkati iznos kredita na vaš račun. Od tog trenutka vi banci plaćate kamate na nešto što nisu ništa drugo nego utipkane brojke na ekranu. Kako god, propustite li platiti taj nepostojeći zajam banka se može pojaviti i posve legalno uzeti vaše bogatstvo koje doista postoji, vašu kuću, zemlju, auto i imetak do procijenjene vrijednosti one cifre - ma kolika ona bila - utipkane na onom ekranu, plus kamate. Štoviše, s obzirom da nisu vlade te koje novac stavljaju u optjecaj nego privatne banke koje klijentima odobravaju kredite, banke na taj način kontroliraju kolika je količina novca u prometu. Što veći broj kredita daju to je više novca u optjecaju. U čemu je razlika između ekonomskog procvata (prosperiteta) i ekonomske depresije (siromaštva)? Samo u jednom - količini novca u prometu. Kroz taj sustav privatne banke pod nadzorom istih onih iluminatskih obitelji odlučuju o tome koja će količina novca biti u pro-

metu. Po želji mogu stvarati ekonomski bum ili propast. Isto vrijedi i za tržište vrijednosnih papira pomoću kojeg ove obitelji po financijskom i bankarskom sustavu prebacuju i sele na trilijune dolara dnevno, odlučujući o tome hoće li njihova vrijednost rasti ili padati, vinuti se ili doživjeti slom. Slom burze nije nešto što se tek tako dogodi, slom burze se namješta. Pitate se zašto bi Iluminati to učinili kad su u ta tržišta uložili silan novac? Ukoliko si upoznat s time da će uskoro doći do sloma zato što ćeš ga sâm izazvati, znat ćeš prodati svoj udio po najvišoj cijeni i otкупiti ga natrag čim se slom dogodi. Na taj način u prilici si ogromno povećati broj svojih dionica kupujući kompanije po minimalnoj cijeni prije nego što si manipulacijom doveo do kolapsa.

Veći dio 'novca' u optjecaju nije fizički novac: gotov novac i kovance. Novac predstavljaju brojke koje elektronski prelaze s jednog kompjutorskog računa na drugi putem novčanih doznaka, kreditnih kartica i čekova. Što je više novca u prometu, bilo elektronskog ili u drugom obliku, to ima više ekonomskih aktivnosti i proizvoda koji se kupuju i prodaju, ljudi imaju veće prihode, a veći je i broj dostupnih radnih mjesta. Međutim, trajan motiv takvih financijskih poteza Iluminata leži u stvaranju procvata odobravanjem mnoštva zajmova nakon čega slijedi zatvaranje slavine što će prouzročiti depresiju ili slom. Preplaćeni ekonomisti i novinari koji prate ekonomsku tematiku, od kojih veći-

na nema pojma o onome što se događa, reći će vam da su ekonomski bum kao i propast dio nekakvog prirodnog 'ekonomskog ciklusa'. Nije tako. Riječ je o sustavnoj manipulaciji Iluminata da svijetu preotmu stvarni imetak. U vrijeme ekonomskog razvoja velik se broj ljudi još više zadužuje. Živa ekonomska aktivnost znači da poslovni subjekti uzimaju u zajam više sredstava za nove tehnologije kako bi povećali proizvodnju i udovoljili potražnji. Ljudi posuđuju više novca kako bi kupili veću kuću i skuplji automobil, budući da su puni povjerenja u pogledu svoje ekonomske budućnosti. Tada, u najprikladnijem trenutku, najveće banke koje koordinira iluminatska mreža, podižu kamatne stope kako bi obuzdale zahtjeve za kreditima i počinju utjerivati već zaostala dugovanja. Uvjeravaju vas da odobravaju daleko manji broj kredita no prije. Time se postiže učinak povlačenja jedinica razmjene (novac u njegovim različitim oblicima) iz optjecaja. To za sobom povlači prekid potražnje za proizvodima i dovodi do smanjenja broja radnih mjesta zato što u optjecaju nema dovoljno novca koji bi stvarao neophodnu gospodarsku aktivnost. Ljudi i poslovni subjekti više ne uspijevaju zarađivati dovoljno da bi mogli otplaćivati svoje kredite, pa odlaze u bankrot. Banke tada preuzimaju njihov stvarni imetak, njihov business, kuću, zemlju, automobil i drugo vlasništvo, u zamjenu za neplaćanje povrata duga koji nikada nije bio ništa više od brojki utipkanih na ekranu.

...Umjesto da stvore svoj vlastiti, kamata ma neopterećeni novac, vlade ga posuđuju od privatnih bankarskih kartela i pritom ka-

mate i glavnici (ponekad) plaćaju poreznim novcem građana. Upravo fantastični novčani iznosi koje plaćate u obliku poreza odlaze ravno u privatne banke za povrat 'novčanih' kredita koje bi vlade same mogle stvoriti, i to bez kamata. ... Ono što nazivamo 'privatizacijom' rasprodaja je državne imovine u zamjenu za dug koji je stvorila banka. Najsiromašnije zemlje svijeta iluminatskim bankarima predaju nadzor nad svojom zemljom i prirodnim bogatstvima budući da ne mogu otplaćivati preuzete kredite kojima su ih banke hotimice uhvatile u zamku ... Sve to vodi do iste spletku, Iluminata, i istog izraza - kontrola.

...Našim novcem od poreza financira se plan, a poreze plaćamo na sve: na naš dohodak, na ono što kupujemo, čak i na ono što osiguravamo. Gotovo sve ljudske djelatnosti su oporezive.

...Globe za prebrzu vožnju i parkiranje na zabranjenom mjestu

još su jedan oblik oporezivanja, a parkiranje na cesti savršeno je primjer kako se nama manipulira da uzastopno plaćamo istu stvar. U tom slučaju kroz oporezivanje plaćamo za izgradnju i održavanje (premda to često nije slučaj) cesta; plaćamo cestarinu za pravo da koristimo vlastiti auto; vladi plaćamo ogroman porez u gorivu koje kupujemo, kao i kada dajemo servisirati i popraviti svoja vozila; a zatim, kada smo sve to platili, prisiljeni smo platiti za parkiranje svojih vozila na istim onim cestama za koje smo već platili. Ne učinimo li to, kaznit će nas novčanom kaznom, a taj će novac i opet otići iluminatskom sustavu vlasti. Kamere postavljene radi mjerenja brzine nisu tu kako bi spriječile prometne nesreće; one vlastima predstavljaju još jedan izvor prihoda koji će iskoristiti da nas još više utamniče. Bilo kuda pogledate, mi financiramo vlastitu zatvorsku ćeliju."

Na kraju možemo zaključiti da po nekima Iluminati postoje, a po nekima ne, ali ne moramo nešto ili nekoga ikako nazvati ili opisati da stvarni scenarij bude vrlo sličan ili isti već spomenutom. Mislim da će besmislenost kontrole dobiti svoj epilog u činjenici demografske eksplozije svijeta koju je kao takvu teže kontrolirati čak i s većim brojem izvršitelja-podložnika sustavu kontrole, jer bogatstva treba ili bi barem trebalo "uživati" u većem mjeri. Naime, to je (be)smislenost materijalizma, ali je činjenica da se, kako god okrenemo, malo ulaže u medicinska otkrića za produženje(m) života. Jer postoje pojedinci koji bi u tehničkom smislu trebali živjeti barem deset života da bi potrošili vlastita (materijalna) bogatstva, a to ne mogu zbog kratkoće života. Doduše (baš tako!), život je podskup znatno dužeg posmrća i beskonačnosti, pa ima nade.

PRIZNANJE HRVATSKE DRŽAVNOSTI OD STRANE ALJASKE - 26. LIPNJA 1991. GODINE

Ivo Matanović, Zadar

Na današnji nadnevak godine gospodnje 2009. Neovisna Država Hrvatska proslavit će 17. obljetnicu Međunarodnog priznanja nezavisnosti i punog suvereniteta. Bit će svečano, ponadajmo se, obilježen ovaj nadnevak u svim većim gradovima i naseljima. S pravom i ponosom dakako, jer je taj nadnevak Povijesni nadnevak, rekli bismo i povijesno-nad povijesnim, jer kroz povijest postanka i nastanka Nezavisne Države Hrvatske bilo je više priznavanja. Zadnji takav bilo i međunarodno priznanje NDH u vrijeme žestokih borbi hrvatskog naroda za svoj opsta-

Ivan Živković

sukobile snage velikog Trojnog pakta: Rim, Berlin, Tokio s jedne – kao agresora i s druge svijetu napadnutih tzv. država Antihitlerovske koalicije.

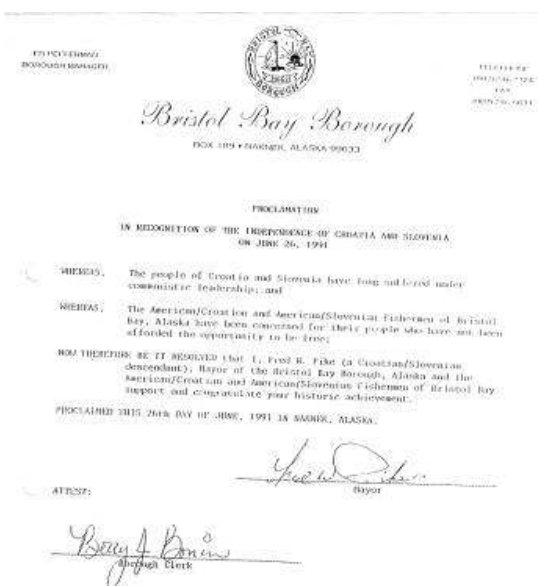
Znano je da je tadašnja Hrvatska svoju nezavisnost tražila pod okri-

nak 1941. godine. Istina tada je to bilo u vrijeme drugačijeg međunarodnog društvenog poretka. V r i j e m e s v j e t s k o g

rata gdje su

ljem sila osovine koje su rat izgubile, pa je tako, nažalost, i Nezavisna Država Hrvatska izgubila svoju nezavisnost. Nu, bez obzira na tadašnje okolnosti, što su Hrvati ponovno izgubili nezavisnost i postali robovi novog robovlasnika jugo-srbo-komunista i domaćih izdajnika. Vrijedno je i za ovu prigodu zabilježiti i spomenuti države koje su i u takvim prigodama priznavali Hrvatima nezavisnost pa ih stoga spomenimo:

Magjarska 10. travnja 1941., Njemačka 15. travnja 1941., Italija 15. travnja 1941., Slovačka 15. travnja 1941., Bugarska 21. travnja 1941., Rumunjska 6. svibnja

1941., Španjolska 27. lipnja 1941., Finska 3. srpnja 1941., Danska 10. srpnja 1941.

Do kraja 1944. g. tadašnju Hrvatsku je priznalo još 19 država, uključujući Japan i Čangajašekovu Kinu, što je ukupno bilo 28 država.

Mnoge od ovih gore spomenutih država, kao i Hrvatska, poslije završetka Drugog svjetskog rata imale su istu sudbinu. Ostale su bez suvereniteta i pale su pod ropstvo komunističkih pobjednika, punih 45 godina. Zahvaljujući Božjim silnicama i nadahnuću Svevišnjega, 1989. g. došlo je do pada komunističkog carstva i konačnog oslobođenja porobljenih. Među njima oslobođena je i Hrvatska, samo s tom razlikom što je Hrvatska svoju nezavisnost morala i krvlju platiti.

Drugo priznanje Hrvatske uslijedilo je u tijeku najžešće borbe Hrvata sa srpskim agresorima i domaćim hrvatskim pobunjenim tzv. Srbima, koji su se pobunili i nisu htjeli priznati Hrvatsku kao svoju domovinu.

Recimo to odmah, do nadnevka 15. siječnja 1991. g. Hrvatsku nezavisnost priznalo je dvanaest

članova Europske zajednice, (istoga dana), a nešto kasnije to su učinile i Austrija, Bugarska, Kanada, Mađarska, Malta, Poljska i Švicarska. Sljedeći su dani i mjeseci donosili nova međunarodna priznanja i Hrvatska je tako zauvijek neizbrisivo ucrтана u zemljopisnu kartu svijeta.

Prvo priznanje Hrvatske stiglo je iz Vatikana još 3. listopada 1991. godine, kada su dali svoju potporu hrvatskom osamostaljenju. Službeno međunarodno pri-

znanje Hrvatske Vatikan je dao 13. siječnja 1992. godine. Nakon Vatikana su se na taj korak odlučili i Njemačka, Island, Estonija, Litva, Latvija, Slovenija, Ukrajina i San Marino.

Ovdje treba posebno istaći da je Hrvatska tog dana uspostavila diplomatske odnose s Njemačkom, što je odigralo veliku ulogu u međunarodnom priznanju. Nakon Njemačke, koja je Hrvatsku priznala još 18. prosinca 1991. Njemačka je probudila uspavanu Europu. Do kraja siječnja 1992. godinu Hrvatsku je priznalo još sedam zemalja. Bile su to Finska, Rumunjska, Albanija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Paragvaj i Bolivija. Iran je bio prva azijska i islamska zemlja koja je priznala Hrvatsku, dok je među afričkim zemljama to bio Egipat.

I tako, u vrlo teškim ratnim uvjetima Hrvatska je zlatnim slovima upisala nadnevak 15. siječnja 1992. g., a njen Drugi poglavar Dr. Franjo Tuđman na Jelačićevom trgu gromko je uskliknuo povijesnu sintagmu:

„Imamo Hrvatsku!”

I da ne bi bilo zabune, prvi poglavar NDH bio je Dr. Ante Pavelić,

koji je vladao od nadnevka 10. travnja 1941. do 6. svibnja 1945.

Kronološki smo gore spomenuli nadnevke priznavanja nezavisnosti hrvatskoj državi, onako kako smo to do sada slavili, nu, međutim, zahvaljujući našem političkom iseljeniku gospodinu Ivanu Živkoviću, nedavno doseljenom u Zadar, stvarno i prvo priznanje neovisnosti Hrvatske države dogodilo se puno prije ostalih i to nadnevka 26. lipnja godine gospodnje 1991. u gradu Bristol Bay Borough Box 189, Naknek – Aljaska 99633, kamo su ribari iz San Pedra- Kalifornije išli ribariti i loviti losose u ovom dijelu Aljaskе.

Toga dana vrlo ljubazni gradonačelnik spomenutog grada gospodin Fred W. Pike sa svojim tajnicom gospođom Betty J. Bonin primio je u svojim službenim prostorijama posadu od 26 ribara, ugstio ih i napisao službeni proglas kojim priznaje neovisnost Slovenije i Hrvatske.

Dakle, ekskluzivno otkrivamo da je prvo priznanje Neovisne Države Hrvatske došlo iz države Aljaskе, sastavnice SAD, a ne od Svete stolice iz Vatikana ili ti Islanda, kako se do sada u proslavama tog povijesnog nadnevka spominjalo.

Povijesni ribarski brod čiju je posadu ugstio gradonačelnik Okruga Bristol Bay gospodin Fred W. Pike i priznao nezavisnost RH i Slovenije 26. lipnja 1991. godine.

ORGANSKA PODLOGA HRVATSKOGA JEZIKA (5)

Priredio **Borna**

Koliko je u Hrvatskoj bila omražena velikosrpska jezična politika i takozvani zajednički pravopis, vidi se i iz činjenice da je jednom od prvih odluka banovinskih vlasti taj pravopis ukinut i vraćen na snagu Boranićev. Vodeći hrvatski lingvist Stjepan Ivšić pokreće časopis Hrvatski jezik, a mladim znanstvenicima Petru Guberini i Kruni Krstiću objavljuje Matica hrvatska god. 1940. knjigu Razlike između hrvatskoga i srpskoga književnog jezika. Ta knjiga nije doduše bila lingvistički posve dobro utemeljena i srpska joj je kritika, uz teške napadaje, našla i pojedine stvarno slabe strane, no u hrvatskoj su javnosti Razlike odlično primljene i ostavile su silan dojam te bez sumnje ozbiljno utjecale na opću svijest, ne samo na filološke krugove.

Stanje duha u hrvatskoj filologiji jednostavno je sazrelo za neke spoznaje za koje prije nije bilo pravoga razumijevanja. Jer još godine 1935. crnogorsko-srpski lingvist Radosav Bošković objavio je jednu manju korektno napisanu studiju o hrvatsko-srpskim jezičnim razlikama, uglavnom rječničkim, koja je u Srbiji bila uglavnom ignorirana, ali ni u Hrvatskoj još nije bila pravo shvaćena niti iskorištena za argumentaciju. No u banovinsko doba prave jezične činjenice počele su se uočavati i privlačiti pozornost. Ono što je nedostajalo, bila je teorijska neizgrađenost hrvatskoga jezikoslovlja. Učenje Praške škole o normama i jezičnome standardu, tada već svjetski priznato, nije na nas još imalo nikakva utjecaja.

Jezične razvojne tendencije u Banovini prekinula je god. 1941. njemačka invazija na Kraljevinu Jugoslaviju. U Nezavisnoj Državi Hrvatskoj provedene su drastične

jezične promjene. Obnovljen je leksički purizam austroslavenskoga tipa, karakterističan na hrvatske jezične prilike u drugoj polovici XIX. stoljeća. Ubrzo je obnovljen i morfonološki pravopis, koji je u Hrvatskoj prevladavao od hrvatskoga narodnog preporoda do devedesetih godina prošloga stoljeća. Takav pravopis, pogrešno zvan etimološkim (korijenskim), uveli su bili hrvatski ilirci želeći se približiti drugim slavenskim jezicima, osobito češkomu i ruskomu, no morfonološko načelo ne odgovara glasovnoj strukturi hrvatskoga jezika, koja je izrazito prozirna, pa je do narodnoga preporoda (bez obzira na grafijsku neadekvatnost) u hrvatskome pisanju uglavnom prevladavalo fonološko načelo, kao i u drugim prozirnim jezicima. Tako je za hrvatski prirodno rješenje vrapca prema vrapac kao što je u isto tako prozirnem latinskome prirodno scripsi, scriptum prema scribo, scribere, ili kao što Talijani (bez obzira na nesavršenu grafiju) pišu Giambattista sa m, a ne sa n (prema Gianni). Naravno, u glasovno neprozirnim jezicima bilo bi fonološko pravopisno načelo krajnje nepoželjno, primjerice u ruskom, engleskome ili francuskome, ali za hrvatski jezik ono je, uz sitna odstupanja, ipak prikladnije od morfonološkoga (ili pak povijesnoga). To znači da su jezične reforme u doba II. svjetskog rata značile zapravo nazadak u organskome razvitku hrvatskoga jezičnog standarda. Na područjima pod kontrolom partizana ostao je bio na snazi banovinski Boranićev pravopis i jezična praksa iz doba Banovine, a takvo je stanje ostalo i nakon god. 1945. u Federalnoj Državi Hrvatskoj, odnosno poslije u Narodnoj Republici Hrvatskoj u okviru nove jugoslavenske federacije. Tada počinje polstoljetno razdoblje krivudava jezičnog razvoja s mnogo

reskih zaokreta.

U tome je kontekstu neobično zanimljiv jedan izniman događaj hrvatske jezične povijesti. Već je rečeno da je na hrvatskome partizanskom teritoriju vrijedio banovinski Boranićev pravopis. No nije bio samo spontan mehanički nastavak banovinske jezične prakse. Izbor nije jednostavno bio samo između banovinskoga i endehaškoga pravopisa, teorijski je dolazio u obzir i onaj "zajednički srpskohrvatski" do 1939., koji je u Srbiji ostao na snazi. No izbor je izvršen svjesno i potvrđen posebnom odlukom ZAVNOH-a (hrvatskoga partizanskog parlamenta) na III. zasjedanju svibnja 1944. u Topuskome. To je jedinstven slučaj u cijelome europskom pokretu antihitlerovskoga otpora.

Kakvo je stanje hrvatskoga jezika na koncu Drugoga svjetskog rata? Hrvatsko je društvo zbunjeno i ta činjenica nije nimalo neobična. U posljednjih nešto više od pol stoljeća situacija se neprestano mijenjala, uvijek pod pritiscima. U devedesetim godinama XIX. stoljeća i na početku XX. službena filologija, u kojoj su na ključnim položajima filolozi što su ujedno bili predstavnici jedne čudne vladajuće koalicije između hrvatskih mađžarona (pristaša peštanske politike) i nacionalista iz srpske manjine, takozvani hrvatski vukovci (najvažniji Tomo Maretić i Fran Iveković), izdaje osnovne rječničke priručnike u kojima uvodi bitne gramatičke, rječničke i pravopisne promjene. Toj je struji djelomično pripadao i Ivan Broz, koji je god. 1892. izdao razmjerno dobar fonološki Hrvatski pravopis (II. izdanje 1893) i pripremao veliki Rječnik hrvatskoga jezika. No Broz umire 1893. i njegov rječnik nastavlja mađžaron njegov ujak kanonik Fran Iveković, a njegov pravopis nastavlja izdava-

ti Dragutin Boranić, do 1915. četiri izdanja kao Broz-Boranićev, a od 1921. samo pod svojim imenom, i to kao Pravopis hrvatskoga ili srpskoga jezika, do 1951. deset (upravo 11) izdanja, postupno ga prilagođujući Maretićeve učenju, to jest, približavajući ga srpskomu pravopisu. Ni Brozov rječnik nije bio bolje sreće. Nakon Brozove smrti rukopis prerađuje Iveković u

smislu Maretićeve škole i izdaje ga god. 1901. kao Broz-Ivekovićev. Promjene koje uvode hrvatski "vukovci" uz pomoć mađžaronskih vlasti hrvatska javnost nije prihvaćala, ali škole su imale odsudan utjecaj. Nakon Prvog svjetskog rata kraljevski režimi nastavljaju u novim prilikama sličnu jezičnu politiku kao nekadanji mađžaronski, a sami hrvatski mađžaroni postaju

korifejima integralnoga jugoslavenstva. Do konca tridesetih godina, usprkos hrvatskomu otporu, ponavlja se opet nasilje nad hrvatskim jezikom, a godina 1939. donosi samo predah, s time da za trajanja II. svjetskog rata hrvatski jezik doživljava i opet novi potres, samo druge vrste. Takva je situacija zatečena godine 1945.

ZAŠTO DUBROVAČKI KNJIŽEVNICI NISU PISALI KAKO SU GOVORILI? (4)

Mirko Deanović

Također u Zadru hrvatski književnik Ivan Tanzlinger-Zanotti iz ljubavi prema jeziku priprema "dvadeset i pet lit hrvatskoj slovenskoj mladosti" svoj talijansko-hrvatsko-latinski rječnik koji se sačuvao u rukopisu. A u Splitu se na početku XVIII. vijeka osniva

Akademija Slovinska sa zadaćom, da goji narodni jezik i knjigu.

U Italiji je za renesanse oživio interes za jezik, pojavljuju se tada prvi jezični puristi i gramatici talijanski (na pr. Bembo, naš Fortunio i dr.), osnivaju se ustanove za njegovanje jezika i izdavanje rječnika (na pr. Accademia dell' Crus-

ca). Pa kako su naši stari pažljivo pratili sve ono, što se događa na drugoj strani preko Jadrana, tako su se oni i u zanimanju za književni jezik mogli ugledati u svoje učitelje, koristiti se njihovim iskustvom i primjenjivati njihove ideje u izgrađivanju vlastitog književnog jezika.

GOVORIMO LI ISPRAVNO HRVATSKI? (4)

RAZLIKOVNI RJEČNIK, Stan-ka Pavuna, „Integra“ d.o.o., Zagreb

RJEČNIK

Ispravno

Njihati

Nos

Roniti

Obalni

Okidač, kokot

Osobito, napose

Izvjestitelj

Uputa (npr. o pravnom lijeku)

Rasol, salamura

Tihi ocean

Štakor

Pogrješno

Njjjati

Njokalica

Njuriti

Obalski

Obarača

Obaška

Obaveštavalac

Obaveštenje

Pac

Pacific

Pacov

Oborine, padaline

Neznabožački, poganski

Padavine

Paganski

VELIKA I MALA SLOVA (9)

„Hrvatski pravopis“, Zagreb, 1944.

OBĆENITO

13. a) osobne I posvojne z a m j e n i c e u pismima: Vi, Vas, Vama (Va m), Vaš, ..., koje se iz uljudnosti upotrebljavaju mjesto 2. osobe jednine. U pismima to vrijedi i za zamjenicu, koja zaista znači m n o ž i n u, ako je u toj množini uključena i osoba, kojoj govorimo Vi. U g o v o r u (besjedi) pišu se te zamjenice velikim slovom samo, kad se odnose na osobu, kojoj je upravljeno go-

vor, a malim, kada zaista znače množinu, kojoj je govor upravljeno.

b) osobne i posvojne zamjenice 2. osobe j e d n i n e u pismima: Ti, Tebe (Te), Tebi (Ti), Tobom, Tvoj, ...; to ne vrijedi za dialog (u dramu ili pripovjedci i t. d.), ali vrijedi za (pozdravni ili drugi k a k a v) g o v o r (besjedu), koji se upravlja izravno nekoj osobi;

c) zamjenice pod b) u molitvama i crkvenim pjesmama; tu se velikim početnim slovima mogu pisati i zamjenice 3. osobe On, Njega (Ga), Njemu (Mu), Njegov, pa povratne zamjenice Svoj, Sebe (ali ne enklitičko se), ako se odnose na Boga. To se kadkad čini i u hvalospjevima i drugim pohvalnim sastavcima u čast i u slavu nekoga.

NOŽ U LEĐA HRVATSKOM NARODU - USPOMENE NA TALIJANSKE SABIRNE LOGORE (3)

Jedan od zatočenika, „Hrvatska“, Dubrovnik, 12. rujna 1944.

LOGOR U BAKRU

Taj mali logor sačinjavalo je oko 30 zatočenih Hrvata iz Gorskog Kotara i Hrvatskog Primorja. S ovim internircima se je po pričanju Ivana Trohe iz sela Delnica – Fužine, Gorski Kotar, postupalo podpuno isto kao i sa svima ostalim zatočenicima na već navedenim da Imatinskim otocima.

Batanjanja i zlostavljanja bilo je i tu napretek.

Glad je i ovdje učinila svoje, tako da je u kratko vrijeme zimi 1943. u tome logoru preko polovice zatočenika umrlo od gladi zlostavljanja. Spomenuti Troha pripovijeda jedan bolni slučaj:

“Jednoga dana, kad je on pošao u neku radionicu da kad drvodjelac radi za dvostruku porciju hrane te da tako uzmogne preživjeti, vratio se je po običaju oko 5 sati poslije podne s posla. Kad je došao u baraku u kojoj je on spavao s još jednom celom obitelji koju su sačinjavali muž, žena i troje djece, našao je čitavu ovu obitelj nepomično ležati. On im je po običaju nazvao dobru večer, ali mu nije nitko odgovorio. Kad je pristupio

njihovim ležajima ustanovio je da su svi mrtvi, i to da su sigurno umrli od gladi.”

NA TVRĐAVI MAMULA (BOKA KOTORSKA)

Na samom ulazu u Boku Kotorsku između Prevlake i Lušnice, a na sredini mora, izgrađena je na hridini poznata prastara tvrđava “Mamula”. Zub vremena ju je prilično iztrošio. I ta tvrđava je postala simbolom talijanskih nasilja.

Tu su Talijani držali zatočene ljude iz Boke i Crne Gore te iz kotara Dubrovnika i iz cijele Hercegovine. Prostorije se ove tvrđave nalaze u vječnoj vlazi, budući da se nalaze

ispod vode.

Sve to nije Talijanima ni malo smetalo, da tu smjeste veliki broj širomašnih naših zatočenika te da s njima postupaju isto onako kao i u ostalim svojim logorima. Batinanju i gladi nikada kraja. Karabinjeri su i tu dnevno mlatili ljude gdje god su dohvatili.

Jednog su dana otvorili vatru izvan zatvora na ljude koji su se nalazili u zatvoru kroz tamničke prozore. Tom su prigodom jednog zatvorenika teško ranili. Kad su to doznali talijanski častnici nisu zatočenoga htjeli poslati u vojničku bolnicu u Boku, već su dnevno dovodili liječnika u zatvor da ga lieči.

Tvrđava Mamula

Ovo svjedoče mnogi očevidci kao i tamošnji zatočnici Milan Dragojević i Antun Prizmić iz Dubrovnika, te Veljko Radić iz Baške Vode. Prema njihovom izvještaju i u tvrđavi Mamuli umrlo je preko polovice zatočenika što od gladi što od batinanja i ostalog zlostavljanja.

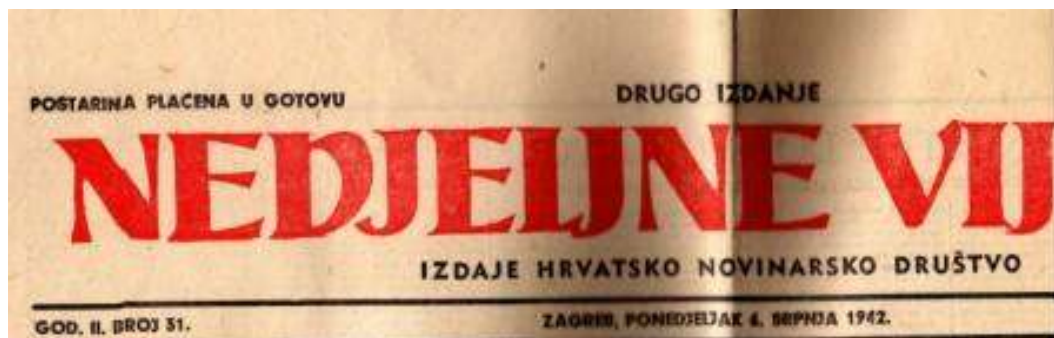
Kao iz svih drugih logora iz Dalmacije tako i sa tvrđave Mamule

početkom mjeseca lipnja 1943. Talijani su sve preživjele odveli u Italiju u poznati logor Visco kod Udina, da tako ovi budu što dalje od svojih kuća u času sloma Italije, za kojeg su talijanski častnici unapried znali, te da tako jadnim i izpaćenim zatvorenici onemogućuje povratak njihovim kućama i obiteljima.

Trojicu vrlo iznemoglih zatočenika

iz Herrcegovine tom su prilikom pustili kućama, ali ovi nisu mogli doći ni do Dubrovnika te su bili smješteni u Državnu bolnicu u Dubrovniku, u kojoj su nekoliko dana kasnije sva trojica od iznemoglosti preminula. Bila je to posljedica gladi i zlostavljanja na tvrđavi Mamuli.

NAŠI TENISAČI VODE PROTIV MADŽARA U BUDIMPEŠTI S 3:1!

Croatia, „*Nedjeljne vijesti*“, Zagreb, 6. srpnja 1942.

BUDIMPEŠTA, 5. srpnja.

Nakon drugog dana teniskog susreta s Madžarskom za „Rimski pokal“ naši predstavnici vode s 3:1.

Nakon što je prvog dana Branović pobijedio Gaborya sa 6:4, 6:3, 5:7, 3:6, 6:3, a Palada Szigetia sa 6:2, 2:6, 5:7, 6:1, 6:1, došla je Hrvatska u vodstvo s 2:0. Baš tako je bilo i prigodom prvog susreta u Zagrebu. I tada su naši vodili prvog dana s 2:0, ali su onda izgubili sve 4 iduće igre, pa tako i

čitav susret sa 2:4.

Ovaj put su međjutim naši igrači pokazali bolju spremu, te su drugog dana od dvije igre parova uspjeli dobiti jednu i to igru prvih parova. Tako sada naši vode s 3:1, pa im je siguran najmanje neodlučan konačni ishod, ako ne i pobjeda i ovom susretu s izvrstnim Masžarima.

Drugog dana nastupili su najprije Branović i Würth protiv Szigetia i Katone te izgubili brzo u 3 kola sa 2:6, 3:6, 2:6. U drugoj igri nastupili su najbolji madžarski predstavnici Asboth i dr. Mayer protiv našeg para Mitić-Palada. Naši su

se pokazali boljima te pobijedili u 4 kola s 3:6, 6:4, 6:3, 9:7.

Trećeg dana igraju se još dvije pojedinačne igre u kojima nastupaju Mitić protiv Asbotha i Šarić protiv Katone ili dra Mayera.

Ako od ove dvije igre naši dobiju samo jednu, onda ćemo Madžarima uspješno uzvratiti zagrebački poraz. To je dosta malo vjerojatno, jer Šarić još nije ravan ostalima, a Mitić pak imade za protivnika trenutno najboljeg igrača Europe. Međutim i neodlučan ishod s Masžarima u Budimpešti je uspjeh!

ŠALE

„*Nedjeljne vijesti*“, Zagreb, 6. srpnja 1942.

U VOJARNI

Miškiću, što čini vojnik, kad predpostavljeni ostavlja momčadsku sobu?

Raduje se, gospodine naredniče!

DJEČJA MUDROST

Oče ako netko uzme jednu ženu, onda je ona njegova bolja polovica, zar ne?

Da, sinko, tako se kaže.

Ili oče, ako se netko drugi put oženi, tada ne preostane od njega ništa?

POEZIJA I PROZA

Kad me vidiš u novoj ljetnoj haljini, ne ćeš me prepoznati, to je pjesma.

Baš dobro. Bit ćeš mi nepoznata, a za nepoznate žene ne plaćam račune!

POBJEDA (5)

CRNE TAČKE, Jevrem Brković, ČGP DELO, OOUR Globus, Zagreb, 1989.

23.

Danas je u Maderi bio drug Krleža.

O njegovom dolasku obavijestio me Šarac.

Unaprijed se znalo da će da dođe.

I dan se znao.

Drug Đido naredio da se na ulazu lijepo dočeka i primi.

"Taj ne smije da čeka." – rekao je Šarcu.

Drug Krleža je ušao dosta obazrivo i pravo na prijavnicu.

Skinuo je šešir i zamolio da bude prijavljen kod druga ministra Đilasa.

Baš tako je rekao.

Kad mu je rečeno da ga drug Đido već čeka, drug Krleža se iznenadio. Rekao je:

"Ovdje se već zna za moj posjet."

Dok ga je Šarac sprovodio do sobe druga Đida, Krleža se obazirao oko sebe, razgledao hodnik i sve na spratu.

Šarcu je tiho rekao:

"Ovo baš ne liči na Kremlj."

Šarac mu je odgovorio:

"Ima vremena, ličiće. Tu smo privremeno."

Drug Krleža izašao nasmijan od druga Đida.

RZ ga ispratio do pred Maderu.

Tu su čekala naša kola.

U kolima drug Krleža pitao Čigru odakle je, od kad je borac i šta je po činu.

"Da niste možda već lajtnant?" – pitao je.

Kad mu je Čigra rekao da je Dalmatinac, drug Krleža se nasmijao i rekao mu:

"Jarca ti tvoga, pa ti si naš, Dalmoš."

"Svi smo mi naši" – odgovorio je Čigra.

Čigra kaže da drug Krleža Mažestik zove Mađestik.

Zvao ga na kafu.

Čigra odbio.

Morao je odmah da se vrati u Maderu.

STANJE U HERCEGOVINI (2)

U HERCEGOVAČKOM SLUČAJU, fra Martin Planinić, Župni ured Ploče-Tepčići, 2008.

Korijen hercegovačkog slučaja je u nepostojanju svjetovnoga¹ svećenstva kad je bio prisiljen biskup Buconjić da mu odredi što će taj kler imati kad ga jednoga dana bude.

Odluke su donesene, vrijeme je prolazilo, župe se nisu osnivale iako je to doista bilo potrebno. Prošlo je oko 20 godina od Buconjićeve odredbe a da ne bi ništa od provedbe, zbog nedostatka svjetovnoga svećenstva. Zato su franjevci počeli osnivati župe. Ni jednu, dakle, od Buconjićevih planiranih župa nisu osnovali svjetovni svećenici.

Budući da je trebalo udovoljavati pastoralnim potrebama, biskup je fra Alojzije Mišić ponudio franjevcima brigu za te župe. Što je ponudio to je 1923. i službeno predao. Kad su biskup Mišić i don Marijan Kelava napravili ugovor, Sveta ga je Stolica odobrila do svoga miga – svoje nove odluke. Nije naznačila kakve: spontane ili iznuđene.

Takvo je stanje potrajalo sve do nastupa biskupa dr. Petra Čule, koji je posvećen za biskupa mostarsko-duvanjskog i administratora trebinjsko-mrkanskog u franjevačkoj crkvi u Mostaru 4. listopada 1942. na blagdan svetoga oca Franje. Moglo bi se raspravljati: Jesu li mjesto i nadnevak bili slučajni ili namjerni? No, to nije važno. Važno je da će novi biskup,

sam od sebe ili po nečijem savjetu ili nalogu, pokrenuti oduzimanje župa od franjevacu i davanje župa, nekoć nepostojećih, svjetovnim svećenicima, nekoć praktično nepostojećima.

Budući da čovjek snuje, a Bog određuje, biskup Čule nije mogao ostvariti svoj san. Što je sanjao nije dosanjao:

1. Otišao je u zatvor, ni kriv ni dužan. Posve nevin!
2. Unatoč namještenoj mu smrtnoj zamci sudarom vlakova, uspio je 1958. izaći živ iz zatvora.
3. Načinom na koji je pokrenuo ponovnu raspodjelu župa u Hercegovini, i kako ga je vodio, gurnuo je Crkvu u

Hercegovini u nesreću koja se zove hercegovački slučaj.

4. Nije dočekaao rasplet svoga zapleta.

Zbog tih nepoželjnih činjenica plan mu je odgođen za deset godina. Što mu je odgođeno nije zatomljeno već nastavljeno. Biskup Čule je odmah po dolasku iz zatvora potajice radio na dokidanju Dekreta iz 1923. Što je želio to je i ostvario. Uspio je 1965. dekret dokinuti i hercegovački slučaj otvoriti ili pokrenuti. Budući da je sve to radio, uradio i netaktilčno provodio bez dogovora s franjevcima, izazvao je protiv sebe i hercegovački puk i hercego-

vačke franjeve. I, eto srži hercegovačkog slučaja – reakcije na neprimjerenu akciju.

¹ Prema posthumnom djelu kotorskoga biskupa dr. Marka Perića „Hercegovačka afera Pregled događaja i važniji dokumenti Svezak I.“, str. 37. Glede biskupa dominikanca Ivana Wildhausena (Teutonikusa) da ga je Papa Grgur IX. imenovao biskupom u Bosni. No don Marko, ne znam zašto, ne spominje da je Ivan Wildhausen dao neopozivu ostavku na tu službu. Što je propustio don Marko Perić nije propustio Anđelko Barun u knjizi „Svjedoci i učitelji“ „Povijest franjevac Bosne Srebrene“ Sarajevo-Zagreb 2003., str. 79., gdje

on tvrdi: „Biskup Ivan Waldhausen nije se slagao s Kolomanovim metodom, pa je samo nekoliko mjeseci poslije svoga ustoličenja uputio Papi molbu da ga razriješi biskupske službe. Nije želio biti sudionik u Kolomanovu ratu jer je smatrao da donosi više štete nego koristi. Papa ga je uvjeravao da treba promijeniti svoju odluku i ostati i dalje biskupom u Bosni. On, međutim, želi živjeti i djelovati kao obični redovnik te i nakon papinskih nagovaranja ostaje pri svojoj odluci, podnosi ostavku na službu. Ne znamo kad mu je Papa ostavku prihvatio, ali u papinskom pismu kralju Beli IV. od 20. srpnja 1237. god. Ivan se spominje kao negdašnji bosanski biskup.“

IZ MJESNE TRADICIJE

Kao dijete slušao sam u razgovoru odraslih osoba da je naš biskup don Petar Čule u zatvoru. Nisu oni pri tom krili sažaljenje i duševnu bol. Ne bih sa sigurnošću mogao prosuditi ili se među pukom s većom boli govorilo o biskupovu ili o fratarskom tamnovanju. Samo znam da je narod govorio s dubokim poštovanjem i o zatvorenom biskupu i o zatvorenim fratrima. Ipak sam osjećao razliku. Kad se govorilo o zatvorenim fratrima, govorilo se o njima više na temelju poznanstva, a kad se govorilo o zatvorenom biskupu, govorilo se zbog poštovanja njegova naslova.

Biskupov zamjenik, svećenik bez biskupskoga biljega, bio je don Andrija Majić, među pukom cijenjen i poštovan. On me je krizmao 9. listopada 1949. Nakon te krizme znam sigurno da je imao još jednu krizmu u mojoj zavičajnoj župi (Gradac-Blizanci), sada Gradini 29. kolovoza 1954. kad se krizmao i moj brat Rade.

Don Andrija Majić

Poznato mi je da je biskup Čule bio konfiniran u franjevačkom samostanu Tolisi nakon izlaska iz zatvora.

Ne znam kad je izašao ni kad je točno došao u Tolisu ni koliko je bio u Tolisi. Ali znam da mi je Ivan Bošnjak – sad fra Alojzije Bošnjak – pred kraj moga VI., a njegova VII. razreda gimnazije, s velikim veseljem rekao: „Naš je biskup došao u Mostar.“ To što rekoh u skladu je s činjenicom da je biskup Čule 27. srpnja 1958. u Mostaru podijelio sveti Svećenički red fra Radi Dragičeviću i fra Petru Krasiću.

Prvi put sam ga vidio na Tepčićima 13. lipnja 1959., kao sjemeništara. Teško je danas izraziti što je za mene značilo svojim očima vidjeti i svojim ušima slušati svoga biskupa. Odmah mi se svidio, čim je rekao: «Ne mogu nas omesti u našem poslu. Bit će sada krizmana djeca koja nisu u školi, a ostalu djecu krizmat ću kad dođu iz škole. Ne će nitko od vaše djece ostati nekrizman.» To mu je svatko odobrio.

Drugi put sam ga vidio 24. lipnja 1959., kad je bila krizma u mojoj župi Gradac-Blizanci, sada Gradini. Bio sam blizu oltara i gledao kako pobožno govori svetom misu. Ni na Tepčićima ni na Gradini nisam se s njime rukovao. Bilo mi je neugodno približiti mu se radi dubokog pošto-

vanja. Prvi put sam se, sav sretan, s njim rukovao u kolovozu 1960. kad je imao krizmu na Humcu pokraj Ljubuškog. Isto se to dogodilo i u veljači 1961. na svršetku misija na Humcu te opet na istom mjestu 1962., nakon završetka prve godine moga teološkog studija, uoči svete krizme i svećeničkog ređenja fra Viktora Nuića, fra Kornelija Kordića, fra Bone Kmdelja i fra Zarka Ilića. Prvi put sam s njim razgovarao kao mladomisnik kad sam poslovno došao u biskupijski dvor.

Premda je bjelodano da se odavno rješava pitanje župa iza zatvorenih vrata, ja sa sigurnošću mogu reći: nisam o tom ništa znao dok sam bio u novicijatu od 16. srpnja 1960. do 17. srpnja 1961. Dolazili su na Humac svjetovni svećenici i iz Dalmacije i iz Hercegovine kao kućna čeljad. Slušajući razgovore, popraćene raznim šalama među svećenicima, obostrano je vladanje bilo domaće. Ništa nisam znao ni kao student prve godine 1961/62. u Visokom, ni za JNA od 29. rujna 1962. do 23. lipnja 1964.

OD DVOGLAVOG ORLA DO CRVENOG BARJAKA

P. N. Krasnov

BOLJŠEVIZAM (15)

Osma (i posljednja) knjiga romana

VIII

Na čelu svega posla oko rušenja Rusije stajala su dva krupna zlikovca: Vladimir Ilijič Uljanov - Lenjin i Lav Trocki - Bronstein. Poležajev je shvaćao, da će se njihovom smrću, a osobito sa smrću Lenjinovom, komunisti bosjaci, - treća kategorija, najveća i najmoćnija, - osjetiti, da su ostali bez zaštite i bez onoga, koji je prikrijavao krv, koju su oni proljevali. Lenjin je pred čitavim svijetom opravdavao njihove prestupke. Lenjin je bio nad čitavim svijetom. Njegove su osnove bile: svjetska revolucija, požar i rušenje čitavog svijeta. I zato je on za njih bio više od rimskoga pape, više od engleskoga kralja i američkoga predsjednika, više od Francuske palatke, znatniji od Wilsona, Lloyd Georoga, Milleranda, Foch-a, da se i ne govori o takvim patuljcima, kakav je bio Pilsudski. Lenjin je pljuvao na njih i rugao im se sa cinizmom ruskoga zlikovca.

O njemu se pripovijedalo, da se jednoč iz izvještaja "o međunarodnom momentu i nedosljednostima versailkoga mira"

protiskivao kroz gomilu stranačkih sumišljenika, kad mu je doviknuo netko u ropskom zanosu:

- Druže Lenjine! ... Vi i Wilson danas rešavate sudbinu zemaljske kruglje!

Običan iskrivljeni smiješak izobličio pune obraze idiotskog Lenjinovog lica. Uske očice pretvorile se u pukotine.

- Dobro, dobro! dobacio je idući dalje, - no kako dolazi u ovaj razgovor Wilson?

Lenjin im je prvi rekao, da ono, što su oni smatrali grijehom: ubijstvo, grabež, nasilje - nije grijeh. On ih je odriješio od grijeha, on je umirio njihovvu savijest. Glasno, za čitav svijet, u novinama, u listićima, radijem, na skupštinama izjavio

je, da ubijstvo - nije ubijstvo, grabež nije grabež, pogrom nije pogrom i nasilje nije nasilje. On je privukao k sebi i okružio se počašću ubojica, otimača i provalnika. Pljačkaši i maroderi u njegovo su ime dobivali odlikovanje crvene zvijezde. Po njegovu nalogu postavljali su spomenike razbojnicima i izdajicama. Negdje na Volgi domislili se skrpati i svečano otkriti spomenik Judi Iskariotu s uzicom oko vrata... I izdajice, i razbojnici, i svi krvnici obradovali se. I oni su mogli računati, ako pođe i dalje ovako, da će i njima netko postaviti spomenik.

Svi ti ljudi: - bosjaci, ubojice, provalnici, makar kako čvrsto spavala njihova savijest, osjećali su, da izvode nešto neljepo. Oni su shvaćali, da će jednoć svanuti dan, kad će trebati "dati odgovora" za zlodjela, koja su počinili i da će doći netko, tko će ih po zaslugama nagraditi - "usred polja, na zelenoj grani". Od toga ih je zaštićivao Lenjin. A dok on živi i dok je on na vlasti - sva krv pada na njega.

Nastavit će se...

POLA KONJSKE SILE (5)

Alija Nametak

"Bogme, ne znam. Evo ide još nekih seljaka, pa možemo po njima poručiti, da pošalju auto. Može se koji slučajno naći i na Buni, a ako ne bude, neka dođe koji iz Mostara. Doći će on hitro kao išta."

"Znam, doći će auto hitro, ali ne će nikakav pješak stići u Mostar prije dva sata."

"A šta mu možeš. Stignut će kad stigne."

"Imamo li se bar gdje skloniti, da što popijemo?"

"Evo dolje podno okuka ima kavana, pa vi hajte tamo, a ja ću ostati; moram ovaj vaš auto i ovo moje sirotinje čuvati."

"Ne ću ni ja. Olgice, uniđi u auto i zamotaj se, dušice sva dršćeš."

Naišla je grupa seljaka. Zauslavila se i upustila se s Mehom u razgovor. Žalili su njegovu nedaću i s podsmijehom govorili o gospodskoj nesreći. Meho im je pristupio bliže i došapnuo, da je ovo "gospodin od monopola". Njihova su se lica ukrutila i pribili su se jedan uz drugoga kao pilići uz kvočku, kad se jastreb uzmotu nad baščom i kućom.

"Hajd', junaci, tko će pohitjeti do Otkupnog ureda, da mi se pošalje jedan auto i jedan mehničar."

"Ja ću" - javi se jedno okošto

visoko momče. - "Pripazite mi vi konja, obratio se seljacima, koji su s njim dotle došli."

Pratili su ga pogledom, kako priječcima skraćuje put, a seljaci su s konjima krenuli cestom.

"A šta ću ja, gospodine, sa svojim duhanom? Danas sam ga i ja morao predati na vagu, a sad nemam šta."

"Ne brigaj se! Ja ću već u Otkupnom uredu reći, da sam ti ja upropastio duhan. Ja ću za te i porez platiti, a evo tebi i za duhan koliko je pravo." - Otvorio je lisnicu i vadio iz nje banknote. Meho je sa strahopoštovanjem gledao u one lijepe slike na novčanicama, koje su bile glatke i neprevijene, "kao da su sad ispod čekića". Dao mu je dvadeset stotinjarka.

"Je li dosta?"

"Jest, gospodine. Bog ti platio! Da hoćeš, Bog do, procijeniti da se plati i drugim seljacima duhan ovako."

"A ovo ti je za magare." - I dodao mu je dvije hiljadarke.

"Hoćeš li moći ovakvo kupiti?"

"Mogao bih kupiti i konja za ovolike pare. Puno je ovo para za jedno magare, ali ja bih volio da nije ovako zaglavilo, nego ove dvije hiljadarke. Nu eto, šta ćemo? Suđeno mu zar, da od toga pogine. Čovjek se pomiri i kad mu jedinac umre. Svakakav se može razgovoriti osim gladan. Nego, živ bio, gospodine, zapiši ti gdje god, radi Otkupnog ureda, da mene ne bi poslije potezali po sudovima: Ja sam Meho Voloder, Osmanov, iz Pijesaka."

"Dobro, dobro; dođi ti koji dan u Otkupni ured, pa ćeš dobiti potvrdu, da je plaćen porez. Jesi li uzimao što predujma?"

"Tovar kukuruza."

"I to će biti plaćeno."

Sunce je obasjalo svom zimskom toplinom krš i sitni goli grm među kamenjem. Meho je čučnuo i uvezivao u rogalj od rupca široke novčanice pošto ih je pobožno isprevijao, a Đoko je s nestrpljenjem pogledao, hoće li se pomoliti kakav auto, iako je vidio, da je vrlo rano da bi mu se mogao nadati. Izvadio je iz tašne čokolade s lješnicima.

"Dušice, posluži se. Sad će doći auto, pa ćemo se brzo krenuti s ovoga mjesta."

Nastavit će se...

SVOJIM ŽIVOTOM I VJEROM U ISUSA KRISTA I KAMEROM SVJEDOČIM ŽIVOT ČOVJEKA

Zvonko B. Ranogajec, kršćanski TV producent, 2537 Eastwood Avenue, Evanston, Illinois 60201 SAD, e-mail: Zranogajec@sbcglobal.net

ISTINA O NAMA ISELJENIM I DOMOVINSKIM HRVATIMA, HTJELI MI PPRIZNATI ILI NE (2)

Nebiblijska i biblijska perspektiva razumijevanja i gledanja odnosa i surađivanja između iseljene i domovinske Hrvatske

Karolina Vidović Krišto

Glavna urednica satelitskog programa HRT-a "Slika Hrvatske"

Početak studenoga 2007. godine imenovana je nova urednica satelitskog programa HRT-a "Slika Hrvatske": Karolina Vidović Krišto! Za mnogobrojne gledatelje u Americi, Australiji i Novom Zelandu to ime može imati značajnu vrijednost jer o gospođi Vidović Krišto ovisi znatno i program HRT-a s kojim gledatelji u dijaspori u prošle dvije godine nisu posve zadovoljni. U razgovoru za CRO metro magazin nova urednica je kazala (izvađeno iz konteksta razgovora):

"I ja sam odrasla u dijaspori. Znam koliko smo svi mi voljeli čuti hrvatsku riječ, a tada nije bilo programa za dijasporu. Tim veća je sada moja motivacija."

Kazala je g-đa Karolina Vidović Krišto, sadašnja glavna voditeljica satelitskog programa HRT-a "Slika Hrvatske" i priloga "Slika Hrvatske najavljuje".

Njena želja je bila i jest da hrvatski iseljenici svojim prijedlozima, željama i kritikama sudjeluju u

stvaranju TV programa "Slika Hrvatske", i da ona svojim radom i znanjem pokaže "koliko je Hrvatskoj stalo do njezinih iseljenika!"

Moji kontakti s gospođom Karolinom Vidović Krišto, glavnom urednicom HRT-a programa: "Slika Hrvatske"

Tijekom cijele 2008. godine imao sam mnogo osobnih kontakata s gospođom Karolinom Vidović Krišto, glavnom urednicom HRT-a programa "Slika Hrvatske", putem elektronskih pisama i telefonskih poduljih razgovora u svezi s mojim hrvatskim dokumentarno-povijesnim filmovima, TV emisijama, priložima i TV intervjuima koje sam proizveo u Sjevernoj Americi!

Na taj način dobro sam upoznao gospođu Karolinu Vidović Krišto! Krajem veljače 2008. godine, na zahtjev gospođe K. V. Krišto poslao sam joj elektronskom poštom svoju kratku biografiju, svoga 30-togodišnjeg filmskog i TV djelovanja u Americi, kao i popis/opus svojih 250 dokumentarno-povijesnih filmova, TV emisija, priloga i TV intervju proizvedenih i snimljenih u iseljenoj Hrvatskoj/Sjevernoj Americi. Nekoliko tjedana kasnije nakon što je primila cjelokupan popis/opus mojih filmova, TV emisija, priloga i TV intervju gospođa K.V. Krišto u našem poduljem telefonskom razgovoru zamolila me da joj pošaljem regularnom poštom nekoliko mojih uradaka (filmova, TV emisija, priloga i TV intervju) na europskom PAL sustavu kako bi ih mogla vidjeti u studiju. Tom prigodom napomenula mi je da će HTV platiti troškove prebacivanja videovrpca iz NTSC američkog sustava na europski PAL sustav.

Troškovi prebacivanja videovrpca u profesionalnom studiju u Chicagu i poštarina iznašali su 683,80 US dolara! To je mnogo novaca za naša (moje supruge i mene) skromna penzionerska mjesečna primanja!

Bez obzira na njene lijepe i uvjerljive riječi nisam imao dojam da će to tako biti, jer mi je dobro poznat mentalitet naših ljudi. Osim toga, na moje direktno pitanje kolika je njena moć odlučivanja oko produciranja njenog TV programa "Slika Hrvatske", gospođa Karolina Vidović Krišto odgovorila mi je s povišenim i uvrjeddjivim glasom da ima više od 90% moći odlučivanja!

Znao sam da ne govori istinu, ali radi toliko potrebnih odnosa i surađivanja s hrvatskom državnom televizijom HRT-a i HTV odlučio sam joj poslati što je tražila od mene. Poslao sam joj tri (3) sljedeće TV emisije:

1. "Istina o ulozi iseljene Hrvatske tijekom Domovinskog rata 1991.-1995."
2. "TV intervju: gost emisije: Domagoj Šola, Generalni konzul RH u Chicagu."
3. "Tri dana u Chicagu". Dokumentarna TV emisija o Zdravku Tomcu. TV emisija je snimljena prigodom godišnjeg banketa CAA-a Croatian American Association.

Gospođa Karolina Vidović Krišto bila je veoma impresionirana mojom biografijom i sadržajima mojih 250 filmova, TV emisija, priloga i TV intervju koje sam proizveo i snimio u suradnji sa suprugom Jagicom tijekom moga 30-togodišnjeg djelovanja na filmu i

televiziji u iseljenoj Hrvatskoj. Nakon što je primila i vidjela moje TV emisije koje sam joj poslao, gospođa K. V. Krišto nazvala me je odmah telefonom i obavijestila me da ima velike planove za moje filmove, TV emisije, priloge i TV intervjuje koje sam proizveo i snimio u iseljenoj Hrvatskoj/Sjevernoj Americi na njenom TV programu "Slika Hrvatske".

Kada sam zamolio gospođu Karolinu Vidović Krišto da mi pošalje uloženi novac za isporučene videovrpce, ona mi je iznenađeno i veoma drsko odgovorila da to nije bio naš dogovor, što jednostavno nije istina!

Bez obzira što sam imao takovo neočekivano i nekršćansko iskustvo s gospođom K. V. Krišto, nastavio sam s našim kontaktima. U ožujku 2008. godine gospođa K. V. Krišto obavijestila me da ima želju na ljetu posjetiti (u svibnju, lipnju ili srpnju) najbrojnije hrvatske zajednice u Americi, Chicagu i New York!

26. travnja 2008. godine dobio sam elektronsko pismo od gospođe K. V. Krišto gdje mi javlja da je njen put za Ameriku planiran za kolovoz i tada ćemo razgovarati o mojim filmovima, TV emisijama, priložima i TV intervjuima.

15. svibnja 2008. godine zahvaljuje mi se na e-mailu i piše sljedeće: "Kao što smo se dogovorili, sve vezano za vaše TV-uratkke dogovoriti ćemo se prilikom mogega posjeta Americi. Javit ću vam točan datum putovanja!"

1. rujna 2008. godine gospođa Karolina Vidović Krišto mi piše: "Poštovani g. Ranogajec, hvala vam na e-mailu. Budući da je ravnatelj HTV-a dao ostavku i došao novi, moj izravni šef, do daljnjega sam odgodila sva planirana putovanja. Ne priliči odmah izbiti s

posla i ići u novim smjerovima prije nego li se novi ravnatelj sa svime upozna. Ipak, nadam se da će moje putovanje biti ove jeseni. Vidjet ću kako na to gleda novi ravnatelj HTV-a. Svakako ću najaviti svoj dolazak. Srdačan pozdrav iz Zagreba!"

S poštovanjem,

Karolina Vidović Krišto,
urednica satelitskog
programa HRT-a
SLIKA HRVATSKE

22. rujna 2008. godine gospođa K. V. Krišto šalje mi još jedno elektronsko pismo gdje piše: "Budući da još nisam posjetila hrvatske iseljenike u Americi, kao što je predhodno bilo planirano, odgodio se naš susret. Svakako ćemo vam se javiti kada odredimo termin dolaska kako bismo organizirali i zajednički sastanak".

27. studenoga 2008. godine dobio sam posljednje elektronsko pismo od gospođe Karoline Vidović Krišto gdje mi piše: "Poštovani g. Ranogajec, hvala vam na e-mailu! Da nije došlo do strukturalnih promjena na HRT-u ja bih već bila u posjeti Vama i svim drugim iseljenim Hrvatima u Chicagu, New Yorku, Los Angelesu, itd. Radim na tome da taj put ostvarim u 2009. godini. Kao i već predhodno rečeno, najavit ću svoj dolazak i nadam se konačno sjesti zajedno i porazgovarati o vašim filmovima, mogućim oglasima naših poduzetnika vani i svemu ostalom što nam bude zanimljivo! Srdačno vas pozdravljam iz hladnog ali sunčanog Zagreba".

S poštovanjem,

Karolina Vidović Krišto,
urednica satelitskog
programa HRT-a
SLIKA HRVATSKE

Treći primjer

Croatian TV America a Euro-World Network Company HRT

"Blagdanska čestitka"

Neposredno prije Božića i Nove 2008. godine primio sam kao vjerni dugogodišnji pretplatnik Croatian TV America, Inc. "Blagdanku čestitku" u kojoj je stajalo:

"Dragi predplatnici Hrvatske televizije, iskoristili bi ovu priliku da Vam zahvalimo za vašu kontinuiranu potporu u 2007. godini. Napokon, bliže smo nego ikad ostvarenju našeg cilja; omogućiti hrvatskim gledateljima u Sjevernoj Americi najatraktivniji program, direktno iz Hrvatske.

Mnogo je uzbudljivih novih promjena, počevši s novom direktoricom programa Slika Hrvatske, Karolinom Vidović-Krišto. Ona će se potruditi da želje hrvatskih gledatelja postanu stvarnost; krojeći program posebno prema potrebama Hrvata koji žive preko oceana. Možda ste već i primijetili svježi novi izgled programa Slika Hrvatske, koji je započeo 1. prosinca 2007. itd. ..."

CROmetro magazin

"Veseli nas što možemo predstaviti CRO-Metro magazin svim gledateljima Hrvatske Televizije u Sjevernoj Americi. CRO-metro je besplatan kvartalni magazin koji donosi zadnje vijesti i informacije iz Croatian TV-America, uključujući posebne ponude, informacije o zajednicama Hrvata, nadolazeće događaje, pregled programa HRT i/ili CMC kanalu i još mnogo toga.

CRO-metro je odličan način na koji Hrvati u Americi mogu ostati u kontaktu jedni s drugima te sa svojom domovinom. Šaljite nam svoje priče kako ste povezani s Hrvatskom te ćemo možda objavi-

ti Vašu priču u sljedećem broju, itd...

Radujemo se Vašoj budućoj potpori (a najviše mojoj mjesečnoj pretplati u iznosu od 47.97 USD, komentar Zvonka B. Ranogajca) kako bi nastavili suradnju i razvoj najboljeg, najatraktivnijeg programa Hrvatske.

Lijepi pozdrav,

Vaš Croatian TV-American tim
Croatian TV-America, Inc.

Moji kontakti s Croatian TV-America, Inc.

U srpnju, 2007. godine na poziv gospodina Ivica Dubića, Sales & Business Development Managera HRT America /CMC America, sastao sam se s njim i gospodinom Chris Williamsom, President & CEO EURO-WORLD NETWORKA u Chicagu. Razgovarali smo o mnogim stvarima, a najviše o interesu iseljenih Hrvata za TV medij i za satelitski program HRT-a "Slika Hrvatske"!

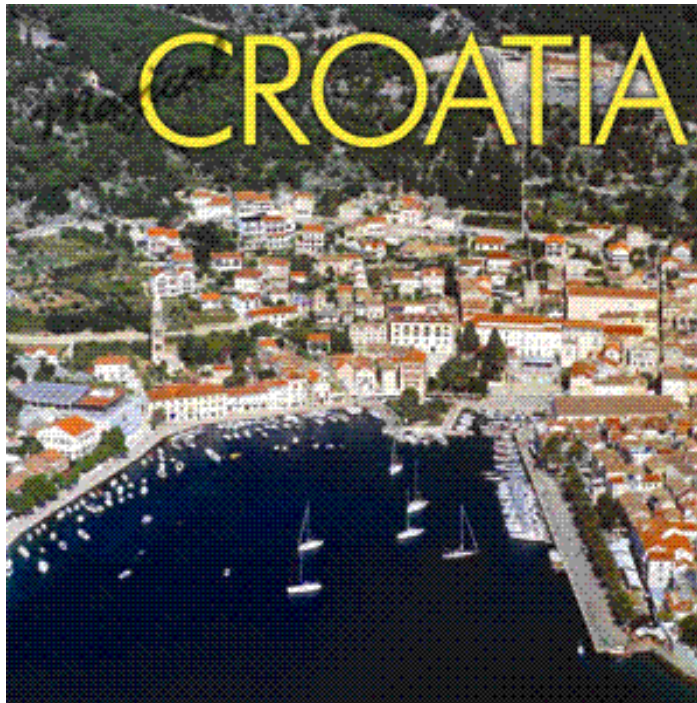
Gospodina Chris Williamsa interesirali su moji mnogobrojni filmovi, TV emisije, priloge i TV intervjui i njihovo eventualno emitiranje na "Slici Hrvatske". Zaželio je da vidi jednu od mojih TV emisija, koju sam mu ja dostavio preko gospodina Ivica Dubića. Na moje elektronsko pismo koje sam poslao gospodinu Chris Williamsu u svezi moje TV emisije koje je vidio, i o našem razgovoru u Chicagu, odgovor nisam do danas dobio. Čudno, ali istinito!

Hrvatski magazin "CROmetro

magazin"

U prvom broju hrvatskog magazina "CROmetro magazin" koji je izašao krajem 2007. godine, urednik magazina gospodin Miroslav Dubić obratio se pretplatnicima sljedećim riječima:

"Hrvati diljem Sjeverne Amerike u prvom broju upoznat će se s konceptom i idejom magazina s kojim ćemo pokušati na neki način ujediniti sve Hrvate nastanjene u raznim djelovima Amerike. S tekstovima o događajima u zajednici

Hrvata u Americi te događajima u Hrvatskoj, upoznavat ćemo vas kroz nova izdanja ovog magazina.

Kako je ovaj projekt omogućen od strane EURO-World Networka koji svojim pretplatnicima svakodnevno donosi dva televizijska programa (HRT, CMC) te dva radijska programa (Glas Hrvatske, Narodni radio), dio magazina posvećen je upravo tim programima kako bi već postojeći te budući pretplatnici imali bolji uvid u programsku shemu.

Magazin također prati uspjehe naših svjetski poznatih sportaša

koji svakodnevno svojim nastupima postaju pravi veleposlanici kulturne baštine, kao i hrvatskog jezika.

I sportska događanja u našim zajednicama diljem Amerike ujedinjuje zajednicu putem sporta i tako zbližuju iseljene Hrvate.

Zahvaljujući magazinu bit ćemo bliži jedni drugima, a u isto vrijeme snažniji i jedinstveniji, stoga nas preporučite vašoj rodbini, znancima i prijateljima. Uživajmo u ljepotama Hrvatske kroz televiziju i radio, nositelje vijesti i slike o ljepoti našoj.

Svaki vaš prijedlog dobro je došao, svaki komentar i sugestija podići će nas na višu razinu i omogućiti nam nove uspjehe".

Vaš urednik,

Miroslav Dubić

Iako sam molio gospođu Karolini Vidović Krišto da napiše nekoliko riječi u CROmetro magazinu u svezi naših jednogodišnjih mnogih kontakata i o moje 30-togodišnjem filmskom i

TV djelovanju u iseljenoj Hrvatskoj, kao i o 250 filmova, TV emisija, priloga i TV intervjua koje sam proizveo i snimio u suradnji s mojom suprugom Jagicom u iseljenoj Hrvatskoj/Sjevernoj Americi, gospođa Karolina Vidović Krišto, glavna urednica HRT-a satelitskog programa "Slika Hrvatske" i "Slika Hrvatske najavljuje" nije u prva tri (3) broja CROmetro magazina ni jednom jedinom riječju to napisala ili spomenula! Čudno, ali istinito!

14. prosinca 2007. godine napisao sam "Otvoreno pismo" glavnom

uredniku i editoru "CROmetro magazina" gospodinu Miroslav Dubiću o mome slučaju.

Odgovor nisam do danas dobio od njega, a ni on nije napisao ni spomenuo ni jedne jedine riječi o mome 30-togodišnjem filmskom i TV djelovanju u iseljenoj Hrvatskoj!

Čudno, ali istinito.

Zaključak iz nebiblijske i biblijske perspektive razumijevanja i gledanja o odnosima i suradnji između iseljene Hrvatske i domovinske Hrvatske

Najteže i najnezahvalnije je pisati o sebi i svome djelovanju. Bez obzira na osjećaj samoisticanja odlučio sam napisati ovaj informativan članak s argumentima i primjerima! Iako u članku ponavljam mnogo toga već rečenoga i napisanog, mudro i pametno je ponavljati činjenice koje mi iseljeni i domovinski Hrvati ne smijemo zaboraviti. Bog, naš Spasitelj, Sin Božji, Gospodin Isus Krist namjerno je ponavljao svojim učenicima i po nekoliko puta iste stvari! Postojanje i dostupnost informacija su veoma značajni preduvjeti za svako društvo, pa tako i za naše hrvatsko, jer "Istina će vas osloboditi", kaže Evanđelje po Ivanu!

Osobno sam, a vjerujem da u tome nisam usamljen, zaprepašten činjenicom da smo ostvarivši slobodu i državu, u nekim segmentima otkrili i svoje najnegativnije porive. Bila bi velika greška pisati samo o negativnim pojavama domovinskih Hrvata, a ne pisati i o negativnim pojavama iseljenih Hrvata!

Jedan od tih najnegativnijih poriva nedvojbeno je, htjeli mi priznati ili ne, da su mnogi iseljeni i domovinski Hrvati počeli tražiti način na koji će utirati svoj vlastiti put, i koji će uglavnom ovisiti o njima

samima, bez Boga, našega Spasitelja, Sina Božjeg, Gospodina Isusa Krista!

Potpuno nepravilan, nezdrav i nekršćanski odnos današnje Hrvatske vlade prema hrvatskim braniteljima Domovinskog rata!

Tragedija svih nas Hrvata, današnji negativni i toliko štetni nespozum, odnosi i surađivanja između iseljene i domovinske Hrvatske, koji će imati nesagledive posljedice u budućim odnosima i surađivanju između iseljene i domovinske Hrvatske!

Umjesto početka jednog novog i stabilnog odnosa koji bi ujedinio ova dva tijela povezana zajedničkim korijenima, a rastavljena nadaćama života, izvandomovinski i domovinski Hrvati počeli su polako, ali možda čak i nepovratno se udaljavati!

Jedni i drugi počeli su stavljati svoje osobne interese ispred nacionalnih hrvatskih interesa, a sve u ime domoljublja!

Ako nastavimo ignorirati ove činjenice i jednostavno nastavimo se praviti kao da ovi problemi ne postoje, vrlo brzo naći ćemo se u situaciji kada iseljeni Hrvati i domovinski Hrvati neće više biti u mogućnosti da si sami pomognu! Bože, oprost nam, jer zaista ne znamo što činimo!

Vrijeme koje je pred nama, iseljenim i domovinskim Hrvatima, moramo iskoristiti kako bi pravilno razumijeli što nam je sada činiti ili ne činiti kako bi naši odnosi i suradnja, koji su iznimno loši i veoma zabrinjavajući, bili u skladu s Božjom riječi, Svetim pismom, Biblijom. Naša je Božja dužnost i odgovornost da to činimo radi naše djece i generacije Hrvata koje dolaze poslije nas.

Za nas iseljene i domovinske Hr-

vate mnogo je važnije ne ignorirati ove činjenice o odnosima i suradnji između iseljene i domovinske Hrvatske prema odnosu kako će nas Europa ocijeniti ili možda eventualno prihvatiti u svoju zajednicu, jer je riječ o Božjim bratskim odnosima i suradnji između iseljene i domovinske Hrvatske i naše jedine od dragog Boga, našega Spasitelja, Sina Božjeg, Gospodina Isusa Krista nam danoj domovini Hrvatskoj!

Mi, Hrvati, mali smo narod. Ali nije tragedija biti brojčano malim narodom, nego je tragedija kada se taj mali narod međusobno dijeli i ne slaže!"

Iako ponavljam uvijek iste riječi, a Bog, naš Spasitelj, Sin Božji, Gospodin Isus Krist namjerno je činio isto svojim učenicima, tako ću i ja ovaj puta ponoviti iste riječi:

"Ako je u sebi nesložno, svako će kraljevstvo propasti. Ni jedan grad ili dom, ako je u sebi nesložan, neće opstati!" (Matej 12,25)

"Istina će vas osloboditi" kaže Evanđelje po Ivanu, a istina je da "Nema pravedna ni samo jednoga; nema razumna, nema nikoga koji traži Boga. Svi su zastranili, zajedno se pokvarili. Nema ni jednoga jedinoga koji čini dobro.

Njihovo je grlo otvoren grob, jezicima svojim varaju, zmijski je otrov za njihovim ustima. Usta su im puna kleveta i gorčine. Noge su im brže na prolijevanju krvi; nema straha Božjega pred njihovim očima!"

Kaže Bog, naš Spasitelj, Sin Božji, Gospodin Isus Krist u Svetom pismu, Bibliji, Božjoj riječi o čovjeku. To su upozoravajuće ali i spasonosne Božje riječi istine za sve nas iseljene i domovinske Hrvate, htjeli mi priznati ili ne!

VELIKI ZNAK - UKAZANJA I PORUKE PRESVETE DJEVICE

S odobrenjem crkvenih vlasti, Biskupski ordinarijat Šibenik br. 1004 od 5. studenog 1975. s napomenom da „Imprimatur“ znači samo izjavu da knjiga ne sadrži nikakve doktrinalne ni moralne zablude.

Uredio **Josip Sukner**, Pribić Crkveni 27, 47230 Krašić

KERIZINEN (3)

Gospa je rekla Lujzi da će u svijetu biti apostazije, a ona pita: „Što je to?“ — „To je grijeh, kojim se odbacuje Krista. Moli svoga duhovnog vođu, da ti to protumači. Kršćanin, koji se odreće Krista, taj je apostata. A takvih će biti mnogo. Ja sam mu dala na znanje (duhovnom vođi), neka vjeruje u moje objave i neka te pouči u svemu što je potrebno. Treba da to javite biskupima, da se i oni angažiraju, da vode narod u procesijama i s molitvama na sveto mjesto ukazanja. Ova se pobožnost mora proširiti, jer sam ja u 20 godina već treći put izabrala Francusku da moje noge stupe na njezino tlo. Teško onima koji to primaju ravnodušno.

1948. Lujzu moli teško bolesna susjeda, da je preporuči Gospi da bi ozdravila. Gospa odgovara: „Tvoja susjeda neće ozdraviti, nego će umrijeti u mjesecu moga Sina jedne subote. No reci joj to tek 10 dana prije smrti, da se njezini roditelji ne bi previše ražalostili.“ Tako je i bilo. Dne 29. svibnja 1948. rekla je da dolazi novi rat. Neka Francuska računa na svog susjeda sa istoka. Armija je već spremna; mnogi će izgubiti život, ali ja ću vas sačuvati. Nemoj smetnuti s uma da je Francuska određena za preporod svijeta. Iz nje će izići veliki monarh. Poslat ću jednoga kralja, koji će kršćanstvo braniti i obraniti. Na-

kon ovoga slijedećeg rata opet će biti rat strašni, najstrašniji, no nakon toga će moje sluge i vjernici, koji ostanu na životu, uživati takav mir, kakva nije bilo na svijetu nikada. Crkva će biti tako slavna, kao još nikada u povijesti, Isus će biti Kralj i ja ću vladati uza svoga Sina na zemlji. Ovaj bi rat mogao biti uklonjen ili smanjen, kada bi se ljudi mnogo molili i kada bi se obratili Bogu. Na ovom tlu bi nastao novi Lurd. kad bi se ispunile moje želje.

6. kolovoza 1949. — Govori Gospa: „Stojim između Boga i vas, da odgodim Božju pravdu i kaznu. No ipak se čovječanstvo neće smiriti. Čovječanstvo neće promijeniti svoj život. Zato će doći stroga Božja kazna na čovječanstvo. Doći će mnoga trpljenja; stoga ja dolazim, da ljude povučem Kristu i da očuvam ljudski rod od propasti, koja može doći iza prestrašnog rata. Francuska je određena da pomiri svijet s Bogom. Održena je da poveže potrgane veze između Boga i ljudi. No, sudbina je svakog naroda u vlastitim rukama. Ako Francuska poslušat moje riječi i savjete, bit će očuvana ..., osvijetljena divnim svjetlom.

Ja dolazim na svijet kao dobra majka. Vi ste moja djeca i ja vas sve volim i učinit ću sve da vas spasim. Svijet može osigurati mir, no za taj mir mora se boriti ne oružjem, nego molitvama, žrtvama i pokorom. Treba da molite kunicu. Ona je kao vijenac mirisnih ruža, kojima kitite moju glavu. To je, koliko sam puta već rekla, najmoćnije oružje na svijetu. Po molitvi će Bog skratiti kazne ili ih posve ukloniti. Ja sam kao kape-

tan broda. Vidim iz daljine sve valove koji prijete čovječanstvu, vidim sve opasne struje koje bi mogle potopiti brod Crkve i vjere. Ja zato često dolazim, da spasim, što se da spasiti. Svoju zemlju predajte u ruke Božje. Bit će to onda svijet mira i ljubavi.

1. listopada 1955. rekla je: „Bog može još dugo čekati, a što će biti ako padnete u pandže sotone? Svijet lebdi nad ponorom. Već sam ga mnogo puta spasila po molitvi krunice. Sada je u svijetu teža situacija nego što je ikad bila. Razna ubojita oružja mogla bi načiniti kraj svijetu. Zato pozivam vjernike na molitvu krunice, ali sve pozivam. S kunicom u ruci vi ste najmoćniji protivnici neprijatelja vjere. Svijet će biti spašen unatoč silama sotone i njegovih slugu. Pobjeda je na mojoj strani.“

Potom se Lujzi ukazao i Isus. I Isus i Marija pokazali su svoja presveta Srca, koja probada jedan mač. Iz srca su prodirale sjajne zrake sve do zemlje.

Narod je dolazio na ovo mjesto u velikom broju, a Gospi je to bilo drago. Ali je sa žaljenjem rekla da mnoge sluge Kristove to uzimaju neozbiljno. „Neka nam radije pomognu spašavati duše, nego da se drže po strani i kritiziraju. Dok oni kritiziraju, mnoge duše upadaju u đavolske mreže i u pakao. Moli svećenike da nam pomognu. Preko ruku svećenika teče milost. Oni čiste duše i privode ih Presvetom Trojstvu. Tajna je velika; da ove dvije ljubavi: moga Sina i moja po Duhu Svetom spašavaju duše, a u tom poslu treba nam pomoć svećenika. Bez Majke ne-

ma ni Spasitelja, nema ni spase-nja, nema ni spasenja, nema ni Crkve. Svećenici to dobro znaju i neka me ne ometaju. Oni imaju veliku moć po sv. misi. Bez sv.

mise ne može opstati ni sv. Crkva. Danas moderna Crkva govori: Bog i molitva bili su dobri prije, a sada su se vremena promijenila i mi s vremenom. Danas teže samo

za novcem i za zabavama. No Bog se ne mijenja. Ni Sudac se ne mijenja. Isusu je drago da se Njegova Crkva neprestano i žarko moli. Ona od toga i živi."

RIJEČ ZA SVAKI TJEDAN (6)

Mieczysław Malinski

DJETETU SU RADILI O GLAVI

Od djeteta postao je važniji novi auto, veći stan, bolji položaj.

Stvarno, daleko smo zabrazdili i postali čudovišta. Žene više ne žele biti žene, muževi ne žele biti muževi. Ako do djeteta i dođe iako se za nj konačno odluče, tada ga što prije treba smjestiti u neku dječju ustanovu, u vrtić, pod društvenu pasku. Za se, za svoju karijeru i pothvate, za svoje hobbye žele roditelji što više vremena. Još samo da se nađe ustanova koja će preuzeti svu brigu za dijete, koja će ih i hraniti i izvoditi u šetnju i učiti prve riječi "mama" i "auto". Pa da ih još – dakako za dobru plaću –

ondje mjesto roditelja i grle i miluju. Eto tako sve više postajemo monstumi koji ne znaju što to znači dom, majka, otac, obitelj, uzajamna pomoć, zajednička radost, svetkovanje nedjelje ...

Nedjelja sv. Obitelji A,
Mt 2,13 - 15,19-23

PONUKAN DUHOM

Treba čovjek i čistiti, i kuhati, i glačati, i pospremati i namještati krevete ...

Kako sve to činiš? Kao kaznu, kao prisilu ili – iz ljubavi? Nije svejedno iz kojih motiva pereš čaše, ljuštiš krumpir, slažeš, spremaš, nabavljaš. Nije svejedno, činiš li to iz ljubavi ili preko volje.

Jedan način čovjeka satire, po drugome raste sve više.

Nedjelja sv. Obitelji B,
Lk 2,22-40

BITI MI JE U ONOME ŠTO JE OCA MOJEGA

Stvoreni smo za nešto vrednije, odličnije, više. Za dostojanstven i plemenit život. A ne za pranje posuđa, za brigu o djeci, za najobilnije poslove.

Tako je. Zaista smo stvoreni za uzvišeniji život. Ali postizemo ga samo kuhanjem, kućnim poslovima, brigom za djecu, svakodnevnim odlaskom i povratkom s posla ...

Nedjelja sv. Obitelji C,
Lk 2, 41-52

fra Petar Filić, Zagreb

Dj 4,8-12

Onda Petar pun Duha Svetoga reče: "Glavari narodni i starješine! Zar mi danas odgovaramo zbog dobra djela učinjena bolesnu čovjeku? Po kome je ovaj spašen? Neka bude znano svima vama i svemu narodu Izraelovu: po imenu Isusa Krista Nazarećanina, kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih! Po njemu ovaj stoji pred vama zdrav! On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste, ali koji postade kamen zaglavni. I nema ni

u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti."

Ef 2, 13-22

Sada pak, u Kristu Isusu, vi koji nekoć bijaste daleko, dođoste blizu - po Krvi Kristovoj.

Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu. Zakon zapovijedi s propisima obeskrjepi da u sebi, uspostavljajući mir, od dvojice sazda jednoga novog čovjeka te

obojicu u jednome Tijelu izmiri s Bogom po križu, ubivši u sebi neprijateljstvo. I dođe te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu, jer po njemu jedni i drugi u jednome Duhu imamo pristup Ocu.

Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukućani Božji nazidani na temelju apostola i proroka, a zaglavni je kamen sam Krist Isus. U njemu je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu. U njemu ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu.

KRAJ USTAŠKE IKONOGRAFIJE

Gen Kameni, Zagreb

A: Spremni.

B: Spremni!

A: Javio se Davor Butković. "On the Record".

B: Uvijek ti on vrti nekakvu ploču. Istu ploču. "Druže Tito mi ti se kunemo, da sa tvoga puta ne skrećemo." Da. Ponekad i onu drugo poznatu, u izvođenju Ladarica:

***„Od Vardara pa do Triglava
od Đerdapa pa do Jadrana
kao niska sjajno đerdana
Svetli suncem obasjana
Ponosito sred Balkana
Jugoslavijo, Jugoslavijo.“***

A: Ne to g. Antica. Nisam mislio na to. Sad ga muči nešto posve drugo. Prije nekoliko dana u "Jutarnjem listu" Ninoslava Pavića objavio je svoju svjetonazornu programsku deklaraciju:

KRAJ USTAŠKE IKONOGRAFIJE

B: Ah, to! Znam za taj tekst. Odmah su mi javili. Nije ga on sam napisao. Pisao ga je zajednički s Tomislavom Jakićem i Budimirom Budom Lončarom iz Predsjedničkih dvora. S Pantovčaka. Posavjetovao se, koliko čujem, a uvijek dobro čujem, s neizbježnim Ivanom Fumićem, Josipom Jožom Manolićem i – zamisli - osobno s Fidelom Castrom. Preko zazivača duhova zatražio je i obvezatno mišljenje Ivice

Raćana i, dakako, Druga Tita. Bio bi se razgovarao i s Ephraimom Zuroffom, ali je on u to vrijeme upravo bio na janjetini s na daleko poznatom demokratskom braćom Danijelom Ivinom i Slavkom Goldsteinom. Naš Stjepan Mesić lukavo ih je izbjegao. Morao je tobože na Golan. Sređuje odnose s ..., bit će sa samim sobom.

A: Izgleda da i Ivo Sanader nije daleko od toga projekta? Navodi Butković: "Sanader je, podsjetimo, u okviru vladine rasprave o sprečavanju navijačkih ekscesa ustvrdio kako poklič 'Za dom spremni' ne može biti domoljuban jer su pod njim ubijani ljudi."

General Slavko Štancer

B: Kud će suza nego na oko? Znao sam ti ja nekog Ljubana Sanadera Ljubišu iz Vinkovaca. Ne znam što je on doktoru Ivi u rodu, ali znam da se je taj Ljubiša dobro napio ustaške krvi. Hrabro nakon veličanstvene partizanske pobjede na Bleiburgu i Križnom putu.

A: "Sve za Hrvatsku, Hrvatsku ni

za što!"

B: Nego, nego. Lijepo se to vidi iz prvog poslijeratnog Titova govora održanog u Zagrebu dne 21. svibnja 1945. godine, kada je samozvani maršalčina rekao:

"Mi hoćemo snažnu, cvatuću Jugoslaviju."

A: Ne će, dakle, više biti pozdrava "Za Dom spremni!" Morat će se govoriti: "Ne smete bre u našu avliju!" Ne će više biti crnih ustaških kapa. Samo će šubare i šajkače biti dopuštene. Ne će više biti slova "U". Samo četiri "C". Ne će više biti Thompsona. Samo trube iz Dragačeva. I Ceca. Nikad više spomenika Dr. Mili Budaku i Juri Fracetiću! Gotovo je s ustaškom ikonografijom.

Ikakvom. Bit će samo onako kako nam to naredi uvijek pripiti komesar Dado: "Ustaše i NDH za Hrvatsku napokon trebaju postati trajno zatvoreno, duboko kompromitantno poglavlje naše povijesti, iz kojeg **ne smijemo uzimati baš ništa.**" To ništa znači povratak korijenima – u Jugoslaviju. Makar bila i treća.

B: Ništa? Nešto će - dragi moj Gen - od ustaške ikonografije ipak trajno ostati!

A: Da?

B: Da, da. ***Itekako da:***

HRVATSKA!

A: I ja tako mislim!

B: Dragi moj mladi prijatelju.

Nitko i nikada ne će izbrisati iz Načela ustaškog pokreta ono što je tamo trajno zapisao Dr. Ante Pavelić:

§ 1.

Hrvatski narod je samosvojna narodna (etnička) jedinica; on je narod sam po sebi, te u narodnostnom pogledu nije istovjetan s ni jednim drugim narodom, niti je dio pleme bilo kojega drugoga naroda.

§ 2.

Hrvatski narod ima svoje izvorno poviestno ime HRVAT,

pod kojim se je pojavio u davno poviestno doba, pod kojim je prije 1.400 godina došao u današnju svoju postojbinu, te pod kojim živi sve do danas. To ime ne može i ne smije zamieniti ni jedno drugo ime.

§ 3.

Svoju današnju postojbinu učinio je hrvatski narod već u pradavna vremena svojom DOMOVINOM, u njoj se trajno nastanio, s njome srastao i dao joj izvorno i naravno ime HRVATSKA. To se ime ne može i ne smije zamieniti ni

jednim drugim imenom.

A: Suze mi same naviru na oči g. Ustrajniću. Kako to može smetati jednom Butkoviću? I on bi trebalo biti Hrvat. Što se uopće čuditi. Ta znamo mi te šumske Hrvate. Od vajkada. Moram ići. Omeo sam Vas, ali što se može. Sudbini se nije moguće ukloniti. Očito.

B: Ništa, ništa! Pozdravi urednika. Navrati. Na čaj. Romanijski, od čubre.

A: Hoću. Spremni.

B: Spremni!

SLUŠAJ TI LJUBANE: MI SMO UVIJEK "ZA DOM SPREMNI!"

Gospodo!

Muslimani Hrvati nisu samo dio hrvatskog naroda, oni su jedinstvena sastavna srčika hrvatskog naroda. Bosna nije pripojena Hrvatskoj, nego je Bosna

Hrvatska, središte i težište hrvatskog naroda i Nezavisne Države Hrvatske. Nas vjera ne može dieliti. Ne može vjera razdjeljivati jednaku krvnu braću. Ne može vjera razdjeljivati ono što je jedno te isto. Vjera jest emanacija, izraz poštovanja prema Svevišnjemu gospodararu svega živog i mrtvog, a mi Njegovi stvorovi svi smo jednaki pred Njim, a kad smo iste krvi, onda smo jednaki i međusobno.

Za nas, za hrvatsku državnu vladu, za hrvatsku državu, i za mene ne postoji muslimansko pitanje, jer je to hrvatsko pitanje. Ne postoji pitanje muslimanske vjere, jer je ona hrvatska u hrvatskoj domovini i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Ne postoji nikakovo niti pokrajinsko, ne postoji niti ustrojbeno pitanje u tom pogledu. Vi ste cielina, kao što su i pripadnici katoličke vjere u hrvatskom narodu cielina, ne samo sastavni dio naroda, cielina života i cielina zajedničkog bivstvovanja u zajedničkoj nam domovini.

Meni je stalo do toga, da se braća muslimani podignu, da se podignu narodni široki slojevi, da im bude pristupačno sve, što je u ovo novo vrijeme potrebno za čestit i u svemu dostojan život čovjeka, a što nije u protimbi s propisima i zakonima vjere. (Poglavnik, 7. kolovoza 1941.)

MIRINI VINKOVAČKI KOLAČI

Pripremila:
Marija Dragun rođ. Takšić

Rolat s bananom

Sastojine za biskvit:

5 jaja,
5 žlica šećera,
3 žlice oštrog brašna,
8 dag mljevenih oraha i
1/2 praška za pecivo.

Sastojine za nadjev:

13 dag maslaca (ili margarina),
13 dag mljevenih oraha,
1/2 dl mlijeka,
13 dag šećera i
2 banane.

Sastojine za glazuru:

7 dag čokolade i
7 dag maslaca
(ili margarina).

Snimio: Marko Stjepan Mirković

Izrada biskvita:

Umutiti 5 jaja s 5 žlica šećera. Dodati 3 žlice oštrog brašna, 8 dag mljevenih oraha i 1/2 praška za pecivo. Sve izmiješati. Peći u tepsiji na foliji u pećnici zagrijanoj na 200°C 15 do 20 minuta. Nakon što je biskvit ispečen vruć zarolati skupa s folijom i ostaviti da se ohladi.

Izrada nadjeva:

Prokuhati 1/2 dl mlijeka s 13 dag šećera, dodati "u vruće" 13 dag mljevenih oraha. Promiješati. Zatim dodati 13 dag maslaca. Miješati dok se maslac ne otopi, pa staviti na hlađenje.

Nakon što je sve ohlađeno treba razmotati biskvit i skinuti s folije. Sav nadjev razmazati po biskvitu. U sredinu staviti dvije oguljene banane, jednu i za druge, te smotati u rolat. Izvana staviti glazuru.

Izrada glazure:

Otopiti 7 dag čokolade, te umiješati 7 dag maslaca. S tom smjesom premazati rolat izvana.

Dobar tek!

MITOVI I ZATAJENA POVIJEST

Poštovana gospodo urednici!

Potvrđujemo primitak Glasnika. Zanimljivo ovih dana nam je u knjižnicu stigla donacija knjige Ljubica Štefan: Mitovi i zatajena povijest – Zagreb 1999. u kojoj čitamo kako su dva poznata izraelska intelektualca dr. Amiel Shomrony i dr. Igor Primorac podnijeli 1994. godine Yad Vashemu prijedlog da se zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac prizna Pravednikom među narodima, jer je spašavao hrvatske Židove u NDH.

Možete li nam u časopisu javiti koji su rezultati te značajne inicijative?

Također smo u hrvatskim tiskovinama pročitali kako je obnovu sudskog postupka blaženiku Alojziju Stepincu trebala pokrenuti njegova obitelj, ali joj nitko od pravosuđa niti Crkve nije javio kako i za to postoji zakonski rok, stoga je prilika na žalbu odnosno zamolbu o obnovi sudskog postupka (namjerno) propuštena.

Možete li nam u časopisu javiti je li to istina?

Srdačan pozdrav!

Šumarska Knjižnica
knjiznica@sumfak.hr

MALI BROJ „VELIKIH HRVATA“

Čestitam na Vašoj inicijativi. S obzirom na ozbiljnost tematike, nikako mi nije jasno za mali odaziv peticije. Kao narodu, loše nam se piše kad sami o sebi loše sudimo. Kad bolje razmislim, sami smo odgovorni za svoju prošlost, mizernu sadašnjost i upitnu budućnost.

Uzalud nam sve naše slavne pobjede, neispunjenih snova slobode, ropstva, udruživanja koje idu u korist tuđih naroda Mađara, Austrije, srljanja kao guske u magli ka Srbiji, a sada u takozvanu Europsku Uniju koja nas nije željela nego nas bezkrajno ucjenjuje.

Uzalud smo izginuli braneći nečiju slobodu u kojoj su se mali broj „veliki hrvata“ silno obogatili, a mi mali Hrvati izginuli kao stoka sitnih zubi. No to je druga sramotna tema.

Za cijenu koju smo platili, najbolje pitajmo generala Antu Gotovinu i druge istinske rodoljube kojima tuđinski sudovi danas sude kako bi opravdali sami

sebe, i postigli svoje ciljeve.

Kad kroz povijest nismo izvukli pouku o pogubljenju Zrinskih i Frankopana koji su branili slobodu Europe od osmanlijskog apetita naših bogatstava... Ne, ja ne vidim nikakvu budućnost za Hrvatski narod pogotovo kada sami sebe nismo u stanju vrjednovati, niti ispraviti krivo, ne boriti se za istinsku povijest. Montirano suđenje kardinalu Stepincu u ime naroda, upravo u ime naroda mora se ispraviti na način da ne ostane niti mrlja našeg dragog mučenika.

Uzalud nam je pjevati, Lijepa Naša, Još Hrvatska ni propala, vijoriti malobrojne trobojnice... A cijelo vrijeme pljuvati sami po sebi.

S poštovanjem,

Tomislav Damjanović
tomislav.damjanovic@pu.t-com.hr

STARA ŠKOLA

ŽIVIO TITO I SAVEZ KOMUNISTA!

Mensur Beširević
enko.bl@hotmail.com

POZIV PRAVAŠIMA IZ HSP- a!

Pozivamo Vas da napustite privatnu stranku Ante Đapića i pridružite se Hrvatskim pravašima - Hrvatskom pravaškom pokretu koji rade na okupljanju pravaša.

Anto Đapić nije pravaš i to govori ova njegova izjava :

„Tito je imao i pozitivnih stvari - otpor Staljinu 1948, Ustav iz 1974. bio je i 1991. dobra stvar, vratio je Istru i Dalmaciju Hrvatskoj.“

Bog i Hrvati!

Dražen Keleminec
drazenkeleminec@yahoo.com
Hrvatski pravaši - Hrvatski pravaški pokret
hphpp@net.hr

Uskoro u izdanju nakladničke kuće:

"Poslovna savjetovanja Dragun" d.o.o. Udbina/Zagreb

Hrvatski uljudbeni pokret

Udruga za zaštitu prava
građana

Pete poljanice 7

10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 29-23-756

fax: +385 1 29-23-757

hrvatska.uljudba@gmail.com

www.hrvatskauljudba.hr

www.svakovamdobro.hr

www.pravednostiljubav.hr

www.borovnicaunas.hr

www.redangus.hr

www.blackdragun.hr

www.laudonovgaj.hr

www.ne-kor.hr

Glasnik

Hrvatskog uljudbenog pokreta

Izlazi subotom

Nakladnik:

**Poslovna savjetovanja
Dragun d.o.o.**

Uredništvo:

dr. sc. Tomislav Dragun

glavni urednik

091/33-88-431

Hrvoje Mirković

grafički urednik

091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl.

oec. za izdavača

091/33-88-433

Priloge slati na adresu:

Zagreb, Pete poljanice 7

hrvatska.uljudba@gmail.com

Idejno rješenje:

© Hrvoje Mirković